

सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ।

...गणा, पद, अर्थ विग्रेरे अनेक परिष्कारोथी चुक्त...

★ परिष्कार कर्ता + संपादक ★
गणी हितवर्धन विजय

વિ.સं. ક
શ્રી શંખેશ્વર ત
ભવ્ય ર
...તસવી

...રોજ સવારે ૬.૦૦ વાગે શંખેશ્વર દાદાને ભેટા
સાથે ભવ્ય ચૈત્ય પરિપાઠી નીકળતી હ

: આ
શ્રી શાંતિનગર
શ્રી નવકાર આરા

૧ માં
ના આંગણે
દુર્માસ
રહિન...

રામચંદ્ર બેંડ-બેડાની પ્રચંડ સૂરાવતીઓ
ની પ્રભાવકતા કંઈક ઓર હતી...

બાંધ, વાપી
વન, દાલોલ

શ્રી
ગુરવે
નામ:

શ્રી ગુરવે નામના લિખાન કરી રહેલું અને જીવનાની માર્ગદર્શિકા

નામદાન દાન કરી રહેલા, જો દાન કરેલા, જીવનાની માર્ગદર્શિકા

૫-ાંદ્ર, શ્રી વિદ્યા રામચન્દ્રસૂરીશરીરી માર્ગદર્શિકા

નામદાન દાન કરી રહેલા, જો દાન કરેલા, જીવનાની માર્ગદર્શિકા

૫-ાંદ્ર, શ્રી વિદ્યા રામચન્દ્રસૂરીશરીરી માર્ગદર્શિકા

રોડ ઉપર આવા અનેક
હોલ્ડિંગ્સ-ગેટ શોભતાં હતાં.

॥ प्रातः सन्तु शिवाय ते जिनेन्द्राः ॥

॥ श्रीहेमचन्द्रं सूरीन्द्रं प्रणौमि ॥

॥ श्रीरामचन्द्रं सूरीन्द्रं प्रणौमि ॥

अनेक परिष्कारोथी परिमंडित

सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ।

No - 001640

﴿ प्रस्तुत ग्रंथनी विशेषता ﴾

व्याकरणमां नोंधायेतां २०५० धातुओनां...

- ❖ परस्मै आटि पदनी नोंध...
- ❖ १ लो, २ ज्ले विगेरे गणनी नोंध...
- ❖ सेट, अनिट के वेट् छे तेनी नोंध...
- ❖ धातुनुं प्रयोग माटे वपरानारुं प्रत्यय रहित अंग...
- ❖ ज्ले आटेश थतो होय तो धातुना आटेश प्राप्त अंगनी नोंध...
- ❖ गुજराती अर्थ...
- ❖ वर्तमाना तृ. एक वयननुं ३५...

उपरोक्त साते-सात बाबत दरेक धातु साथे दर्शविवामां आवी छे...

﴿ परिष्कार कर्ता + संपादक ﴾

दीक्षा, सत्यरक्षा अने जिनवाणीना ज्ञानगृ,

पू.आ.ट.वि. रामचन्द्रसूरीश्वरज्ञ महाराजाना शिष्यरत्न,

पू.आ.ट.वि. नयवर्धनसूरीश्वरज्ञ महाराजाना शिष्यमणि,

पू. गुरुदेवश्री भव्यवर्धनविजयज्ञ म.सा.ना शिखावतंस,

पू. गुरुदेवश्री मंगलवर्धनविजयज्ञ म.सा.ना शिष्य

पू. गणिवर्ध श्री हितवर्धन वि.म.

- ग्रंथनुं नाम : सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ।
- मूण कर्ता : कलिकाल सर्वज्ञ श्री हेमचन्द्राचार्य
- प्रत : ५००
- आवृत्ति : प्रथम
- प्रकाशन : वि.सं. २०७२, अषाढ वट १४,
सोमવार, ता. ०१-०८-२०१६,
“सूरि रामचन्द्र” नो २५ मो पुन्नतिथि दिन
- प्र. स्थળ : नवकार आराधना भवन
હાલોલ જૈન સંધ, હાલોલ, ગુજરાત
- प्रકाशક + : કુસુમ-અમૃત ટ્રસ્ટ
પ્રામિસ્થાન શાંતિનગર, અલકાપુરી, વાપી (વે.) ૩૮૬ ૧૮૧.

◆ સૂચના ◆

પ્રસ્તુત ગ્રંથ મહદંશે જ્ઞાનદ્રવ્યના સદ્ગ્રબ્યય વડે પ્રકાશિત થયો છે
તેથી ગ્રંથ વસાવવા માંગતા ગૃહસ્થે રૂ. ૨૪૦/- અને ગ્રંથનો સ્વાધ્યાય
કરવા ઈચ્છુક ગૃહસ્થે યોગ્ય નકરો જ્ઞાનખાતામાં નોંધાવવો જરૂરી જાણશો.

■ મુદ્રક :

Tejas Printers

F/5, Parijat Complex, Nr. Swa. Mandir Road, Kalupur, **AHMEDABAD-1.**
(M) 98253 47620 • PH. (O) (079) 22172271

દ્રવ્ય સહયોગી

‘સૂરિરામચન્દ્ર’ ના સાચા વારસદાર
 પુ. ગણિવર્ય શ્રી હિતવર્ધનવિજયજી મ.સા.ની
 પાવનકારી નિશામાં વિ.સં. ૨૦૭૧ માં
 શ્રી શંખેશ્વર મહાતીર્થના આંગણે
 શ્રી શાંતિનગર જૈન સંઘ, વાપી તેમજ
 શ્રી નવકાર આરાધના ભવન, હાલોલ જૈન સંઘના
 સંયુક્ત ઉપકરે આયોજિત
 ૩૦૦ આરાધકોના પ્રભાવક ચાતુર્માસ દરમ્યાન
 થયેલી જ્ઞાનદ્રવ્યની વિશાળ ઉપજનો સદ્ગ્રબ્ધ્ય કરી
 પ્રસ્તુત ‘સિદ્ધ-હેમચન્દ્રધાતુપાઠः’ ગ્રંથના
 પ્રકાશનનો સંપૂર્ણ લાભ
 ઉપરોક્ત બંને સંઘોએ મેળવ્યો છે.

...અનુમોદના...
 આભાર અને અભિનંદન

દિ.

કુસુમ-અમૃત ટ્રસ્ટ, વાપી

॥ साधारणजिनभक्तिस्तोत्रम् ॥

कर्ता : गणी हितवर्धन विजय

- ॐ नमोऽतीतदोषाय छिन्नवच्छब्दकर्मणे;
ब्रह्मणे ब्रह्मरुपाय ब्रह्मस्थितिविधायिने ॥१॥
- जैनेन्द्राय जिनेन्द्राय संसृतिवाद्वितारिणे;
भूर्भुवःस्वोऽधीशानाय चिन्मनःपरमात्मने ॥२॥
- ह्रीं नमो देवदेवाय सम्यग्ज्ञानस्वयम्भुवे;
अक्षभाजःपरोक्षाय स्वात्मरूपाय तायिने ॥३॥
- साक्षराय यतीन्द्राय वागुत्पत्तिधरित्रये;
आदिपुंसाय पात्राय निर्व्याबाधार्थसिद्धये ॥४॥
- अत्यर्थाय स्वभावायाऽनख्नशस्त्राय शर्मणे ।
शुक्लध्यानाऽसतत्त्वाय तत्त्वाऽतत्त्वनिर्दर्शने ॥५॥
- योगिने पारदर्शाय वाक्यातीतप्रभाविने;
प्राप्ताऽनन्तचतुष्टाय पावनाय परात्मने ॥६॥
- गोविन्दाय मुकुन्दाय विष्णवे जिष्णवे पुनः ।
वेधसे जागरुकाय तीर्थड़कृते सहिष्णवे ॥७॥
- उत्कृष्टब्रह्मचर्याय सिद्धप्रेयसीप्रेयसे
हितवर्धनसेव्याय त्रिदशेन्द्राय ते नमः ॥८॥

શંખેશવર પતિ નમોનમઃ । પુરુષાદાનીય નમોનમઃ ।
પ્રગાથપ્રભાવી નમોનમ : । વંદન હો પાર્શ્વનાથને... ॥

॥ विजयरामचन्द्राचार्यभक्तिस्तोत्रम् ॥

कर्ता : गणी हितवर्धन विजय

उन्मागतिमिराच्छन्नप्रकृत्यम्भोजभास्करः ।
रामचन्द्रोगुरुर्जयतादनेकान्तद्युविष्करः ॥१॥

लालसापन्नगीताक्षर्य पापनाशनतत्परम् ।
साधुचक्रस्य चक्राङ्गं रामचन्द्रं नुवेऽन्वहम् ॥२॥

नमामि नतनाकिनं वैराग्यवल्लभावरम् ।
रामचन्द्रं यशस्कदं सूरीशं शास्त्रजीवनम् ॥३॥

रामचन्द्रं नमस्कुर्वे मिथ्यात्वान्तकौशिकम् ।
धर्मद्युतिं द्युतिमतीशास्त्रदृष्टिविधायिनम् ॥४॥

वन्दे व्याख्यानसम्राजं समताशर्मसिन्धुरम् ।
रामचन्द्रं गणेशानं भक्तिभाजक्षशङ्करम् ॥५॥

भवाब्धितरणे पोतं अज्ञानाऽभस्समीरणम् ।
संयमावनिनेतारं रामचन्द्रं गुरुं स्तुवे ॥६॥

भारतीहृदयाभरणं स्नातकालिशिरोमणिम् ।
कुवादिमदसंहारं रामचन्द्रं यजेऽनिशम् ॥७॥

दयाद्विरेफदयित-मार्जवाणः सरोवरम् ।
वृषाणं वर्णिवृन्दस्य रामचन्द्रं भजाम्यहम् ॥८॥

૩૭૮ દીક્ષાદાનેશ્વરી, સંઘસૌભાગ્યતિલક, શાસનસૂર્ય,
પુ.આ.દે.શી.વિ. રામચન્દ્રસૂર્યાંધ્ર મહારાજ

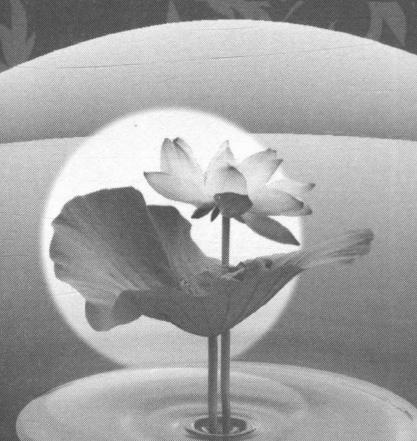
(वंशस्थवृत्तम्)

जिनेशागमोक्ते: परं सुप्रचारः,
 कृतो येन यावज्जीवं सत्प्रसारः ।
 मतेः प्रौढिमा यस्य वृत्तस्य सारः,
 सूरिरामचन्द्राय नित्यं नमस्ते ॥१॥

यदुकं जिनैस्तत्र श्रद्धां विधायी,
 अनुसृत्य धर्मोपदेशं प्रदायी ।
 अहो ! सत्यगाण्डिवटङ्गारकारी,
 अहो ! रामचन्द्रप्रभुः सौख्यकारी ॥१०॥

(मन्दाक्रान्ता)

शब्दे शब्दे लसितकरुणा भारती सुप्रसन्ना,
 श्वासे श्वासे रचितसदना यस्य शुद्धा जिनाज्ञा ।
 पादे पादे स्फुरितशरीरा दृश्यते यत्र लक्ष्मीः,
 जीयान्त्रित्यं ‘हित’मयमतिः सूरीशो रामचन्द्रः ॥११॥

સંપાદકીય

ઘણા સંઘર્ષોથી ભરેલો મારો એ અભ્યાસકાળ આજે યાદ આવે છે. સંસ્કૃત વ્યાકરણના અધ્યયનની શરૂઆત માટે કેવો સંઘર્ષ કરવો પડ્યો તે પણ આજે યાદ આવે છે અને અનેક ઘટનાઓ વાવાજોડાની જેમ સ્મૃતિપટ પર ચડી આવે છે એ બધાયની પછી પણ શાસ્ત્રરાગ વધ્યો જ છે એ મારું જમા પાસું.

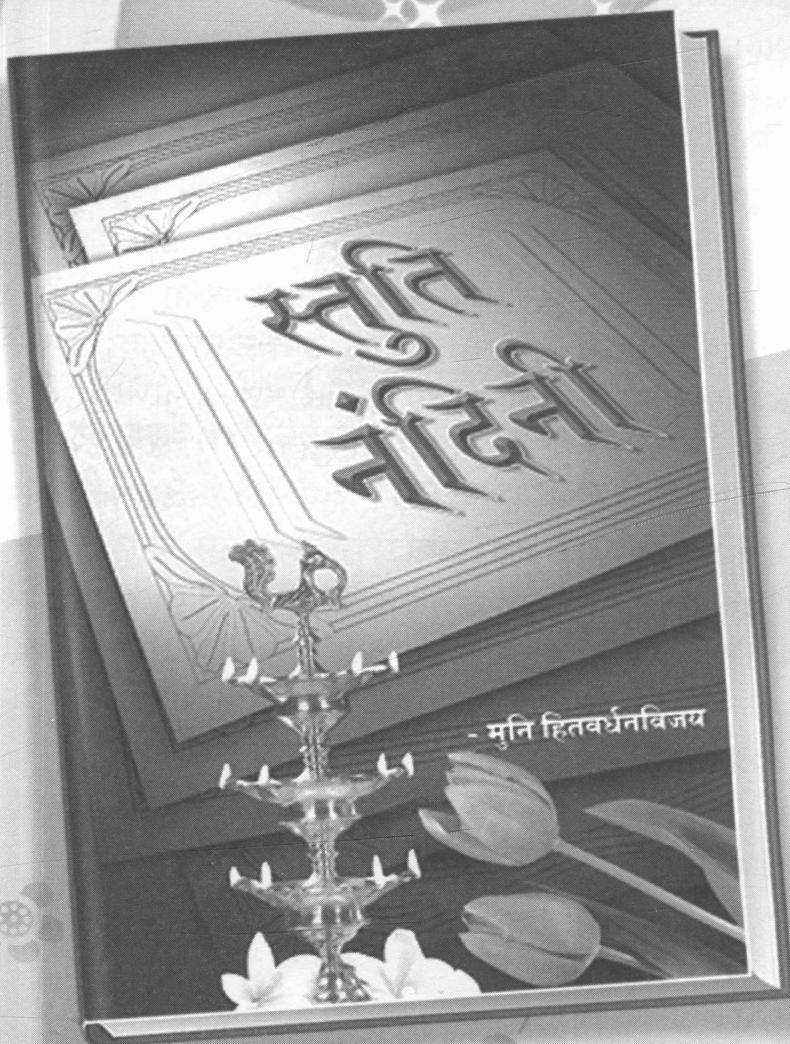
વિ.સં. ૨૦૫૩/૨૦૫૪ માં કલિકાલસર્વજશ્રીજીની અમર પ્રસાદી જેવું ખરૂભાષામય અને અષાધ્યાયી વ્યાકરણ મે કરેલું. મૂળસૂત્ર, ટીકા અને ઉદાહરણ... બધું જ કંઈસ્થ કરવાનું. ક્યાંય shortcut નહીં. વ્યાકરણના અભ્યાસ દરમ્યાન ચાર અધ્યાય પૂરા થયાં તે પછી કલિકાલસર્વજશ્રીજીએ રચેલો ‘સિદ્ધ-હેમચન્દ્રધાતુપાઠः’ આવ્યો. ૨૦૫૦ ધાતુસંખ્યા ધરાવતો આખો આ પાઠ પણ મે ગોખેલો. તે સમયે ધાતુપાઠ ગોખવાની સાથે સાથે મે એક નોંધ તૈયાર કરી. જેમાં દરેક ધાતુના ગણ, પદ, સેટ છે કે અનિદ્ર યા વેટ? અર્થ અને આદેશ પ્રામં અંગ... આ બધાં જ પરિષ્કારો તૈયાર કર્યાં.

તેની ફલશ્રુતિ રૂપે મને સંસ્કૃત ભાષાની પુષ્ટિનો લાભ થયો. વિ.સં. ૨૦૫૪ માં તૈયાર થયેલી મારી આ નોંધ અન્ય અભ્યાસીઓ, વિદ્વાનો, વિદ્યાર્થીઓ અને કૃતિકારોને ઉપયોગી બનશે તેવી ધારણા સાથે પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં પ્રગટ કરવામાં આવી રહી છે.

આશા છે કે વર્તમાન અને ભવિષ્યકાલીન અભ્યાસુ વિદ્યાર્થીઓ તેમજ વિદ્વાનોને તત્ત્વના અર્થને પામવા માટેની તેમની સફરમાં મારો આ પ્રયત્ન નાનકડી પણ મદદ કરશે.

વિ.સં. ૨૦૭૨, ફા.વ. ૧૦+૧૧,
મીરાંબિકા જૈન સંઘ, નારણપુરા, અમદાવાદ

- ગણી હિતવર્ધન વિજય

વિજય કલાપ્રભસૂરિ તરફથી....

‘સુતિનંદિની’ મળી. ૧૨ વિભાગમાં સંગ્રહાયેલો ખજાનો ખરેખર મજાનો છે. ઘડી-બેઘડી એમાં નજર દોડાવીએ અને રોચક સુતિઓનું પઠન-ગાન કરીએ તો હદ્ય પ્રસન્ન બની જાય.

તમારો પ્રયાસ અનુમોદનીય છે.

- દ. કલ્પતરુવિજય (હાલ આચાર્યદેવશ્રી)

ફા.વ.૧ ૨૦૫૮, પાલેજ

‘સુતિનંદિની’ મળી. આજે જ મુમુક્ષુઓને આપી કંઠસ્થ કરવા ભલામણ કરું છું. સાધુ, સાધ્વી, મુમુક્ષુઓને વિશેષ ઉપયોગી બનશે.

- હિતરુચિની વંદના અવધારશો

શૈત્ર સુદ-૧૪, ૨૦૫૮

‘સુતિનંદિની’ પુસ્તક મળ્યું.

હજારો સુતિઓનો અતિ ઉત્તમ સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. જે ખૂબ મનનીય છે. સેકડો શાસ્ત્રોના દોહન વડે આવો ગ્રંથ સંધને ભેટ આપવા બદલ ખૂબ અભિનંદન.

- આ. રાજેન્દ્રસૂરિ

સુતિનંદિની : સુતિના ક્ષેત્રે અવનવું ખેડાણ કરીને કોઈ નવી જ ક્ષિતિજને સર કરનારા સંકલન તરીકે જેને બિરદાવી શકાય એવું આ પ્રકાશન છે. હજારો પ્રતો - પુસ્તકોમાંથી ચૂંટી-ચૂંટીને તારવેલી સુતિઓ આ ગ્રંથમાં બાર વિભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે. સુતિઓ જે અનેક પ્રાચીન ગ્રંથોમાંથી ચૂંટી-ચૂંટીને આમાં સંકલિત કરવામાં આવી છે તે ગ્રંથોની કર્તાના નામોલ્લેખપૂર્વકની સૂચિ જ ૧૬ પેજ જેટલી છે. ગ્રંથોની આ વિસ્તૃત નામાવલીને જોતા પૂ. મુનિશ્રી હિતવર્ધન વિ.મ.ના સંકલન પ્રયાસને સાગરનું મંથન કરીને અમૃત તારવવાના પુરુષાર્થ તરીકે વધાવી લેવાનું મન થયા વિના ન રહે. સેકડો ગ્રંથોના હજારો પાના ઉથલાવ્યાં વિના જે સુતિ સંચય ઉપલબ્ધ ન થાય એવી ઉપલબ્ધ આ એક જ પ્રકાશન દ્વારા સંધ સમક્ષ પ્રસ્તુત કરનારા પૂ. મુનિશ્રીને શત-શત અભિનંદન !

- ‘કલ્યાણ’ ફેબ્રુઆરી-૨૦૦૩

મહાલમાલા ટીકા + ભાવાનુયાદ દરા સમાંદ્રદાત

શેષનાક્ર પંચબિંશાતિકા

- અંગેનો :-
૫. પ્રાણિઓ અને આ રોજાઓનું માર્ગ
- દોષ + ભાવાનુયાદાની -
૫. મુલિશર જો વિસ્તારીની વિધાનું માર્ગ

રત્નાકર પંચવિંશતિકા : જૈન શાસન માટે ગૌરવપ્રદ કહી શકાય તેવી ઘટના છે કે પ્રસિદ્ધ રત્નાકર પચ્ચીશી (ગુજ.) ની મૂળ સંસ્કૃત રચના થયા બાદ ૭૦૦ વર્ષ સુધી એક પણ ટીકારચના થઈ ન હતી અને આજે તે રચના થઈ છે. સંસ્કૃત રચના અને તેમાંય ટીકા રચના જેવા ક્લિષ્ટ વિભયો આ કાળમાં હવે દુર્લભ થઈ ગયાં છે ત્યાં એક વિદ્વાન મુનિવર ટીકા રચના કરે તે ખરે જ ગૌરવ લેવા જેવી ઘટના છે.

પૂ. પૂર્વચાર્ય શ્રી રત્નાકર સૂ.મ.એ રૂપ ગાથા પ્રમાણ રત્નાકર પંચવિંશતિકા રચીને તેમાં દુષ્કૃતગહ્નની સરવાણી વહાવી છે. તેની ઉપર ૩૦૦ થી અધિક શ્લોક પ્રમાણ ‘મંગલમાલા’ નામની ટીકા વિદ્વાન મુનિવરે લખી છે.

પૂ. મુનિરાજશ્રી ગુજરાતીના અચ્છા લેખક છે, કવિ છે તો સાથે સાથે સંસ્કૃત ભાષાના પણ શ્રેષ્ઠ વિદ્વાન છે. તેમની વિદ્વત્તા અહીં પાને-પાને જોવા મળે છે. આ ટીકામાં સંદર્ભ ગ્રંથોની સૂચિ પણ રૂપ ઉપર થવા જાય છે.

સંસ્કૃત નહીં જાણનારા અભ્યાસુ ગૃહસ્થાદિ વર્ગ માટે ટીકાનો ગુજરાતી ભાવાનુવાદ પણ આ ગ્રંથમાં રજૂ કરાયો છે તેથી ગ્રંથ વધુ ઉપાદેય બનશે. ઐતિહાસિક નિરીક્ષણ મુજબ રત્નાકર પચ્ચીસી પરના આ પ્રથમ ટીકા ગ્રંથનું સ્વાગત કરતાં સહજ અનુમોદનાની લાગણી થાય છે.

- ‘હદ્યપરિવર્તન’ જુન-૨૦૦૮

૨૦૬૫, શ્રા.સુ.૬

રત્નાકર પચ્ચીશી ઉપર ટીકા લખી તે મળી. ટીકાની સંરચના આજના કાળમાં ફરી પાછી શરૂ થઈ રહી છે તે આનંદપ્રદ છે. ગ્રંથરચના હજુ ચાલે છે. ટીકા રચના જલ્દી જોવા મળતી નથી. ટીકામાં ગ્રંથકારના આશય સુધી પહોંચવાનું હોય છે જે બધાને માટે સહજ હોતું નથી.

- પંન્યાસ જ્યદર્શનવિજય ગણી (હાલ આચાર્ય)

વિ.સं. ૨૦૬૫, ભા.વ. ૩૦

‘મંગલમાલા’ મળી. ટીકા ગ્રંથોના સૂજનમાં ઉત્તરોત્તર પ્રગતિની અનુમોદના કરું છું...

- આ. કુલયંત્રસૂરિ

શા.વ.૪, બોરસદ

‘રત્નાકર પંચવિંશતિકા’ પુસ્તક મળ્યું. વાંચી ખૂબજ આનંદ સાથે સમૃદ્ધાયમાં આવા વિરલ જ્ઞાનીના સદ્ગ્રાવનું ગૌરવ પણ અનુભવ્યું. મૂળ રચયિતાના તાત્પર્યર્થને સુરમ્ય વાચા આપીને પદાર્થ બોધ કરાવવાની તમારી શૈલી રોચક લાગી.

આવી રીતે તમે પૂર્વકાલીન મહાપુરુષોના ગ્રંથો અંગે ઊડાણપૂર્વક ચિંતન કરીને નવીન ટીકા દ્વારા તત્ત્વજ્ઞાસુ વર્ગની જિજ્ઞાસા તૃમ કરવા સમર્થ બનો તેવી સદા માટેની શુભાભિલાષા.

વર્ષો પૂર્વે મુંબઈ-ગોવાલીયા ટેક સંઘમાં ચોમાસા દરમ્યાન સાથે રહેવાનું થયેલું ત્યારે તમે સંસ્કૃત વ્યાકરણનો અભ્યાસ પંડિતજી પાસે કરતા હતાં પણ પછી ટૂંકા સમયમાં જ વિદ્વદ્ધર્યોની વિરલ શ્રેણિમાં તમે પ્રવેશી ગયાં, જાણી ખૂબ અનુમોદના...

- મુનિ રમ્યદર્શનવિજય (હાલ ગણી)

❖ વિષય દર્શાવન ❖

(૧)	૧ લો ગણ ભ્વાદિ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૭
(૨)	૧ લો ગણ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૫૮
(૩)	૧ લો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૮૨
(૪)	૧ લો ગણ દ્વુતાદિ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૮૬
(૫)	૧ લો ગણ જ્વલાદિ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૮૮
(૬)	૧ લો ગણ યજાદિ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૯૧
(૭)	૧ લો ગણ ઘટાદિ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૯૨
(૮)	૨ જો ગણ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૯૮
(૯)	૨ જો ગણ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૦૧
(૧૦)	૨ જો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૦૩
(૧૧)	૩ જો ગણ પરસ્મૈ૦, આત્મને૦, ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૦૪
(૧૨)	૪ થો ગણ દિવાદિ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૦૭
(૧૩)	૪ થો ગણ પુષાદિ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૧૫
(૧૪)	૪ થો ગણ ‘પા’ આદિ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૧૬
(૧૫)	૪ થો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૧૮
(૧૬)	૫ મો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૨૦
(૧૭)	૫ મો ગણ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૨૦
(૧૮)	૫ મો ગણ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૨૨
(૧૯)	૬ છો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૨૩
(૨૦)	૬ છો ગણ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૨૪
(૨૧)	૬ છો ગણ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૩૪

(૨૨) ૭ મો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૩૭
(૨૩) ૭ મો ગણ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૩૭
(૨૪) ૭ મો ગણ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૩૮
(૨૫) ૮ માં ગણના ધાતુઓ....	૧૪૦
(૨૬) ૮ મો ગણ ઉભયપદિ ધાતુઓ	૧૪૧
(૨૭) ૮ મો ગણ પરસ્મૈ૦ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૪૨
(૨૮) ૧૦ મો ગણ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૪૭
(૨૯) ૧૦ મો ગણ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૬૫
(૩૦) ૧૦ મો ગણ ‘અંકાદિ’ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૬૯
(૩૧) ૧૦ મો ગણ ‘મૃગાદિ’ આત્મનેપદિ ધાતુઓ	૧૭૬
(૩૨) ૧૦ મો ગણ ‘યુજાદિ’ પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ	૧૭૭

❖ પરિશિષ્ટ ❖

(૩૩) ‘કલવિ’ વિગેરે લૌકિક ધાતુઓ.....	૧૮૧
(૩૪) સૌત્ર ધાતુઓ	૧૮૧
(૩૫) કણ્ઠવાદિ સૌત્ર ધાતુઓ	૧૮૨
(૩૬) વાક્યકરણીય ધાતુઓ	૧૮૭

પહેલો ગણા
પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

- ૧ ‘ભૂ’ - સત્તાયામ् । ભવતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૨ ભૂ : હોવું, થવું
- ૩ ‘પાં’ પાને । પિબતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૪ પા (પિબ) : પીવું
- ૫ ‘ગ્રાં’ ગન્ધોપાદાને । જિઘ્રતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૬ ગ્રા (જિઘ્ર) : સુંધવું, ગંધ લેવી
- ૭ ‘ધ્રાં’ શબ્દાગિનસંયોગયોઃ । ધમતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૮ ધ્રા (ધમ) : ધમવું, તપવું, ઝુંકવું
- ૯ ‘ષ્ઠાં’ ગતિનિવૃત્તા । તિષ્ઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૧૦ સ્થા (તિષ્ઠ) : ઉભા રહેવું
- ૧૧ ‘માં’ અભ્યાસે । મનતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૧૨ મા (મન) : ભણવું
- ૧૩ ‘દાં’ દાને । યચ્છતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૧૪ દા (યચ્છ) : આપવું, દેવું
- ૧૫ ‘જિં’ અભિભવે । જયતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૧૬ જિ : જય પામવો
- ૧૭ ‘જ્રિં’ અભિભવે । જ્રયતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૧૮ જ્રિ : હરાવવું, જીતવું
- ૧૯ ‘ક્ષિં’ ક્ષયે । ક્ષયતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)
- ૨૦ ક્ષિ : ક્ષય પામવો, ક્ષીણ થવું
- ૨૧ ‘હિં’ ગતૌ । અયતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ર)

- १२ 'दु' गतौ । दवति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- १३ 'हुं' गतौ । द्रवति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- १४ 'शुं' गतौ । शवति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- १५ 'सुं' गतौ । स्ववति । ग.१.प.प. (अनिट्)
"इ, दु, हु, शु, सु" : जवुं
सु - हु : अरवुं, आर्द्र बनवुं, दु : बाणवुं
- १६ 'धुं' स्थैर्ये च । ध्रवति । ग.१.प.प. (अनिट्)
धु : जवुं, स्थिर थवुं, दृष्ट बनवुं
- १७ 'सुं' प्रसैश्वर्ययोः । सवति । ग.१.प.प. (अनिट्)
सु : ऐश्वर्यवान् छोवुं, जन्मवुं
- १८ 'स्मृं' चिन्तायाम् । स्मरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
स्मृ : याद करवुं, विचारवुं
- १९ 'गृं' सेचने । गरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- २० 'घृं' सेचने । घरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
गृ, घृ : क्षिचवुं, धरवुं, छांटवुं
- २१ 'औस्वृ' शब्दोपपातयोः । स्वरति । ग.१.प.प. (वेट्)
स्वृ : शष्टपूर्वक बोलवुं, टपडी पडवुं
- २२ 'हृं' वरणे । द्वरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
हृ : वरवुं, भेगु करवुं
- २३ 'ध्वृं' कौटिल्ये । ध्वरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
हवृं कौटिल्ये । हवरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
ध्वृ, हवृ : वांकाई करवी, आडोडाई-अतकाई-आडाई करवी

- २४ 'सृं' गतौ । सरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
सृः सरक्वुं, खस्वुं, ज्वुं
- २५ 'ऋं' प्रापणे च । ऋच्छति । ग.१.प.प. (अनिट्)
ऋः पाम्वुं, ज्वुं
- २६ 'तृ' प्लवन-तरणयोः । तरति । ग.१.प.प. (सेट्)
तृः तर्वुं, दोउवुं, भोणववुं
- २७ 'ट्थें' पाने । धयति । ग.१.प.प. (अनिट्)
थेः पीवुं, स्वाई लेवो
- २८ 'दैव्' शोधने । दैवति । (अनिट्)
दैवः शोध्वुं
- २९ 'ध्यैं' चिन्तायाम् । ध्यायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
ध्यै (ध्याय) : चिंतवुं, ध्याववुं
- ३० 'ग्लैं' हर्षक्षये । ग्लायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
ग्लै (ग्लाय) : द्वुःभी थवुं, करमावुं
- ३१ 'म्लैं' गात्रविनामे । म्लायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
म्लै (म्लाय) : भेलुं थवुं, खरडवुं
- ३२ 'द्यैं' न्यङ्करणे । द्याति । ग.१.प.प. (अनिट्)
द्यै (द्याय) : उलकाई करवी
- ३४ 'द्रैं' स्वप्ने । द्रग्यायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
द्रै (द्रग्याय) : स्वप्न विषयमां
- ३५ 'धैं' तृसौ । ध्यायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
धै (ध्याय) : तृम थवुं, धरावुं, खुश थवुं
- ३६ 'कैं' शब्दे । कायति । ग.१.प.प. (अनिट्)

- ३७ 'गै' शब्दे । गायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- ३८ 'रै' शब्दे । रायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- कै (काय्), गै (गाय्), रै (राय्) : गावुं, अवाज करવो,
आलाप आपवो
- ३९ 'स्त्वै' सङ्घाते । स्त्यायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- ४० 'स्त्वै' सङ्घाते च । स्त्यायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- स्त्वै (स्त्याय्), स्त्वै (स्त्याय्) : भेगा थवुं, एक करवुं,
टोणे वणवुं
- ४१ 'खै' खेदने । खायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- खै (खाय्) : भिन्न थवुं, हुःभवुं
- ४२ 'क्षै' क्षये । क्षायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- ४३ 'जै' क्षये । जायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- ४४ 'सै' क्षये । सायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- क्षै (क्षाय्), जै (जाय्), सै (साय्) : धटवुं, कीष थवुं,
नाश पामवुं
- ४५ 'स्त्रै' पाके । स्नायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- ४६ 'श्रै' पाके । श्रायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- सै (स्नाय्), श्रै (श्राय्) : पकाववुं, राधवुं
- ४७ 'चै' शोषणे । पायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- ४८ 'ओवै' शोषणे । वायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- चै (पाय्), वै (वाय्) : सूकावुं, शोषववुं
- ४९ 'छौ' वेष्टने । छ्णायति । ग.१.प.प. (अनिट्)
- छौ (छ्णाय्) : वरवुं, भगवुं, भेटवुं

૫૦	‘ફક્ક’ નીચેરૂતૌ ફક્કતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ફક્ક : લપસવું, વાંકા વળીને ચાલવું
૫૧	‘તક’ હસને તકતિ ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	તક - હસવું, ખુશ થવું
૫૨	‘તકુ’ કૃચ્છ્યજીવને તડ્કતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	તડ્ક : કષ્પૂર્વક જીવવું, ગરીબીમાં જીવવું, કંટાળીને જીવવું
૫૩	‘શુક’ ગતૌ શુકતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શુક : જવું, જાણવું, પામવું
૫૪	‘બુક્ક’ ભષણે બુક્કતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	બુક્ક : ભસવું (કૂતરાનું ભસવું)
૫૫	‘ઓખૂ’ શોષણાલમર્થયોઃ ઓખ્ખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૫૬	‘રાખૂ’ શોષણાલમર્થયોઃ રાખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૫૭	‘લાખૂ’ શોષણાલમર્થયોઃ લાખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૫૮	‘દ્રાખૂ’ શોષણાલમર્થયોઃ દ્રાખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૫૯	‘ધ્રાખૂ’ શોષણાલમર્થયોઃ ધ્રાખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“ઓખૂ, રાખૂ, લાખૂ, દ્રાખૂ, ધ્રાખૂ” - શોષવવું, કરમાવું, રોકવું, અટકાવવું
૬૦	‘શાખૂ’ વ્યાસૌ શાખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૬૧	‘શ્લાખૂ’ વ્યાસૌ શ્લાખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શાખ, શ્લાખ : વ્યાપવું, ફેલાવું, પ્રસરવું
૬૨	‘કક્ખ’ હસને કક્ખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	કક્ખ - મજાક કરવી, ઠેકડી ઉડાડવી
૬૩	‘ઉખ’ ગતૌ ઉખતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	પહેલો ગણ : પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

- ६४ 'नख' गतौ । नखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ६५ 'णख' गतौ । णखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ६६ 'वख' गतौ । वखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ६७ 'मख' गतौ । मखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ६८ 'रख' गतौ । रखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ६९ 'लख' गतौ । लखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७० 'मङ्खु' गतौ । मङ्खति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७१ 'रङ्खु' गतौ । रङ्खति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७२ 'लङ्खु' गतौ । लङ्खति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७३ 'रिखु' गतौ । रिङ्खति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७४ 'इख' गतौ । इखति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७५ 'इखु' गतौ । इङ्खति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७६ 'ईखु' गतौ । ईङ्खति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७७ 'वल्ला' गतौ । वल्लति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७८ 'रगु' गतौ । रङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ७९ 'लगु' गतौ । लङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ८० 'तगु' गतौ । तङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ८१ 'श्रगु' गतौ । श्रङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ८२ 'श्लगु' गतौ । श्लङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ८३ 'अगु' गतौ । अङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ८४ 'वगु' गतौ । वङ्गति । ग.१.प.प. (सेट्)

- ૮૫ ‘મગુ’ ગતૌ । મડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૮૬ ‘ખગુ’ ગતૌ । ખડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૮૭ ‘ઝગુ’ ગતૌ । ઝડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૮૮ ‘ઉગુ’ ગતૌ । ઉડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૮૯ ‘રિગુ’ ગતૌ । રિડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૯૦ ‘લિગુ’ ગતૌ । લિડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
 “ઉખ, નખ, ણખ, વખ, મખ, રખ, લખ, મખ (મડ્ખ),
 રખ (રડ્ખ), લખ (લડ્ખ), રિખ (રિડ્ખ), ઇખ, ઇખ
(ઇડ્ખ), ઈખ (ઈડ્ખ), વળા, રગ (રડ્ગ), લગ (લડ્ગ),
 તગ (તડ્ગ), શ્રાગ (શ્રાડ્ગ), શ્લગ (શ્લલડ્ગ), અગ
(અડ્ગ), વગ (વડ્ગ), મગ (મડ્ગ), ખગ (ખડ્ગ), ઇગ
(ઇડ્ગ), ઉગ (ઉડ્ગ), રિગ (રિડ્ગ), લિગ (લિડ્ગ)” -
 જવું, પામવું
- ૯૧ ‘ત્વગુ’ કમ્પને ચ । ત્વડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
 ત્વગ (ત્વડ્ગ) - હલવુ, ધૂષવું, ધ્રૂજવું
- ૯૨ ‘યુગુ’ વર્જને । યુડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૯૩ ‘જુગુ’ વર્જને । જુડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૯૪ ‘વુગુ’ વર્જને । વુડ્ગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
 યુગ (યુડ્ગ), જુગ (જુડ્ગ), વુગ (વુડ્ગ) - ધોડવું, મૂકવું,
 તિરસ્કારવું, ધિક્કારવું...
- ૯૫ ‘ગાધ’ હસને । ગાધતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
 ગાધ - હસવું .
- ૯૬ ‘દઘુ’ પાલને । દડ્ઘતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
 દઘ (દડ્ઘ) - રક્ષણ કરવું, પોષવું

- ९७ ‘शिघु’ आग्राणे । शिड्घति । ग.१.प.प. (सेट्)
शिघ् (शिड्घ) - सूंधवुं, भडेकवुं
- ९८ ‘लघु’ शोषणे । लड्घति । ग.१.प.प. (सेट्)
लघ् (लड्घ) - उल्लंधवुं, सूकववुं
(अत्र मघु - मण्डने इत्येके भणन्ति । मड्घति ।
ग.१.प.प. (सेट्))
मघ् (मड्घ) - नायड होवुं, शोभवुं)
- ९९ ‘शुच’ शोके । शोचति । ग.१.प.प. (सेट्)
शुच् - दुःखी थवुं, विरह थवो, जेद पामवो, २३वुं
- १०० ‘कुच’ शब्दे तारे । कोचति । ग.१.प.प. (सेट्)
कुच् - तीछो अवाज करवो, चीस पाढवी
- १०१ ‘कुञ्ज’ गतौ । कुञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
कुञ्ज् - जवुं, भणवुं
- १०२ ‘कुञ्ज’ च कौटिल्याऽल्पीभावयोः । कुञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
कुञ्ज् - वांकाई-अवण्यंडाई करवी, झास थवो, घटवुं, खूंचवुं
- १०३ ‘लुञ्ज’ अपनयने । लुञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
लुञ्ज् - अपहरण करवुं, काणा होवुं, कटाक्ष करवो
- १०४ ‘अर्च’ पूजायाम् । अर्चति । ग.१.प.प. (सेट्)
अर्च् - पूजा करवी, पूजवुं
- १०५ ‘अञ्जू गतौ’ च । अञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
अञ्ज् - जवुं, पामवुं
- १०६ ‘वञ्जू’ गतौ । वञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १०७ ‘चञ्जू’ गतौ । चञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)

- ૧૦૮ ‘તજ્જી’ ગતૌ । તજ્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) તજ્જતિ
- ૧૦૯ ‘ત્વજ્જી’ ગતૌ । ત્વજ્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૦ ‘મજ્જી’ ગતૌ । મજ્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૧ ‘મુજ્જી’ ગતૌ । મુજ્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૨ ‘મુજ્જી’ ગતૌ । મુજ્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૩ ‘મૂર્ચૂ’ ગતૌ । મોર્ચતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૪ ‘મ્લુચૂ’ ગતૌ । મ્લોર્ચતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૫ ‘ગ્લુજ્જી’ ગતૌ । ગ્લુજ્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૬ ‘બસ્ચ’ ગતૌ । સશ્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- “વજ્જ, ચજ્જ, તજ્જ, ત્વજ્જ, મજ્જ, મુજ્જ, મૂર્ચૂ, મ્લુચૂ, ગ્લુજ્જ,
સસ્ચ” - જવું, પામવું, જાણવું...
- ૧૧૭ ‘ગ્રુચૂ’ - સ્ટેયે । ગ્રોર્ચતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૮ ‘ગ્લુચૂ’ સ્ટેયે । ગ્લોર્ચતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
ગ્રુચૂ, ગ્લુચૂ - ચોરી કરવી
- ૧૧૯ ‘મ્લેછ’ - અવ્યક્તાયાં વાચિ । મ્લેચ્છતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
મ્લેચ્છ - અવ્યક્ત વાણીમાં અથવા અભદ્ર ભાષા માટે વપરાય છે
- ૧૨૦ ‘લછ’ - લક્ષણે । લચ્છતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૨૧ ‘લાછુ’ - લક્ષણે । લાચ્છતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
લછુ, લાછુ (લાચ્છ) - લાંછન લાગવું, ઓળખ હોવી
- ૧૨૨ ‘વાછુ’ ઇચ્છાયામ् । વાચ્છતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
વાછુ (વાચ્છ) - ઈચ્છાવું

- १२३ ‘आछु’ आयामे । आञ्छति । ग.१.प.प. (सेट)
आछु (आञ्छ) - विस्तारवुं, फेलाववुं
- १२४ ‘ह्रीछ’ लज्जायाम् । ह्रीच्छति । ग.१.प.प. (सेट)
ह्रीछ - शरभावुं, लाजवुं
- १२५ ‘हुर्छ’ कौटिल्ये । हुर्छति । ग.१.प.प. (सेट)
हुर्छ - वांकाई करवी, भाया रमवी
- १२६ ‘मुर्छ’ मोहसमुच्छाययोः । मूर्छति । ग.१.प.प. (सेट)
मुर्छ - खूब (उंचे) जवुं, बेभान थवुं
- १२७ ‘स्फुर्छ’ विस्मृतौ । स्फूर्छति । ग.१.प.प. (सेट)
- १२८ ‘स्मुर्छ’ विस्मृतौ । स्मूर्छति । ग.१.प.प. (सेट)
स्फुर्छ, स्मुर्छ - भूली जवुं, विस्मरण थवुं
- १२९ ‘युछ’ प्रमादे । युच्छति । ग.१.प.प. (सेट)
युछ - प्रमाद करवो, आणसु थवुं
- १३० ‘धृज’ गतौ । धर्जति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३१ ‘धृजु’ गतौ । धृञ्जति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३२ ‘ध्वज’ गतौ । ध्वजति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३३ ‘ध्वजु’ गतौ । ध्वञ्जति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३४ ‘ध्रज’ गतौ । ध्रजति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३५ ‘ध्रजु’ गतौ । ध्रञ्जति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३६ ‘वज’ गतौ । वजति । ग.१.प.प. (सेट)
- १३७ ‘व्रज’ गतौ । व्रजति । ग.१.प.प. (सेट)

- १३८ ‘षस्ज’ गतौ । सज्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
 “धृज्, धृज् (धृञ्), ध्वज्, ध्वज् (ध्वञ्), ध्रज्, ध्रज् (ध्रञ्), वज्, व्रज्, सस्ज्” - जवुं, पाभवुं
- १३९ ‘अज’ क्षेपणे च । अजति । ग.१.प.प. (सेट्)
 अज् - फँक्वुं, नांभवुं, जवुं
- १४० ‘कुजू’ स्तेये । कोजति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १४१ ‘खुजू’ स्तेये । खोजति । ग.१.प.प. (सेट्)
 कुज्, खुज् - थोरवुं, खातर पाहवुं
- १४२ ‘अर्ज’ अर्जने । अर्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १४३ ‘सर्ज’ अर्जने । सर्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
 अर्ज्, सर्ज् - भेणववुं, रथवुं, उपार्जन करवुं
- १४४ ‘कर्ज’ व्यथने च । कर्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
 कर्ज् - भिन्न बनवुं, खटकवुं
- १४५ ‘खर्ज’ मार्जने च । खर्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
 खर्ज् - धोवुं, धोलाई करवी
- १४६ ‘खज’ मन्थे । खजति । ग.१.प.प. (सेट्)
 खज् - भंथन करवुं, वाणवुं
- १४७ ‘खजु’ गतिवैकल्ये । खञ्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
 खज् (खञ्) - लंगडावुं
- १४८ ‘एजू’ कम्पने । एजति । ग.१.प.प. (सेट्)
 एज् - हलवुं, धमवुं
- १४९ ‘ट्वोस्फूर्जा’ वज्रनिर्घोषे । स्फूर्जति । ग.१.प.प. (सेट्)
 स्फूर्ज् - वજपात थवो, वज्ज जेवो ध्वनि थवो

- १५० ‘ક્ષીજ’ અવ્યક્તે શબ્દે । ક્ષીજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- १५१ ‘કૂજ’ અવ્યક્તે શબ્દે । કૂજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- १५२ ‘ગુજ’ અવ્યક્તે શબ્દે । ગોજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- १५३ ‘ગુજુ’ અવ્યક્તે શબ્દે । ગુજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ક્ષીજ, કૂજ, ગુજ, ગુજ (ગુજ) - અશર્દે અવાજ કરવો
- १५४ ‘લજ’ ભર્ત્સને । લજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- १५५ ‘લજુ’ ભર્ત્સને । લજીતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- १५६ ‘તર્જ’ ભર્ત્સને । તર્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- લજ, લજ (લજ), તર્જ - (૧) ભર્ત્સના કરવી (૨) તિરસ્કાર કરવો, ખરાબ સંભળાવવું
- १५७ ‘લાજ’ ભર્જને । લાજતિ । ચ ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- १५૮ ‘લાજુ’ ભર્જને ચ । લાજીતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- લાજ, લાજ (લાજ) - સેકવું, ભુંજવું, તળવું
- १५૯ ‘જજ’ યુદ્ધે । જજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૧૬૦ ‘જજુ’ યુદ્ધે । જજીતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- જજ, જજ (જજ) - લડવું, બાખડવું, યુદ્ધ કરવું
- ૧૬૧ ‘તુજ’ હિંસાયામ । તોજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- તુજ - મારવું, મયડવું
- ૧૬૨ ‘તુજુ’ બલને ચ । તોજીતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- તુજ (તુજ) - કરચલીઓ પડવી
- ૧૬૩ ‘ગર્જ’ શબ્દે ચ । ગર્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૧૬૪ ‘ગુજુ’ શબ્દે ચ । ગુજીતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)

૧૬૫	‘ગૃજ’ શબ્દે ચ । ગર્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૧૬૬	‘ગૃજુ’ શબ્દે ચ । ગૃજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૧૬૭	‘મુજ’ શબ્દે ચ । મોજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૧૬૮	‘મુજુ’ શબ્દે ચ । મુજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૧૬૯	‘મૃજ’ શબ્દે ચ । મર્જતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૧૭૦	‘મજ’ શબ્દે ચ । મજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“ગર્જ, ગુજ (ગુજી), ગૃજ, ગૃજ (ગૃજી), મુજ, મુજ (મુજી), મૃજ, મજ” - અવાજ કરવો, આલાપ-ધોંઘાટ કરવો
૧૭૧	‘ગજ’ મદને ચ । ગજતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ગજ - ઉદ્ધતાઈ કરવી
૧૭૨	‘ત્યજમ્’ હાનૌ । ત્યજતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	ત્યજ - છોડવું, ઉપેક્ષવું, ધરવું
૧૭૩	‘ષણ્ણ’ સઙ્ગે । સજતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	સજ્જ - આલિંગન કરવું, રાગ દેખાડવો
૧૭૪	‘કટે’ વર્ષાઽવરણયો: । કટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	કટ - (૧) વરસવું, (૨) ઢાંકવું
૧૭૫	‘શટ’ રૂજા-વિશરણગત્યવશાતનેષુ । શટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શદ - (૧) જવું (૨) પીડવું (૩) વિખેરવું (૪) ફેંદી નાંખવું
૧૭૬	‘વટ’ વેણે । વટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	વટ - વીઠળાવું
૧૭૭	‘કિટ’ ઉત્તાસે । કેટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૧૭૮	‘ખિટ’ ઉત્તાસે । ખેટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	કિટ, ખિટ - ત્રાસ આપવો, હેરાન થવું

- १७९ ‘શિટ’ અનાદરે । શેટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) શિટ, સિટ - ધિક્કારવું, તિરસ્કાર કરવો
- ૧૮૦ ‘ષિટ’ અનાદરે । સેટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૮૧ ‘જટ’ સંઘાતે । જટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૮૨ ‘જ્ઞટ’ સંઘાતે । જ્ઞટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) જટ, જાટ - ટોળે વળવું, ભેળું કરવું
- ૧૮૩ ‘પિટ’ શબ્દે ચ । પેટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) પિટ - શરીર કરવો, અવાજ કરવો
- ૧૮૪ ‘ભટ’ ભૃતૌ । ભટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ભટ - ભરવું, પૂરવું
- ૧૮૫ ‘તટ’ ઉચ્છ્વાયે । તટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) તટ - ઉભરવું, ઉન્નતિ પામવી
- ૧૮૬ ‘ખટ’ કાડ્ઝાયામ् । ખટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ખટ - અભિલાષા રાખવી, ઈચ્છાવું
- ૧૮૭ ‘ણટ’ નૃતૌ । નટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) નટ - નાચવું
- ૧૮૮ ‘હટ’ દીસો । હટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) હટ - દીપવું, ભાસવું, ચમકવું
- ૧૮૯ ‘ષટ’ અવયવે । સટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) સટ - વિભાગ કરવો
- ૧૯૦ ‘લુટ’ વિલોટને । લોટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) લુટ - વલોવવું, ડણોણવું

૧૯૧	‘ચિટ’ પ્રૈષ્યે ચેટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ચિટ - દાસપણું કરવું
૧૯૨	‘વિટ’ શબ્દે ચ વેટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) વિટ - અવાજ બરાડવો (કામકીડા દરમ્યાન સિસકારા કરવા)
૧૯૩	‘હેટ’ વિબાધાયામ् હેટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) હેટ - બાધ પહોંચાડવો, અવગણના કરવી, પરેશાની કરવી
૧૯૪	‘અટ’ ગતૌ અટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૧૯૫	‘પટ’ ગતૌ પટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૧૯૬	‘ઇટ’ ગતૌ એટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૧૯૭	‘કિટ’ ગતૌ કેટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૧૯૮	‘કટ’ ગતૌ કટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૧૯૯	‘કટુ’ ગતૌ કણ્ટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૦૦	‘કટૈ’ ગતૌ કટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) “અટ, પટ, ઇટ, કિટ, કટ, કટ (કણ્ટ), કટ” - જવું, પામવું
૨૦૧	‘કુટુ’ વૈકલ્યે કુણ્ટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) કુટ (કુણ્ટ) - લંગડાવું, વિકળ થવું
૨૦૨	‘મુટ’ પ્રમર્દને મોટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) મુટ - ભયકોડવું, ચોળવું
૨૦૩	‘ચુટ’ અલ્પીભાવે ચોટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૦૪	‘ચુટુ’ અલ્પીભાવે ચુણ્ટતિ ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ચુટ, ચુટ (ચુણ્ટ) - ધટવું, ન્યૂઝ થવું, કુદ્ર બનવું

- २०५ 'વદુ' વિભાજને । વણ્ટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) વદ (વણ્ટ) - વિધટન કરવું, ભાંગવું
- २०૬ 'રુદુ' સ્લેયે । રુણ્ટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- २०૭ 'લુદુ' સ્લેયે । લુણ્ટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) રુદ (રુણ્ટ), લુદ (લુણ્ટ) - ચોરી કરવી, લૂટવું, ધાડ પાડવી
- २૦૮ 'સ્કટ' વિશરણે । સ્કટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- २૦૯ 'સ્કુટ' વિશરણે । સ્કોટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) સ્કટ, સ્કુટ - મારી નાંખવું, વિભેરવું
- ૨૧૦ 'લટ' બાલ્યે ચ । લટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) લટ - નાદાનિયત કરવી
- ૨૧૧ 'રટ' ચ પરિભાષણે । રટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) રટ - ભણવું, ગોખવું
- ૨૧૨ 'રઠ' ચ પરિભાષણે । રઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) રઠ - બોલવું, ગોખવું
- ૨૧૩ 'પઠ' વ્યક્તાયાં વાચિ । પઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) પઠ - પ્રગટ બોલવું, સ્પષ્ટ બોલવું
- ૨૧૪ 'વઠ' સ્થૌલ્યાં । વઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) વઠ - જાડાઈ હોવી, વધવું, ફૂલવું
- ૨૧૫ 'મઠ' મદ-નિવાસયોશ્વ । મઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) મઠ - અભિમાન કરવું - બડાઈ હાંકવી, રહેવું
- ૨૧૬ 'કઠ' કૃચ્છ્યજીવને । કઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) કઠ - નબળું જીવન જીવવું, કઠવું

૨૧૭	‘હઠ’ બલાત્કારે । હઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	હઠ - જીદ કરવી, પકડી રાખવું
૨૧૮	‘ઉઠ’ ઉપઘાતે । ઓઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૨૧૯	‘રુઠ’ ઉપઘાતે । રોઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૨૨૦	‘લુઠ’ ઉપઘાતે । લોઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“ઉદ્, રુદ્, લુદ્” - ઉપઘાત કરવો, પછાડવું
૨૨૧	‘પિઠ’ હિંસાસંક્લેશયોઃ । પેઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	પિઠ - (૧) હિંસા કરવી (૨) સંતાપવું - હેરાન કરવું
૨૨૨	‘શઠ’ કૈતવે ચ । શઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શઠ - લુચ્યાઈ કરવી, દ્વેષ રાખવો
૨૨૩	‘શુઠ’ ગતિપ્રતીઘાતે । શોઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શુઠ - અવરોધવું, અટકાવવું
૨૨૪	‘કુઠુ’ આલસ્યે ચ । કુણ્ઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૨૨૫	‘લુઠુ’ આલસ્યે ચ । લુણ્ઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	કુઠ (કુણ્ઠ), લુઠ (લુણ્ઠ) - કુઠિત હોવું, પ્રમાદ કરવો, શક્તિહીન બનવું
૨૨૬	‘શુદુ’ શોષણે । શોણ્ઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શુઠ (શુણ્ઠ) - શોષવવું, સૂક્ષવવું
૨૨૭	‘અઠ’ ગતૌ । અઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	અઠ - જવું, પામવું
૨૨૮	‘રુઠુ’ ગતૌ । રુણ્ઠતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	રઠ (રુણ્ઠ) - જવું, પામવું

- २२९ 'पुङ्गु' प्रमर्दने । पुण्डति । ग.१.प.प. (सेट)
पुङ्ग (पुण्ड) - भसणवुं - भचकोडवुं
- २३० 'मुङ्गु' खण्डने च । मुण्डति । ग.१.प.प. (सेट)
मुङ्ग (मुण्ड) - भांगवुं - भूक्का करवा, तोडवुं
- २३१ 'मङ्गु' भूषायाम् । मण्डति । ग.१.प.प. (सेट)
मङ्ग (मण्ड) - शोभवुं, शशगारवुं
- २३२ 'गङ्गु' वदनैकदेशे । गण्डति । ग.१.प.प. (सेट)
गङ्ग (गण्ड) - कोणजो करवो
- २३३ 'शौङ्गु' गर्वे । शौडति । ग.१.प.प. (सेट)
शौङ्ग - अहंकार करवो
- २३४ 'यौङ्गु' सम्बन्धे । यौडति । ग.१.प.प. (सेट)
यौङ्ग - भित्रता करवी, संबंध करवो
- २३५ 'मेङ्गु' उन्मादे । मेडति । ग.१.प.प. (सेट)
- २३६ 'म्रेङ्गु' उन्मादे । म्रेडति । ग.१.प.प. (सेट)
- २३७ 'म्लेङ्गु' उन्मादे । म्लेडति । ग.१.प.प. (सेट)
- २३८ 'लोङ्गु' उन्मादे । लोडति । ग.१.प.प. (सेट)
- २३९ 'लौङ्गु' उन्मादे । लौडति । ग.१.प.प. (सेट)
"मेड, म्रेड, म्लेड, लोड, लौड" - छकी जवुं, उन्मत्त बनवुं, उद्धताई करवी
- २४० 'रोङ्गु' अनादरे । रोडति । ग.१.प.प. (सेट)
- २४१ 'रौङ्गु' अनादरे । रौडति । ग.१.प.प. (सेट)
- २४२ 'तौङ्गु' अनादरे । तौडति । ग.१.प.प. (सेट)
रोङ्ग, रौङ्ग, तौङ्ग - तिरस्कार करवो, अपमान करवुं

૨૪૩	‘ક્રીડુ’ વિહારે । ક્રીડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	ક્રીડ - ફરવું, ભજા કરવી, રમવું, ગેલ કરવો
૨૪૪	‘તુડુ’ તોડને । તોડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
૨૪૫	‘તૂડુ’ તોડને । તૂડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
૨૪૬	‘તોડુ’ તોડને । તોડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	“તુડુ, તૂડુ, તોડુ” - તોડવું, ભાંગવું
૨૪૭	‘હુડુ’ ગમને । હોડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
૨૪૮	‘હૂડુ’ ગતૌ । હૂડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
૨૪૯	‘હલૂડુ’ ગતૌ । હલૂડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
૨૫૦	‘હૌડુ’ ગતૌ । હૌડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	“હુડુ, હૂડુ, હલૂડુ, હૌડુ” - જવું, પામવું
૨૫૧	‘ખોડુ’ પ્રતીઘાતે । ખોડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	ખોડ - બદલો લેવો, પ્રતિકાર કરવો
૨૫૨	‘વિડ’ આકોશે । વેડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	વિડ - કોથ કરવો, ધમધમવું
૨૫૩	‘અડ’ ઉદ્યમે । અડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	અડ - મહેનત કરવી, પુરુષાર્થ કરવો
૨૫૪	‘લડ’ વિલાસે । લડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	લડ - મહેઝિલ માણવી, વિલાસ કરવો
૨૫૫	‘કદુ’ મદે । કણડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	કદુ (કણડ) - અભિમાન રાખવું
૨૫૬	‘કદડ’ કાર્કશ્યે । કદડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટુ)
	કદડ - બરણટ હોવું

૨૫૭	‘અદ્ડ’ અભિયોગે । અડ્ડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) અડ્ડ - (૧) ફરિયાદ કરવી (૨) ચઢાઈ કરવી (૩) સોગંદ લેવા
૨૫૮	‘ચુદ્ડ’ હાવકરણે । ચુડ્ડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ચુડ્ડ - દેખાવ કરવો
૨૫૯	‘અણ’ શબ્દે । અણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૦	‘રણ’ શબ્દે । રણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૧	‘વણ’ શબ્દે । વણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૨	‘વ્રણ’ શબ્દે । વ્રણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૩	‘બણ’ શબ્દે । બણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૪	‘ભણ’ શબ્દે । ભણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૫	‘ભ્રણ’ શબ્દે । ભ્રણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૬	‘મણ’ શબ્દે । મણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૭	‘ધણ’ શબ્દે । ધણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૮	‘ધ્વણ’ શબ્દે । ધ્વણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૬૯	‘ધ્રણ’ શબ્દે । ધ્રણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૭૦	‘કણ’ શબ્દે । કણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૭૧	‘કવણ’ શબ્દે । કવણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
૨૭૨	‘ચણ’ શબ્દે । ચણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) “અણ, રણ, વણ, વ્રણ, બણ, ભણ, ભ્રણ, મણ, ધણ, ધ્વણ, ધ્રણ, કણ, કવણ, ચણ” - અવાજ કરવો, બોલવું
૨૭૩	‘ઓણૃ’ અપનયને । ઓણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ઓણ - ખસેડવું, અપહરણ કરવું, કાણા હોવું

- २७४ ‘શોણृ’ વર્ણગત્યોः । શોણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) શોણ - (૧) જવું (૨) રંગવું
- २७५ ‘શ્રોણृ’ સંઘાતે । શ્રોણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- २७६ ‘શ્લોણृ’ સંઘાતે । શ્લોણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) શ્રોણ, શ્લોણ - એકઠાં થવું, મળવું, ભેગા થવું
- २७७ ‘પૈણृ’ ગતિપ્રેરણશ્લેષણેષુ । પૈણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) પૈણ - (૧) જવું, પામવું (૨) પ્રેરવું, હાંકવું (૩) આવિંગન દેવું
- २७८ ‘ચિત્તै’ સંજ્ઞાને । ચેતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ચિત્ત - સમજવું, ચેતવું
- २७૯ ‘અત’ સાતત્યગમને । અતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) અત - સદા વિહરવું
- ૨૮૦ ‘ચ્યુતृ’ આસેચને । ચ્યોતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ચ્યુત્ - સિંચન કરવું
- ૨૮૧ ‘ચુતृ’ ક્ષરણે । ચોતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૮૨ ‘સ્ચુતृ’ ક્ષરણે । શ્રોતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૮૩ ‘સ્ચ્યુતृ’ ક્ષરણે । શચ્યોતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ચુત, શ્રુત, શ્ચુત - ખરવું, ટપકવું, ઝરવું
- ૨૮૪ ‘જુતृ’ ભાસને । જોતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) જુત - ભાસવું, દીપવું
- ૨૮૫ ‘અતુ’ બન્ધને । અન્તતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) અત (અન્ત) - બાંધવું, પકડવું

- २८६ ‘कित’ निवासे । केतति । ग.१.प.प. (सेट्)
कित् - वसवुं, २हेवुं
- २८७ ‘ऋत्’ घृणा-गति-स्पर्धेषु । ऋतीयते । ग.१.प.प. (सेट्)
ऋत् - (१) जुगुप्सा करवी (२) जवुं (३) स्पर्धा करवी
- २८८ ‘कुथु’ हिंसा-सङ्कलेशयोः । कुन्थति । ग.१.प.प. (सेट्)
- २८९ ‘पुथु’ हिंसा-सङ्कलेशयोः । पुन्थति । ग.१.प.प. (सेट्)
- २९० ‘लुथु’ हिंसा-सङ्कलेशयोः । लुन्थति । ग.१.प.प. (सेट्)
- २९१ ‘मथु’ हिंसा-सङ्कलेशयोः । मन्थति । ग.१.प.प. (सेट्)
- २९२ ‘मन्थ’ हिंसा-सङ्कलेशयोः । मन्थति । ग.१.प.प. (सेट्)
- २९३ ‘मान्थ’ हिंसा-सङ्कलेशयोः । मान्थति । ग.१.प.प. (सेट्)
“कुथ् (कुथु), पुथ् (पुन्थ), लुथ् (लुन्थ), मथ् (मन्थ),
मन्थ, मान्थ” - (१) हिंसा करवी (२) टेंशन करवुं
- २९४ ‘खादू’ भक्षणे च । खादति । ग.१.प.प. (सेट्)
खादू - खावुं, भोजन लेवुं
- २९५ ‘बद’ स्थैर्ये । बदति । ग.१.प.प. (सेट्)
बद् - स्थिर २हेवुं, धीरता राखवी
- २९६ ‘खद’ हिंसायाञ्च । खदति । ग.१.प.प. (सेट्)
खद् - उशवुं, भारवुं
- २९७ ‘गद’ व्यक्तायां वाचि । गदति । ग.१.प.प. (सेट्)
गद् - बोलवुं, कहेवुं
- २९८ ‘रद’ विलेखने । रदति । ग.१.प.प. (सेट्)
रद् - विभेरवुं
- २९९ ‘णद’ अव्यक्ते शब्दे । नदति । ग.१.प.प. (सेट्)

सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ।

- ૩૦૦ ‘જિક્ષિવદ’ અવ્યક્તે શબ્દે । ક્ષેવેદતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ણદ્ર, ક્ષિવદ - ભરડવું, અસ્પષ્ટ અવાજ કરવો
- ૩૦૧ ‘અર્દ’ ગતિ-યાચનયોઃ । અર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) અર્દ - (૧) જવું, પામવું (૨) માંગવું
- ૩૦૨ ‘નર્દ’ શબ્દે । નર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૦૩ ‘ણર્દ’ શબ્દે । નર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૦૪ ‘ગર્દ’ શબ્દે । ગર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) નર્દ્ર, ણર્દ્ર, ગર્દ - અવાજ કરવો
- ૩૦૫ ‘તર્દ’ હિંસાયામ् । તર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) તર્દ - તર્જના કરવી, તાડન કરવું, મારવું
- ૩૦૬ ‘કર્દ’ કુત્સિતે શબ્દે । કર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) કર્દ્ર - ગંદી ગાળો ભાંડવી
- ૩૦૭ ‘ખર્દ’ દશને । ખર્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ખર્દ્ર - કરડવું, ઉંખવું
- ૩૦૮ ‘અદુ’ બન્ધને । અન્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) અદ્ર (અન્દ) - બાંધવું, કેદ કરવું
- ૩૦૯ ‘ઇદુ’ પરમૈશ્વર્યે । ઇન્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ઇદ્ર (ઇન્દ્ર) - ઈન્દ્ર જેવી સમૃદ્ધિ હોવી, ખૂબ શોભવું
- ૩૧૦ ‘વિદુ’ અવયવે । વિન્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) વિદ્ર (વિન્દ) - મળવું
- ૩૧૧ ‘ણિદુ’ કુત્સાયામ् । નિન્દતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ) ણિદ્ર (નિન્દ) - નિંદા કરવી.

- ३१२ 'टुन्दु' समृद्धौ । नन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
नद् (नन्द) - खुश थवुं, राज्ञ थवुं
- ३१३ 'चदु' दीप्त्याह्लादयोः । चन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
चद् (चन्द) - (१) दीपवुं - शोभवुं (२) आङ्गलादित थवुं
- ३१४ 'त्रदु' चेष्टायाम् । त्रन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
त्रद् (त्रन्द) - येष्टा करवी, हावभाव करवो
- ३१५ 'कदु' रोदनाऽह्वानयोः । कन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ३१६ 'कदु' रोदनाऽह्वानयोः । कन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ३१७ 'क्लदु' रोदनाऽह्वानयोः । क्लन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
कद् (कन्द), कद् (कन्द), क्लद् (क्लन्द) - (१) २३वुं
(२) आमंत्रश आपवुं
- ३१८ 'क्लिदु' परिदेवने । क्लिन्दति । ग.१.प.प. (सेट्)
क्लिद् (क्लिन्द) - भीजवुं, २३वुं, दिलगीरी बताववी
- ३१९ 'स्कन्दू' गति शोषणयोः । स्कन्दति । ग.१.प.प. (अनिट्)
स्कन्द - (१) जवुं (२) सूक्ष्मवुं
- ३२० 'षिधू' गतौ । सेधति । ग.१.प.प. (सेट्)
सिध् - जवुं, पामवुं
- ३२१ 'षिधौ' शास्त्र-मांगल्ययोः । सेधति । ग.१.प.प. (वेट्)
सिध् - (१) सिद्ध करवुं (२) मंगण करवुं
- ३२२ 'शुन्ध' शुद्धौ । शुन्धति । ग.१.प.प. (सेट्)
शुन्ध - साझ करवुं, पवित्र होवुं
- ३२३ 'स्तन' शब्दे । स्तनति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ३२४ 'धन' शब्दे । धनति । ग.१.प.प. (सेट्)

- ૩૨૫ ‘ધ્વન’ શબ્દે । ધ્વનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૨૬ ‘ચન’ શબ્દે । ચનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૨૭ ‘સ્વન’ શબ્દે । સ્વનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૨૮ ‘વન’ શબ્દે । વનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- “સ્તનું ધનું ધ્વનું ચનું સ્વનું વનું” - શબ્દ કરવો,
અવાજ કરવો
- ૩૨૯ ‘વન’ ભક્તૌ । વનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૩૦ ‘ષન’ ભક્તૌ । સનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
વનું સનું - પૂજવું, ભક્તિ કરવી
- ૩૩૧ ‘કનૈ’ દીસિકાન્તિગતિષુ । કનતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
કનું - (૧) દીપવું - પ્રકાશવું (૨) શોભવું - ચમકવું (૩) જવું
- ૩૩૨ ‘ગુપૈ’ રક્ષણે । ગોપાયતિ । ગ.૧.પ.પ. (વેટ્)
- ગુપું - રક્ષણ કરવું, છુપાવવું
- ૩૩૩ ‘તપં’ સન્તાપે । તપતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ટ)
- ૩૩૪ ‘ધુપ’ સન્તાપે । ધૂપાયતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્ટ)
તપું ધૂપું - સંતાપવું, તપાવવું, દુઃખી કરવું
- ૩૩૫ ‘રપ’ વ્યક્તે વચને । રપતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૩૬ ‘લપ’ વ્યક્તે વચને । લપતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૩૩૭ ‘જલ્પ’ વ્યક્તે વચને । જલ્પતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
રપું લપું જલ્પું - બોલવું, વક્તવ્ય આપવું
- ૩૩૮ ‘જપ’ માનસે । જપતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
જપું - ચિંત્વન કરવું, જપવું

३४९	‘चप’ सान्त्वने । चपति । ग.१.प.प. (सेट्र)
	चप - सांत्वन आપવुं, समता राखवी
३४०	‘शप’ समवाये । शपति । ग.१.प.प. (सेट्र)
	शप - शाप आपवो, मेणववुं - भेगा थवुं
३४१	‘सृप्लुं’ गतौ । सर्पति । ग.१.प.प. (अनिट्र)
	सृप् - जवुं, सरकवुं
३४२	‘चुप’ मन्दायाम् । चोपति । ग.१.प.प. (सेट्र)
	चुप - भूर्ख छोवुं, धीभुं थवुं
३४३	‘तुप’ हिंसायाम् । तोपति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३४४	‘तुम्प’ हिंसायाम् । तुम्पति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३४५	‘त्रुप’ हिंसायाम् । त्रोपति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३४६	‘त्रुम्प’ हिंसायाम् । त्रुम्पति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३४७	‘तुफ’ हिंसायाम् । तोफति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३४८	‘तुम्फ’ हिंसायाम् । तुम्फति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३४९	‘त्रुफ’ हिंसायाम् । त्रोफति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३५०	‘त्रुम्फ’ हिंसायाम् । त्रुम्फति । ग.१.प.प. (सेट्र)
	“तुप्, तुम्प्, त्रुप्, त्रुम्प्, तुफ्, तुम्फ्, त्रुफ्, त्रुम्फ्” - हिंसा क्रवी
३५१	‘वर्फ’ गतौ च । वर्फति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३५२	‘रफ’ गतौ च । रफति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३५३	‘रफु’ गतौ च । रम्फति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३५४	‘अर्ब’ गतौ च । अर्बति । ग.१.प.प. (सेट्र)
३५५	‘कर्ब’ गतौ च । कर्बति । ग.१.प.प. (सेट्र)

૩૫૬	‘ખર્બ’ ગતૌ ચ । ખર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૫૭	‘ગર્બ’ ગતૌ ચ । ગર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૫૮	‘ચર્બ’ ગતૌ ચ । ચર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૫૯	‘તર્બ’ ગતૌ ચ । તર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૦	‘નર્બ’ ગતૌ ચ । નર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૧	‘પર્બ’ ગતૌ ચ । પર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૨	‘વર્બ’ ગતૌ ચ । વર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૩	‘શર્બ’ ગતૌ ચ । શર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૪	‘ષર્બ’ ગતૌ ચ । સર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૫	‘સર્બ’ ગતૌ ચ । સર્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૬	‘રિબુ’ ગતૌ ચ । રિમ્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૬૭	‘રબુ’ ગતૌ ચ । રમ્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય) “વર્ફ, રફ, રફ (રમ્ફ), અર્બ, કર્બ, ખર્બ, ગર્બ, ચર્બ, તર્બ, નર્બ, પર્બ, વર્બ, શર્બ, સર્બ, સર્બ, રિબ (રિમ્બ), રબ (રમ્બ)” - જીવું, પામવું
૩૬૮	‘કુબુ’ આચ્છાદને । કુમ્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય) કુબ (કુમ્બ) - ઢાકવું, ધૂપાવવું
૩૬૯	‘લુબુ’ અર્દને । લુમ્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય)
૩૭૦	‘તુબુ’ અર્દને । તુમ્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય) લુબ (લુમ્બ), તુબ (તુમ્બ) - પીડવું
૩૭૧	‘ચુબુ’ વકત્રસંયોગે । ચુમ્બતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેદ્ય) ચુબ (ચુમ્બ) - ચુંબન કરવું

- ३७२ 'सृभू' हिंसायाम् । सर्भति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३७३ 'सृम्भू' हिंसायाम् । सृम्भति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३७४ 'स्त्रिभू' हिंसायाम् । स्त्रेभति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३७५ 'षिम्भू' हिंसायाम् । सिम्भति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३७६ 'भर्भ' हिंसायाम् । भर्भति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- "सृभ्, सृम्भ्, स्त्रिभ्, सिम्भ्, भर्भ्" - हिंसा करवी, हण्वुं
- ३७७ 'शुम्भ' भाषणे च । शुम्भति । ग.१.प.प. (सेट्र)
शुम्भ् - भाषण करवुं
- ३७८ 'यभं' मैथुने । यभति । ग.१.प.प. (अनिट्र)
- ३७९ 'जभ' मैथुने । जभति । ग.१.प.प. (सेट्र)
यभ्, जभ् - मैथुनकीडा करवी
- ३८० 'चमू' अदने । चमति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३८१ 'छमू' अदने । छमति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३८२ 'जमू' अदने । जमति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३८३ 'झमू' अदने । झमति । ग.१.प.प. (सेट्र)
- ३८४ 'जिमू' अदने । जेमति । ग.१.प.प. (सेट्र)
"चम्, छम्, जम्, झम्, जिम्" - खावुं, जमवुं
- ३८५ 'क्रमू' पादविक्षेपे । क्रामति । ग.१.प.प. (सेट्र)
क्रम् - चालवुं, जवुं
- ३८६ 'यमू' उपरमे । यच्छति । ग.१.प.प. (अनिट्र)
यम् - अटकवुं, नियमन करवुं

- ૩૮૭ ‘स्यमू’ शब्दे । स्यमति । ग.१.प.प. (सेट) स्यम् - अવाज कરવो, ઉહકારા કરવા
- ૩૮૮ ‘णમं’ પ્રહત્વે । નમતિ । ग.१.प.प. (અનિટ) નમ् - નમવું
- ૩૮૯ ‘षમ’ વૈકલ્યે । સમતિ । ग.१.प.प. (सेट)
- ૩૯૦ ‘ष્ટમ’ વૈકલ્યે । સ્તમતિ । ग.१.પ.પ. (सेट) સભ्, સ્તભ् - ખોડખાંપણ હોવી, વિકલ હોવું
- ૩૯૧ ‘અમ’ શબ્દ-ભક્ત્યોઃ । અમતિ । ग.१.પ.પ. (सेट) અમ् - (૧) અવાજ કરવો (૨) ભક્તિ કરવી
- ૩૯૨ ‘અમ’ ગતૌ । અમતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ૩૯૩ ‘દ્રમ’ ગતૌ । દ્રમતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ૩૯૪ ‘હ્રમ’ ગતૌ । હ્રમતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ૩૯૫ ‘મિમૃ’ ગતૌ । મીમતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ૩૯૬ ‘ગમ્લું’ ગતૌ । ગચ્છતિ । ग.१.પ.પ. (અનિટ) “અમ्, દ્રમ्, હ્રમ्, મિમૃ, ગમ्” (ગચ્છ) - જવું
- ૩૯૭ ‘હ્રય’ કલાન્તૌ ચ । હ્રયતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ૩૯૮ ‘હર્ય’ કલાન્તૌ ચ । હર્યતિ । ग.१.પ.પ. (सेट) હ્રય, હર્ય - થાકી જવું, ભાંગી પડવું, દુઃખવું
- ૩૯૯ ‘મવ્ય’ બન્ધને । મવ્યતિ । ग.१.પ.પ. (सेट) મવ્ય - બાંધવું
- ૪૦૦ ‘સૂક્ષ્ર્ય’ ઈષ્યાર્થાઃ । સૂક્ષ્ર્યતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ૪૦૧ ‘ઇક્ષ્ર્ય’ ઈષ્યાર્થાઃ । ઇક્ષ્ર્યતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)

- ४०२ ‘ईर्ष्य’ ईर्ष्यार्थः । ईर्ष्यति । ग.१.प.प. (सेट)
“सूक्ष्य्, ईक्ष्य्, ईर्ष्य्” - ईर्ष्य् कરવी
- ४०३ ‘शुच्यै’ अभिषवे । शुच्यति । ग.१.प.प. (सेट)
- ४०४ ‘चुच्यै’ अभिषवे । चुच्यति । ग.१.प.प. (सेट)
शुच्य्, चुच्य् - દારુ પીવો, યજ્ઞસ્નાન કરવું, ખીલવું, ન્હાવું
- ४०५ ‘ત્સર’ ચ્છદ્ગાગતौ । ત્સરતિ । ग.१.प.प. (सेट)
ત્સર् - છૂપાતાં લપાતાં જવું
- ४०६ ‘ક્મર’ હૂચ્છને । ક્મરતિ । ग.१.प.प. (सेट)
ક્મર् - વાંકાઈ કરવી, મૂછ્છ આવવી
- ४०७ ‘અભ્ર’ ગતौ । અભ્રતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ४०८ ‘બભ્ર’ ગતौ । બભ્રતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ४०९ ‘મભ્ર’ ગતौ । મભ્રતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
“અભ્ર, બભ્ર, મભ્ર” - જવું, પામવું
- ४१० ‘ચર’ ભક્ષણે ચ । ચરતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
ચર् - ખાવું
- ४११ ‘ધોરू’ ગતેશ્વાતુર્યે । ધોરતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
ધોર् - મલપતી ચાલે ચાલવું
- ४१२ ‘ખોરू’ પ્રતીઘાતે । ખોરતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
ખોર् - સામનો કરવો, બદલો લેવો
- ४१३ ‘દલ’ વિશરણે । દલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
- ४१४ ‘જિફલા’ વિશરણે । ફલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)
દલ्, ફલ् - હત્યા કરવી, વિખેરવું
- ४१५ ‘મીલ’ નિમેષણે । મીલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट)

૪૧૬	‘શ્મીલ’ નિમેષણે । શ્મીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૧૭	‘સ્મીલ’ નિમેષણે । સ્મીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૧૮	‘ક્ષ્મીલ’ નિમેષણે । ક્ષ્મીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“મીલ, શ્મીલ, સ્મીલ, ક્ષ્મીલ” - પલકાર કરવો, આંખ ખોલબંધ કરવી, આંખનો પલકારો
૪૧૯	‘પીલ’ પ્રતિષ્ઠમ્ભે । પીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	પીલ - અહંકાર રાખવો
૪૨૦	‘ણીલ’ વર્ણે । નીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	નીલ - રંગવું
૪૨૧	‘શીલ’ સમાધૌ । શીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શીલ - સમાધિવાન હોવું, સમબુદ્ધ રાખવી
૪૨૨	‘કીલ’ બન્ધે । કીલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	કીલ - બાંધવું, વીંટાળવું
૪૨૩	‘કૂલ’ આવરણે । કૂલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	કૂલ - ઢાંકવું
૪૨૪	‘શૂલ’ રૂજાયામ् । શૂલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શૂલ - પીડા થવી, શૂળ થવું
૪૨૫	‘તૂલ’ નિષ્કર્ષે । તૂલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	તૂલ - તુલના કરવી, નીચોળ કાઢવો
૪૨૬	‘પૂલ’ સંધાતે । પૂલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	પૂલ - ભેગું થવું
૪૨૭	‘મૂલ’ પ્રતિષ્ઠાયામ् । મૂલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	મૂલ - સ્થાપવું, રાખવું

- ४२८ ‘फल’ निष्पत्तौ । फलति । ग.१.प.प. (सेट्)
फल् - ફળવું, પાકવું, સિદ્ધ થવું
- ४२९ ‘फુલ’ વિકસને । ફુલતિ । ग.१.प.પ. (सेट्)
ફુલ् - વિકસવું
- ४३० ‘चુલ’ હાવકરણે । ચુલાતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
ચુલ् - દેખાવ કરવો, હાવભાવ દાખવવાં
- ४३१ ‘ચિલ’ શૈથિલ્યે ચ । ચિલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
ચિલ् - ઢીલું પડવું, નરમ થવું
- ४३२ ‘પેલ’ ગતૌ । પેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३३ ‘ફેલ’ ગતૌ । ફેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३४ ‘શેલ’ ગતૌ । શેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३५ ‘બેલ’ ગતૌ । સેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३६ ‘સેલ’ ગતૌ । સેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३७ ‘વેહલ’ ગતૌ । વેહાતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३८ ‘સલ’ ગતૌ । સલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४३९ ‘તિલ’ ગતૌ । તેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४४० ‘તિલ’ ગતૌ । તિલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४४१ ‘પલ’ ગતૌ । પલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
- ४४२ ‘વેલ’ ગતૌ । વેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)
“પેલ, ફેલ, શેલ, સેલ, સેલ, વેહલ, સલ, તિલ, તિલ,
પલ, વેલ” - જવું, પામવું
- ४४३ ‘વેલ’ ચલને । વેલતિ । ग.१.પ.પ. (सेट्)

૪૪૪	‘ચેલુ’ ચલને । ચેલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૪૫	‘કેલુ’ ચલને । કેલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૪૬	‘ક્વેલુ’ ચલને । ક્વેલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૪૭	‘ખેલુ’ ચલને । ખેલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૪૮	‘સ્ખલ’ ચલને । સ્ખલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“વેલ, ચેલ, કેલ, ક્વેલ, ખેલ, સ્ખલ” - ચાલવું
૪૪૯	‘ખલ’ સઞ્ચયે ચ । ખલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ખલ - એકદું કરવું, સંગ્રહ કરવો
૪૫૦	‘શ્વલ’ આશુગતૌ । શ્વલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૫૧	શ્વલ’ આશુગતૌ । શ્વલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	શ્વલ, શ્વલ્ - ઝડપથી ચાલવું, દોડવું
૪૫૨	‘ગલ’ અદને । ગલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૫૩	‘ચર્વ’ અદને । ચર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ગલ, ચર્વ - ખાવું, જમવું
૪૫૪	‘પૂર્વ’ પૂરણે । પૂર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૫૫	‘પર્વ’ પૂરણે । પર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૫૬	‘મર્વ’ પૂરણે । મર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“પૂર્વ, પર્વ, મર્વ” - પૂરવું, ભરવું
૪૫૭	‘મર્વ’ ગતૌ । મર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૫૮	‘ધવુ’ ગતૌ । ધન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૪૫૯	‘શવ’ ગતૌ । શવતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	“મર્વ, ધવુ (ધન્વ), શવ” - જવું, પામવું

४६०	‘कर्व’ दर्पे । कर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४६१	‘खर्व’ दर्पे । खर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४६२	‘गर्व’ दर्पे । गर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
	“कर्व, खर्व, गर्व” - अहंकार करवो, मान करवुं
४६३	‘षिवू’ निरसने । षेवति । ग.१.प.प. (सेट्)
४६४	क्षिवू’ निरसने । क्षेवति । ग.१.प.प. (सेट्)
	षिवू, क्षिवू - निरसन करवुं, झेकवु
४६५	‘जीव’ प्राणधारणे । जीवति । ग.१.प.प. (सेट्)
	जीवू - ज्ञववुं
४६६	‘पीव’ स्थौल्ये । पीवति । ग.१.प.प. (सेट्)
४६७	‘मीव’ स्थौल्ये । मीवति । ग.१.प.प. (सेट्)
४६८	‘तीव’ स्थौल्ये । तीवति । ग.१.प.प. (सेट्)
४६९	‘नीव’ स्थौल्ये । नीवति । ग.१.प.प. (सेट्)
	“पीवू, मीवू, तीवू, नीवू” - ज्ञाई होवी, घड्ह थवुं, होवुं
४७०	‘उर्वै’ हिंसायाम् । ऊर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७१	‘तुर्वै’ हिंसायाम् । तूर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७२	‘थुर्वै’ हिंसायाम् । थूर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७३	‘दुर्वै’ हिंसायाम् । दूर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७४	‘धुर्वै’ हिंसायाम् । धूर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७५	‘जुर्वै’ हिंसायाम् । जूर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७६	‘अर्व’ हिंसायाम् । अर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)
४७७	‘भर्व’ हिंसायाम् । भर्वति । ग.१.प.प. (सेट्)

- ૪૭૮ ‘શર્વ’ હિંસાયામ् । શર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) “ઉર્વ, તુર્વ, થુર્વ, દુર્વ, ધુર્વ, જર્વ, અર્વ, ભર્વ, શર્વ” - ડિસા કરવી, હણવું
- ૪૭૯ ‘મુર્વૈ’ બન્ધને । મૂર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૪૮૦ ‘મવ’ બન્ધને । મવતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) મુર્વ, મવ - બાંધવું, વીટાળવું
- ૪૮૧ ‘ગુર્વૈ’ ઉદ્યમે । ગૂર્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ગુર્વ - મહેનત કરવી, પ્રયત્ન કરવો
- ૪૮૨ ‘પિવુ’ સેચને । પિન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૪૮૩ ‘મિવુ’ સેચને । મિન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૪૮૪ ‘નિવુ’ સેચને । નિન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) “પિવ (પિન્વ), મિવ (મિન્વ), નિવ (નિન્વ)” - સિંચવું, સિંચન કરવું
- ૪૮૫ ‘હિવુ’ પ્રાણને । હિન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૪૮૬ ‘દિવુ’ પ્રાણને । દિન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
- ૪૮૭ ‘જિવુ’ પ્રાણને । જિન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) “હિવ (હિન્વ), દિવ (દિન્વ), જિવ (જિન્વ)” - જીવવું
- ૪૮૮ ‘ઇવુ’ વ્યાસૌ ચ । ઇન્વતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) ઇવ (ઇન્વ) - ફેલાવવું, વ્યાપવું
- ૪૮૯ ‘અવ’ રક્ષણ, ગતિ, કાન્તિ, તૃસિ, અવગમન, પ્રવેશ, શ્રવણ, સ્વામિ, અર્થ, યાચન, કિયા, ઇચ્છા, દીસિ, અવાસિ, આલિઙ્ગન, હિંસા, દહન, ભાવ, વૃદ્ધિષુ (એકોનાર્વિશતાવર્થેષુ) । અવતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્) અવ-

- (ક) રક્ષણ કરવું, પાલન કરવું, સાચવવું
- (ખ) જવું, પામવું
- (ગ) ભાસવું, દીપવું, શોભવું
- (ઘ) ધરાઈ જવું, તૃમ થવું
- (ડ) દૂર જવું, ખરાબ ગતિ
- (ચ) દાખલ થવું, પ્રવેશ મેળવવો
- (છ) સાંભળવું, શ્રવણ કરવું
- (જ) માલિક થવું, સમર્થ બનવું
- (ઝ) અર્થ કરવો
- (ઝ્) માંગવું
- (ટ) કાર્ય કરવું, પ્રવૃત્ત બનવું
- (ઠ) ઈચ્છાવું, અભિલાષા કરવી
- (ડા) પ્રકાશવું, ચમકપું
- (ઢ) દૂર થવું
- (ણ) આવિંગન કરવું
- (ત) હિંસા કરવી, હણવું, મારવું
- (થ) બાળવું, દાંડવું
- (દ) ભાવવું = વિચારવું
- (ધ) વધવું, ઉમેરાવું

૪૯૦ ‘કશ’ શબ્દે । કશતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)

કશ - શબ્દ કરવો, અવાજ કરવો

૪૯૧ ‘મિશ’ રોષે ચ । મેશતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)

૪૯૨ ‘મશ’ રોષે ચ । મશતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)

મિશ, મશ - રોષ કરવો, તપવું, ગુસ્સે થવું

૪૯૩ ‘શશ’ પ્લુતિગતૌ । શશતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)

શશ - દોડવું

૪૯૪	‘ણિશ’ સમાધૌ । નેશતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	નિશ - શાંત થવું
૪૯૫	‘દૃષ્ટં’ પ્રેક્ષણે । પશ્યતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	દૃશ (પશ્ય) - જોવું
૪૯૬	‘દંશં’ દશને । દશતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	દંશ - દંસવું, કરવું
૪૯૭	‘ઘૃષ્ટ’ શબ્દે । ઘોષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ઘૃષ્ટ - શબ્દ કરવો, અવાજ કરવો
૪૯૮	‘ચૂષ’ પાને । ચૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ચૂષ - ચુંસવું, પીવું, ચાટવું
૪૯૯	‘તૂષ’ તુષ્ટૈ । તૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	તૂષ - સંતોષ થવો, ખુશ થવું
૫૦૦	‘પૂષ’ વૃદ્ધૌ । પૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	પૂષ - વધવું
૫૦૧	‘લુષ’ સ્તેયે । લોષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
૫૦૨	‘મૂષ’ સ્તેયે । મૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	લુષ, મૂષ - ચોરી કરવી
૫૦૩	‘ષૂષ’ પ્રસવે । સૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	સૂષ - જનમવું, પ્રસવ થવો
૫૦૪	‘ऊષ’ રૂજાયામ् । ઊષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ઉષ - માંદા પડવું
૫૦૫	‘ઈષ’ ઉજ્છે । ઈષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	ઈષ - વીજાવું

- ५०६ ‘કૃષ’ વિલેખને । કર્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ)
- કૃષ - કોતરવું, ઉખેડવું, ખેંચવું
- ५०७ ‘કષ’ હિંસાયામ् । કષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ५०૮ ‘શિષ’ હિંસાયામ् । શેષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ५૦૯ ‘જષ’ હિંસાયામ् । જષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૦ ‘ઝષ’ હિંસાયામ् । ઝષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૧ ‘વષ’ હિંસાયામ् । વષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૨ ‘મષ’ હિંસાયામ् । મષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૩ ‘મુષ’ હિંસાયામ् । મોષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૪ ‘રૂષ’ હિંસાયામ् । રોષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૫ ‘રિષ’ હિંસાયામ् । રેષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૬ ‘યૂષ’ હિંસાયામ् । યૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૭ ‘જૂષ’ હિંસાયામ् । જૂષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૮ ‘શષ’ હિંસાયામ् । શષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૧૯ ‘ચષ’ હિંસાયામ् । ચષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- “કષ, શિષ, જષ, ઝષ, વષ, મષ, મુષ, રૂષ, રિષ, યૂષ, જૂષ, શષ, ચષ” - છિસા કરવી, મારવું
- ૫૨૦ ‘વૃષૂ’ સંઘાતે ચ । વર્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- વૃષ - વરસવું, એકઠાં થવું
- ૫૨૧ ‘ભષ’ ભર્સને । ભષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ભષ - ભર્સના કરવી, ધિકારવું
- ૫૨૨ ‘જિષુ’ સહને ચ । જેષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)

- ५२३ ‘विषू’ सहने च । वेषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५२४ ‘मिषू’ सहने च । मेषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५२५ ‘निषू’ सहने च । नेषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५२६ ‘पृषू’ सहने च । पर्षति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५२७ ‘वृषू’ सहने च । वर्षति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५२८ ‘मृषू’ सहने च । मर्षति । ग.१.प.प. (सेद्)
- “जिष्, विष्, मिष्, निष्, पृष्, वृष्, मृष्” - सહन कરવुं, वेठवुं
- ५२९ ‘उषू’ दाहे । ओषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५३० ‘श्रिषू’ दाहे । श्रेषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५३१ ‘श्लिषू’ दाहे । श्लेषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५३२ ‘प्रुषू’ दाहे । प्रोषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५३३ ‘प्लुषू’ दाहे । प्लोषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- “उष्, श्रिष्, श्लिष्, पृष्, प्लुष्” - आणवुं, खाख करवुं
- ५३४ ‘घृषू’ संहरें । घर्षति । ग.१.प.प. (सेद्)
घृष् - खूब सारी खुशी थवी
- ५३५ ‘हृषू’ अलीके । हर्षति । ग.१.प.प. (सेद्)
हृष् - जूळ थवुं, जुळ होवुं
- ५३६ ‘पुष’ पुष्टै । पोषति । ग.१.प.प. (सेद्)
पुष् - पोषवुं, पोषण करवुं
- ५३७ ‘भूष’ अलड्कारे । भूषति । ग.१.प.प. (सेद्)
- ५३८ ‘तसु’ अलड्कारे । तंसति । ग.१.प.प. (सेद्)
भूष्, तस् (तंस) - शोभवुं

- ५३९ ‘तुस’ शब्दे । तोसति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५४० ‘ह्रस्स’ शब्दे । ह्रसति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५४१ ‘ह्लस’ शब्दे । ह्लसति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५४२ ‘रस’ शब्दे । रसति । ग.१.प.प. (सेट्)
- “तुस्, ह्रस्, ह्लस्, रस्” - शब्द करवो
- ५४३ ‘लस’ श्लेषण क्रीडनयोः । लसति । ग.१.प.प. (सेट्)
लस् - (१) रभवुं (२) भेंटवुं
- ५४४ ‘घस्लूं’ अदने । घसति । ग.१.प.प. (अनिट्)
घस् - खावुं
- ५४५ ‘हसे’ हसने । हसति । ग.१.प.प. (सेट्)
हस् - हसवुं
- ५४६ ‘पिसू’ गतौ । पेसति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५४७ ‘पेसू’ गतौ । पेसति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५४८ ‘वेसू’ गतौ । वेसति । ग.१.प.प. (सेट्)
पिस्, पेस्, वेस् - जवुं, पाभवुं
- ५४९ ‘शसू’ हिंसायाम् । शसति । ग.१.प.प. (सेट्)
शस् - हशवुं
- ५५० ‘शंसू’ स्तुतौ च । शंसति । ग.१.प.प. (सेट्)
शंस् - स्तुति करवी, स्तववुं
- ५५१ ‘मिहं’ सेचने । मेहति । ग.१.प.प. (अनिट्)
मिह् - सिंचवुं
- ५५२ ‘दहं’ भस्मीकरणे । दहति । ग.१.प.प. (अनिट्)
दह - बाणवुं, खाख करी नांभवुं

- ૫૫૩ 'ચહ' કલકને । ચહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
ચહ - ઢોંગ કરવો, શઠતા કરવી
- ૫૫૪ 'રહ' ત્યાગે । રહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
રહ - છોડવું, મૂકવું, ત્યાગ કરવો
- ૫૫૫ 'રહુ' ગતૌ ચ । રહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
રહ (રંહ) - જવું, પામવું
- ૫૫૬ 'દહ' વૃદ્ધૌ । દહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૫૭ 'દહુ' વૃદ્ધૌ । દંહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૫૮ 'બૃહ' વૃદ્ધૌ । બરહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
"દહ, દહ (દંહ), બૃહ" - વધવું
- ૫૫૯ 'બૃહુ' શબ્દે ચ । બૃહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૬૦ 'બૃહુ' શબ્દે ચ । બૃહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૬૧ 'ઉહ' અર્દને । ઓહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૬૨ 'તુહ' અર્દને । તોહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૬૩ 'દુહ' અર્દને । દોહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
"બુંહ, બૃંહ (બુંહ)" - શબ્દ કરવો
"ઉહ, તુહ, દુહ" - (૧) હણવું (૨) પીડવું
- ૫૬૪ 'અહ' પૂજાયામ् । અહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૬૫ 'મહ' પૂજાયામ् । મહતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
અહ, મહ - પૂજવું
- ૫૬૬ 'ઉક્ષ' સેચને । ઉક્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
ઉક્ષ - સિંચવું

- ५६७ 'रक्ष' पालने । रक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
रक्ष - पालन करवुं, रक्षणा करवुं
- ५६८ 'मक्ष' सङ्घाते । मक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५६९ 'मुक्ष' सङ्घाते । मुक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
मक्ष, मुक्ष - भेगुं करवुं, अकठा थवुं
- ५७० 'अक्षौ' व्यासौ च । अक्षति । ग.१.प.प. (वेट्)
अक्ष - इलावुं, भेणववुं
- ५७१ 'तक्षौ' तनूकरणे । तक्षति । ग.१.प.प. (वेट्)
- ५७२ 'त्वक्षौ' तनूकरणे । त्वक्षति । ग.१.प.प. (वेट्)
तक्ष, त्वक्ष - छोलवुं, पातणुं करवुं
- ५७३ 'णिक्ष' चुम्बने । निक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
निक्ष - चुंबन करवुं
- ५७४ 'तृक्ष' गतौ । तृक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५७५ 'स्तृक्ष' गतौ । स्तृक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
- ५७६ 'णक्ष' गतौ । नक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
तृक्ष, स्तृक्ष, नक्ष - जवुं, पामवुं
- ५७७ 'वक्ष' रोषे । वक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
वक्ष - रोष करवो, कोषे भरावुं
- ५७८ 'त्वक्ष' त्वचने । त्वक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
त्वक्ष - आवरण थवुं, चामडी आववी
- ५७९ 'सूक्ष' अनादरे । सूक्षति । ग.१.प.प. (सेट्)
सूक्ष - पराभव करवो, हराववुं, अपमान करवुं
- ५८० 'काक्षु' काड्क्षायाम् । काड्क्षति । ग.१.प.प. (सेट्)

- ૫૮૧ 'વાક્ષ' કાડ્યક્ષાયામ् । વાડ્યક્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૮૨ 'માક્ષ' કાડ્યક્ષાયામ् । માડ્યક્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- “કાક્ષ (કાડ્યક્ષ), વાક્ષ (વાડ્યક્ષ), માક્ષ (માડ્યક્ષ)” - ઈથીવું, લાલસા રાખવી
- ૫૮૩ 'દ્રાક્ષ' ઘોરવાશિતે ચ । દ્રાડ્યક્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૮૪ 'ધ્રાક્ષ' ઘોરવાશિતે ચ । ધ્રાડ્યક્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૫૮૫ 'ધ્વાક્ષ' ઘોરવાશિતે ચ । ધ્વાડ્યક્ષતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
દ્રાક્ષ (દ્રાડ્યક્ષ), ધ્રાક્ષ (ધ્રાડ્યક્ષ), ધ્વાક્ષ (ધ્વાડ્યક્ષ) - ભયાનક અવાજ કરવો

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૫૮૬ 'ગાડ્ય' ગતૌ । ગાતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ગા - જવું, જાણવું, પામવું
- ૫૮૭ 'ષિડ્ય' ઇષદ્ધસને । સ્મયતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)
- સ્મિ - થોડુક હસવું, મલકવું
- ૫૮૮ 'ડીડ્ય' વિહાયસાં ગતૌ । ડયતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
- ડી - ઉડવું, આકાશ ભાર્જો જવું
- ૫૮૯ 'ઉંડ્ય' શબ્દે । અવતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૫૯૦ 'કુંડ્ય' શબ્દે । કવતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૫૯૧ 'ગુંડ્ય' શબ્દે । ગવતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૫૯૨ 'ઘુંડ્ય' શબ્દે । ઘવતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)

- ५९३ ‘‘डुंडू’ शब्दे । डवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 “उ, कु, गु, घु, झु” - शब्द करવो, अवाज करवो
- ५९४ ‘च्युंडू’ गतौ । च्यवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
- ५९५ ‘ज्युंडू’ गतौ । ज्यवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
- ५९६ ‘जुंडू’ गतौ । जवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
- ५९७ ‘प्युंडू’ गतौ । प्रवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
- ५९८ ‘प्लुंडू’ गतौ । प्लवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 “च्यु, ज्यु, जु, प्यु, प्लु” - जवुं, पाभवुं
- ५९९ ‘रुंडू’ रेषणे च । रवते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 रु - हाशहशाट थवो
- ६०० ‘पूङू’ पवने । पवते । ग.१.आ.प. (सेट्)
 पू - वीङ्गवुं, पंखो नाखवो
- ६०१ ‘मूङू’ बन्धने । मवते । ग.१.आ.प. (सेट्)
 मू - बांधवुं
- ६०२ ‘धृंडू’ अविध्वंसने । धरते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 धृ - धारण करवुं, टकवी राखवुं
- ६०३ ‘मेंडू’ प्रतिदाने । मयते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 मे - बदलो आपवो, कंઈक लઈने बदलाभां भीज्ञ चीज आपवी
- ६०४ ‘देंडू’ पालने । दयते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
- ६०५ ‘त्रैङू’ पालने । त्रायते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 दे, त्रै - पालन करवुं, रक्षण करवुं
- ६०६ ‘श्यैङू’ गतौ । श्यायते । ग.१.आ.प. (अनिट्)
 श्यै (श्याय) - जवुं, पाभवुं

- ૬૦૭ ‘ચૈંડ’ વૃદ્ધૌ । પ્યાયતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર) ચૈ (પ્યાય) - વધવું
- ૬૦૮ ‘વકુંડ’ કौટિલ્યે । વડ્કતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) વક્ (વડ્ક) - દંભ કરવો, આડોડાઈ કરવી
- ૬૦૯ ‘મકુંડ’ મણને । મડ્કતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) મક્ (ભડ્ક) - શોભવું
- ૬૧૦ ‘અકુંડ’ લક્ષણે । અડ્કતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) અક્ (અડ્ક) - ચિહ્ન કરવું, નિશાન બનાવવું
- ૬૧૧ ‘શીકૂંડ’ સેચને । શીકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) શીક્ - સિંચન કરવું, સિંચવું
- ૬૧૨ ‘લૌકૂંડ’ દર્શને । લોકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) લોક્ - જોવું, નિરીક્ષણ કરવું
- ૬૧૩ ‘શ્લોકૂંડ’ સડ્ગાતે । શ્લોકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) શ્લોક્ - ભેગું કરવું, એકઠા થવું, સ્તવવું
- ૬૧૪ ‘દ્રેકૂંડ’ શબ્દોત્સાહે । દ્રેકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
- ૬૧૫ ‘ધ્રેકૂંડ’ શબ્દોત્સાહે । ધ્રેકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) દ્રેક્, ધ્રેક્ - ઉત્સાહી રીતે બોલવું, આવેશપૂર્વક બોલવું
- ૬૧૬ ‘રેકૂંડ’ શઙ્કાયામ્ । રેકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
- ૬૧૭ ‘શકૂંડ’ શઙ્કાયામ્ । શડ્કતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) રેક્, શક્ (શડ્ક) - શંકા કરવી
- ૬૧૮ ‘કકિ’ લૌલ્યે । કકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ) કક્ - ઉત્કંઠ થવું, કામાતુર બનવું
- ૬૧૯ ‘કુકિ’ આદાને । કોકતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ)

६२०	‘वृकि’ आदाने । वर्कते । ग.१.आ.प. (सेट)
	कुक्, वृक् - ग्रहण करवुं, लेवुं
६२१	‘चकि’ तृप्ति-प्रतीघातयोः । चकते । ग.१.आ.प. (सेट)
	चक् - (१) तृप्ति थवुं (२) बदलो वाणवो
६२२	‘ककुड्’ गतौ । कड़कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२३	‘श्वकुड्’ गतौ । श्वड़कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२४	‘त्रकुड्’ गतौ । त्रड़कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२५	‘श्रकुड्’ गतौ । श्रड़कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२६	‘श्लकुड्’ गतौ । श्लड़कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२७	‘ढौकृड्’ गतौ । ढौकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२८	‘त्रौकृड्’ गतौ । त्रौकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६२९	‘ष्वष्कि’ गतौ । ष्वष्कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३०	‘वस्कि’ गतौ । वस्कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३१	‘मस्कि’ गतौ । मस्कते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३२	‘तिकि’ गतौ । तेकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३३	‘टिकि’ गतौ । टेकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३४	‘टीकृड्’ गतौ । टीकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३५	‘सेकृड्’ गतौ । सेकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३६	‘स्नेकृड्’ गतौ । स्नेकते । ग.१.आ.प. (सेट)
६३७	‘रघुड्’ गतौ । रड्घते । ग.१.आ.प. (सेट)

- ૬૩૮ ‘લઘુડ’ ગતૌ । લડ્ઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) “કક્ (કડ્ક), શક્ (શઢ્ક), ત્રક્ (ત્રડ્ક), શ્રક્ (શ્રડ્ક), શ્લક્ (શ્લડ્ક), ઢૌક્, ત્રૌક્, ષ્વષ્ણ્, વસ્ક, મસ્ક, તિક્, ટિક્, સેક્, સ્લેક્, રઘ્ (રડ્ઘ), લઘ્ (લડ્ઘ)” - જવું, પામવું
- ૬૩૯ ‘અઘુડ’ ગત્યાક્ષેપે । અડ્ઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૬૪૦ ‘વઘુડ’ ગત્યાક્ષેપે । વડ્ઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) અઘ્ (અડ્ઘ), વઘ્ (વડ્ઘ) - અક્સમાત કરવો, ઠોકર ખાવી અથવા ગતિ વધારવી
- ૬૪૧ ‘મઘુડ’ કैતવે ચ । મડ્ઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) મઘ્ (મડ્ઘ) - ચાલાકી કરવી, જુગાર રમવો, કપટ કરવી
- ૬૪૨ ‘રાઘૃડ’ સામર્થ્યે । રાઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૬૪૩ ‘લાઘૃડ’ સામર્થ્યે । લાઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) રાઘ્, લાઘ્ - સમર્થ થવું
- ૬૪૪ ‘દ્રાઘૃડ’ આયાસે ચ । દ્રાઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) દ્રાઘ્ - પ્રયાસ કરવો
- ૬૪૫ ‘શ્લાઘૃડ’ કત્થને । શ્લાઘતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) શ્લાઘ્ - પ્રશંસા કરવી, સ્તવવું
- ૬૪૬ ‘લોચૃડ’ દર્શને । લોચતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) લોચ્ - દર્શન કરવું, દેખવું
- ૬૪૭ ‘ષચ્’ સેચને । સચતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) સચ્ - સિંચવું
- ૬૪૮ ‘શચ્’ વ્યક્તાયાં વાચિ । શચતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) શચ્ - બોલવું

- ६४९ 'कचि' बस्थने । कचते । ग.१.आ.प. (सेट्)
कच् - बांधवुं
- ६५० 'कचुड्' दीसौ च । कञ्चते । ग.१.आ.प. (सेट्)
कच् (कञ्च) - दीपवुं, भासवुं
- ६५१ 'श्वचि' गतौ । श्वचते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ६५२ 'श्वचुड्' गतौ । श्वञ्चते । ग.१.आ.प. (सेट्)
श्वच्, श्वच् (शञ्च) - जवुं, पामवुं
- ६५३ 'वर्चि' दीसौ । वर्चते । ग.१.आ.प. (सेट्)
वर्च् - दीपवुं, भासवुं
- ६५४ 'मचि' कल्कने । मचते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ६५५ 'मुचुड्' कल्कने । मुञ्चते । ग.१.आ.प. (सेट्)
मच्, मुच् (मञ्च) - छोडवुं, भूळवुं
- ६५६ 'मचुड्' धारणोच्छायपूजनेषु । मञ्चते । ग.१.आ.प. (सेट्)
मच् (मञ्च) - (१) धारण करवुं (२) उत्रत थवुं - उपर थडाववुं (३) पूजवुं
- ६५७ 'पचुड्' व्यक्तीकरणे । पञ्चते । ग.१.आ.प. (सेट्)
पच् (पञ्च) - व्यक्त करवुं
- ६५८ 'षुचि' प्रसादे । स्तोचते । ग.१.आ.प. (सेट्)
स्तुच् - प्रसङ्ग थवुं, खुश थवुं
- ६५९ 'एजृड्' दीसौ । एजते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ६६० 'भ्रेजृड्' दीसौ । भ्रेजते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ६६१ 'भ्राजि' दीसौ । भ्राजते । ग.१.आ.प. (सेट्)
एज्, भ्रेज्, भ्राज् - दीपवुं, प्रकाशवुं

૬૬૨	‘ઇજુડ’ ગતૌ । ઇજ્જતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ઇજ् (ઇજ્) - જવું, પામવું
૬૬૩	‘ઈજિ’ કૃત્સને ચ । ઈજતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ઈજ્ - કૃત્સા કરવી, તિરસ્કાર કરવો
૬૬૪	‘ઋજિ’ ગતિસ્થાનાડડર્જનોર્જનેષુ । અર્જતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ઋજ્ - (૧) જવું, પામવું (૨) રહેવું (૩) લેગું કરવું (૪) બળવાન થવું
૬૬૫	‘ઋજુડ’ ભર્જને । ઋજ્જતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૬૬૬	‘ભૃજૈડ’ ભર્જને । ભર્જતે । ગ.૧.આ.પ. (અનિદ્ર)
	ઋજ્ (ઋજ્), ભૃજ્ - પકવવું, સેકવું, ભુંજવું, તળવું
૬૬૭	‘તિજિ’ ક્ષમા-નિશાનયોઃ । તેજતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	તિજ્ - (૧) સહન કરવું (૨) તીક્ષ્ણ કરવું
૬૬૮	‘ઘટિટ’ ચલને । ઘટ્ટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ઘટ્ટ - ચાલવું
૬૬૯	‘સ્ફુટિ’ વિકસને । સ્ફોટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	સ્ફુટ - વિકસવું, ખીલવું
૬૭૦	‘ચેષ્ટિ’ ચેષ્ટાયામ् । ચેષ્ટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ચેષ્ટ - ચેષ્ટા કરવી
૬૭૧	‘ગોષ્ટિ’ સડ્ઘાતે । ગોષ્ટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૬૭૨	‘લોષ્ટિ’ સડ્ઘાતે । લોષ્ટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ગોષ્ટ, લોષ્ટ - સમૂહ થવો, એકહું કરવું
૬૭૩	‘વેષ્ટિ’ વેષ્ટને । વેષ્ટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	વેષ્ટ - વીટવું, વરવું

૬૭૪	'અટ્ટ' હિંસાત્તિકમયો: અટ્ટતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	અટ્ટ - (૧) છણવું (૨) અતિક્રમણ કરવું - ઉલ્લંઘવું
૬૭૫	'એઠિ' વિબાધાયામ् એઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
૬૭૬	'હેઠિ' વિબાધાયામ् હેઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	એઠ, હેઠ - દુઃખી થવું, ત્રાસ (ઉપજવો, બાધા પહોંચાડવી
૬૭૭	'મઠુડ' શોકે મણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
૬૭૮	'કઠુડ' શોકે કણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	મઠ (મણ્ઠ), કઠ (કણ્ઠ) - શોક કરવો
૬૭૯	'મુઠુડ' પલાયને મુણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	મુઠ (મણ્ઠ) - ભાગી જવું, પલાયન થવું
૬૮૦	'વઠુડ' એકચર્ચાયામ् વણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	વઠ (વણ્ઠ) - એકલપેટે ફરવું, વિહરવું
૬૮૧	'અઠુડ' ગતૌ અણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
૬૮૨	'પઠુડ' ગતૌ પણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	અઠ (અણ્ઠ), પઠ (પણ્ઠ) - જવું, પામવું
૬૮૩	'હુડુડ' સંઘાતે હુણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
૬૮૪	'પિદુડ' સંઘાતે પિણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	હુડ (હુણ્ઠ), પિડ (પિણ્ઠ) - ભેગા થવું, એકહું કરવું
૬૮૫	'શાદુડ' રૂજાયાશ્વ શાણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	શાદ (શાણ્ઠ) - રોગ થવો, બિમારી હોવી
૬૮૬	'તદુડ' તાડને તણ્ઠતે ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	તદુડ (તણ્ઠ) - તાડન કરવું, ભારવું, પીટવું

- ૬૮૭ 'કડુડ' મદે । કણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) કડ (કણંડ) - અહંકાર હોવો
- ૬૮૮ 'ખડુડ' મશ્યે । ખણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ખડ (ખણંડ) - ટૂકડાં કરવા, ખંડન કરવું
- ૬૮૯ 'ખુડુડ' ગતિવૈકળ્યે । ખણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ખુડ (ખુણંડ) - વાંકા હેડવું, ખોડખાંપણવાળી ચાલ હોવી
- ૬૯૦ 'કુડુડ' દાહે । કુણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) કુડ (કુણંડ) - બળવું
- ૬૯૧ 'વડુડ' વેષ્ટને । વણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૬૯૨ 'મડુડ' વેષ્ટને । મણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) વડ (વણંડ), મડ (મણંડ) - વીઠવું
- ૬૯૩ 'ભડુડ' પરિભાષણે । ભણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ભડ (ભણંડ) - બોલવું, બોલ બોલ કરવું
- ૬૯૪ 'મુડુડ' મજ્જને । મુણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) મુડ (મુણંડ) - ઝૂબવું, ન્ઘાવું
- ૬૯૫ 'તુડુડ' તોડને । તુણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) તુડ (તુણંડ) - તોડવું
- ૬૯૬ 'ભુડુડ' વરણે । ભુણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ભુડ (ભુણંડ) - વરવું, ભેટવું
- ૬૯૭ 'ચડુડ' કોપે । ચણંડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ચડ (ચણંડ) - કોધ કરવો
- ૬૯૮ 'દ્રાડુડ' વિશારણે । દ્રાડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)

- ६९९ 'ध्राङ्गङ्' विशरणे । ध्राङ्गते । ग.१.आ.प. (सेट)
द्राङ्, ध्राङ् - हिंसा करवी, विभेदवुं
- ७०० 'शाङ्गङ्' श्लाधायाम् । शाङ्गते । ग.१.आ.प. (सेट)
शाङ् - वज्ञाणवुं
- ७०१ 'वाङ्गङ्' आप्लाव्ये । वाङ्गते । ग.१.आ.प. (सेट)
वाङ् - भीना थवुं, भींजववुं, न्हावुं
- ७०२ 'हेङ्गङ्' अनादरे । हेङ्गते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ७०३ 'होङ्गङ्' अनादरे । होङ्गते । ग.१.आ.प. (सेट)
हेङ्, होङ् - तिरस्कार करवो, अपमान करवुं
- ७०४ 'हिङ्गङ्' गतौ च । हिङ्गते । ग.१.आ.प. (सेट)
हिङ् (हिङ्ग) - जवुं, पामवुं
- ७०५ 'घिणुङ्गङ्' ग्रहणे । घिण्णते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ७०६ 'घुणुङ्गङ्' ग्रहणे । घुण्णते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ७०७ 'घृणुङ्गङ्' ग्रहणे । घृण्णते । ग.१.आ.प. (सेट)
घिण् (घिण्ण), घुण् (घुण्ण), घृण् (घृण्ण) -
ग्रहण करवुं, राखवुं
- ७०८ 'घुणि' भ्रमणे । घुण्णते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ७०९ 'घूणि' भ्रमणे । घूण्णते । ग.१.आ.प. (सेट)
घुण्, घूण् - भभवुं, भटकवुं
- ७१० 'पणि' व्यवहार स्तुत्योः । पणायति । ग.१.आ.प. (सेट)
पण् - (१) व्यापार करवो (२) स्तुति करवी
- ७११ 'यतैङ्गङ्' प्रयत्ने । यतते । ग.१.आ.प. (सेट)
यत् - प्रयत्न करवो, महेन्त करवी

૭૧૨	‘યુતૃઙ્ગ’ ભાસને । યોતતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૭૧૩	‘જુતૃઙ્ગ’ ભાસને । જોતતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	યુત્, જુત - ભાસવું, દીપવું
૭૧૪	‘વિથૃઙ્ગ’ યાચને । વેથતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૭૧૫	‘વેથૃઙ્ગ’ યાચને । વેથતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	વિથ્, વેથ્ - માંગવું
૭૧૬	‘નાથૃઙ્ગ’ ઉપતાપૈશ્વર્યાર્શીઃષુ ચ । નાથતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	નાથ - (૧) પીડવું (૨) ઐશ્વર્યવાન હોવું (૩) આશીર્વાદ આપવા
૭૧૭	‘શ્રથૃઙ્ગ’ શૈથિલ્યે । શ્રન્થતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	શ્રથ (શ્રન્થ) - શિથિલ થવું, ઢીલા પડવું
૭૧૮	‘ગ્રથૃઙ્ગ’ કौટિલ્યે । ગ્રન્થતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ગ્રથ (ગ્રન્થ) - ગુંથવું, ગાંઠ રાખવી
૭૧૯	‘કત્થિ’ શ્લાધાયામ् । કત્થતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	કત્થ - વખાણવું, પ્રશંસવું
૭૨૦	‘શ્વિદુઙ્ગ’ શ્વૈત્યે । શ્વિન્દતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	શ્વિદ (શ્વિન્દ) - ધોળાશ પડતું હોવું
૭૨૧	‘વદુઙ્ગ’ સ્તુત્યભિવાદનયોः । વન્દતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	વદ (વન્દ) - સ્તુતિ કરવી, અભિવાદન કરવું
૭૨૨	‘ભદુઙ્ગ’ સુખકલ્યાણયોः । ભન્દતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ભદ (ભન્દ) - (૧) સુખી થવું (૨) કલ્યાણ થવું
૭૨૩	‘મદુઙ્ગ’ સ્તુતિ-મોદ-મદ-સ્વપ્ન-ગતિષુ । મન્દતે ।
	ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	મદ (મન્દ)

	(अ) स्तुति करवी, स्तववुं
	(ब) हर्ष थवो, खुश थवुं
	(क) अभिभानी थवुं, दम बनवुं
	(ड) स्वप्न आववुं
	(य) जवुं, पामवुं
७२४	‘स्पदुङ्’ किञ्चिच्चलने । स्पन्दते । ग.१.आ.प. (सेट्) स्पद् (स्पन्द) - फ्रेक्टवुं
७२५	‘किलदुङ्’ परिदेवने । किलन्दते । ग.१.आ.प. (सेट्) किलद् (किलन्द) - भीना थवुं, २३वुं, दिलगीर थवुं
७२६	‘मुदि’ हर्षे । मोदते । ग.१.आ.प. (सेट्) मुद् - खुश थवुं, हर्ष पामवो
७२७	‘ददि’ दाने । ददते । ग.१.आ.प. (सेट्) दद् - दान देवुं, आपवुं
७२८	‘हर्दि’ पुरीषोत्सर्गे । हदते । ग.१.आ.प. (अनिट्) हद् - संडास करवो
७२९	‘ब्बदि’ आस्वादने । स्वदते । ग.१.आ.प. (सेट्)
७३०	‘स्वर्दि’ आस्वादने । स्वर्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)
७३१	‘स्वादि’ आस्वादने । स्वादते । ग.१.आ.प. (सेट्) स्वद्, स्वर्द्, स्वाद् - स्वाद लेवो, चाखवुं
७३२	‘उर्दि’ मान-क्रीडयोश्च । ऊदते । ग.१.आ.प. (सेट्) उर्द् - (१) भोभो होवो (२) मान बताववुं (३) २मवुं
७३३	‘कुर्दि’ क्रीडायाम् । कूर्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)
७३४	‘गुर्दि’ क्रीडायाम् । गूर्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)

- ૭૩૫ ‘ગુદિ’ ક્રીડાયામ् । ગોદતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) કુર્ડ, ગુર્ડ, ગુદ - કીડા કરવી, રમવું
- ૭૩૬ ‘શૂદિ’ ક્ષરણે । સૂદતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) સૂદ - ખરવું, ટપકવું, ઝરવું
- ૭૩૭ ‘હ્રાદિ’ શબ્દે । હ્રાદતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) હ્રાદ - શબ્દ કરવો, અવાજ કરવો
- ૭૩૮ ‘હાન્ડેડ’ સુખે ચ । હાન્ડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) હાન્ડ - આખ્લાદ થવો
- ૭૩૯ ‘પર્ડિ’ કુત્સિતે શબ્દે । પર્ડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) પર્ડ - ખરાબ ભાષા બોલવી
- ૭૪૦ ‘સ્કુન્ડ’ આપ્રવળે । સ્કુન્ડતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) સ્કુન્ડ (સ્કુન્ડ) - સ્હેજ વળવું, થોડું નમવું
- ૭૪૧ ‘એધિ’ વૃદ્ધૈ । એધતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) એધ - વધવું
- ૭૪૨ ‘સ્પર્દ્ધિ’ સર્વઘર્ષે । સ્પર્દ્ધતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) સ્પર્દ્ધ - સ્પર્ધા કરવી, સંઘર્ષ કરવો, હોડ લગાવવી
- ૭૪૩ ‘ગાધૂડ’ પ્રતિષ્ઠા-લિપ્સા-ગ્રન્થેષુ । ગાધતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ગાધૂ - (૧) સ્થિર થવું, ખ્યાતિ થવી (૨) લાલસા રાખવી (૩) જોડવું, ગાંઠ હોવી
- ૭૪૪ ‘બાધૂડ’ રોટને । બાધતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) બાધૂ - રોકવું, અટકાવવું, ખટકવું
- ૭૪૫ ‘દધિ’ ધારણે । દધતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) દધૂ - ધારણ કરવું, રાખવું

- ७४६ ‘बधि’ बन्धने । बधते । ग.१.आ.प. (सेट्)
बध् - बांधવुं, बंधन करवुं
- ७४७ ‘नाथृड्’ नाथृड् वत् । नाथते । ग.१.आ.प. (सेट्)
नाथ् - आशीर्वाद आपवा, हेरान करवुं, स्तववुं
- ७४८ ‘पनि’ स्तुतौ । पनायति । ग.१.आ.प. (सेट्)
पन् - स्तुति करवी
- ७४९ ‘मानि’ पूजायाम् । मिमांसते । ग.१.आ.प. (सेट्)
मान् - पूजा करवी, पूजवुं, अर्चवुं
- ७५० ‘तिपृड्’ क्षरणे । तेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ७५१ ‘षिपृड्’ क्षरणे । स्तेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ७५२ ‘षेपृड्’ क्षरणे । स्तेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
“तिप्, स्तिप्, स्तेप्” - खरवुं, टपकवुं, पडवुं
- ७५३ ‘तेपृड्’ कम्पने च । तेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
तेप् - कंपवुं, हलवुं, धूशवुं, डोलवुं
- ७५४ ‘टुवेपृड्’ चलने । वेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ७५५ ‘केपृड्’ चलने । केपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ७५६ ‘गेपृड्’ चलने । गेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ७५७ ‘कपुड्’ चलने । कम्पते । ग.१.आ.प. (सेट्)
वेप्, केप्, गेप्, कप् [कम्प्] - चालवुं
- ७५८ ‘ग्लेपृड्’ दैन्ये च । ग्लेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
ग्लेप् - दयाभासा बनवुं, दीन थवुं
- ७५९ ‘मेपृड्’ गतौ । मेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- ७६० ‘रेपृड्’ गतौ । रेपते । ग.१.आ.प. (सेट्)

- 76१ ‘लेपृङ्’ गतौ । लेपते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
“मेप् रेप् लेप्” - जवुं, पाभवुं
- 76२ ‘त्रपौष्ठि’ लज्जायाम् । त्रपते । ग.१.आ.प. (वेट्र)
त्रप् - लज्जित थवुं, शरभावुं
- 76३ ‘गुपि’ गोपन-कुत्सनयोः । जुगुप्सते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
गुप् - (१) रक्षण करवुं (२) जुगुप्सा करवी
- 76४ ‘अबुङ्’ शब्दे । अम्बते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- 76५ ‘रबुङ्’ शब्दे । रम्बते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
अब् (अम्ब्), रब् (रम्ब्) - अवाज करवो
- 76६ ‘लबुङ्’ अवस्थासने च । लम्बते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
लब् [लम्ब्] - आलंबन लेवुं, लटकवुं, टींगावुं, नीचे पडवुं
- 76७ ‘कबुङ्’ वर्णे । कम्बते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
कब् [कम्ब्] - रंगवुं
- 76८ ‘क्लीबृङ्’ अधार्थे । क्लीबते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
क्लीब् - सरलता दाखववी, खेलदिली देखाइवी
- 76९ ‘क्षीबृङ्’ मदे । क्षीबते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
क्षीब् - अहंकार अर्थमां
- 77० ‘शीभृङ्’ कत्थने । शीभते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- 77१ ‘वीभृङ्’ कत्थने । वीभते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- 77२ ‘शल्भि’ कत्थने । शल्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
“शीभ्, वीभ्, शल्भ्” - प्रशंसा करवी, स्तववुं
- 77३ ‘वल्भि’ भोजने । वल्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
वल्भ् - खावुं, भोजन करवुं

- ७७४ 'गलिभ' धाष्ठर्ये । गल्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
गल्भ् - धृष्टता करवी
- ७७५ 'रेभृड्' शब्दे । रेभते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७७६ 'अभुड्' शब्दे । अम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७७७ 'रभुड्' शब्दे । रम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७७८ 'लभुड्' शब्दे । लम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
‘रेभ्, अभ् (अम्भ्), रभ् (रम्भ्), लभ् (लम्भ्)’ –
शब्द करवो, अवाज करवो
- ७७९ 'ष्टभुड्' स्तम्भे । स्तम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७८० 'स्कभुड्' स्तम्भे । स्कम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७८१ 'ष्टुभूड्' स्तम्भे । स्तोभते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
स्तभ् (स्तम्भ्), स्कभ् (स्कम्भ्), स्तुभ् – अटकावવुं
- ७८२ 'जभुड्' गात्रविनामे । जम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७८३ 'जधैड्' गात्रविनामे । जम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ७८४ 'जृभुड्' गात्रविनामे । जृम्भते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
जभ् (जम्भ्), जभ्, जृभ् (जृम्भ्) – प्रगट थवुं, भगासु खावुं
- ७८५ 'रभिम्' राभस्ये । आरभते । ग.१.आ.प. (अनिट्र)
रभ् – उतावण करवी, शङ् करवुं
- ७८६ 'इलर्भिष' प्रासौ । लभते । ग.१.आ.प. (अनिट्र)
लभ् – पामवुं, प्राम करवुं, भेणववुं
- ७८७ 'भामि' क्रोधे । भामते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
भाम् – शुस्सो करवो, तपी जवुं, गरम थवुं

- ७८८ 'क्षमौषि' सहने । क्षमते । ग.१.आ.प. (વેદ) क्षम् - क्षमा राखવी, सહन कરવुं, वेठवुं
- ७८९ 'कमूङ्ड' कान्तौ । कामयते । ग.१.आ.प. (सेद्) कम् - चमकवुं, दीपवुं
- ७९० 'अयि' गतौ । अयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
- ७९१ 'वयि' गतौ । वयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
- ७९२ 'पयि' गतौ । पयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
- ७९३ 'मयि' गतौ । मयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
- ७९४ 'नयि' गतौ । नयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
- ७९५ 'चयि' गतौ । चयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
- ७९६ 'रयि' गतौ । रयते । ग.१.आ.प. (सेद्)
"अय्, वय्, पय्, मय्, नय्, चय्, रय्" - જવું
- ७९७ 'तयि' રક્ષણે ચ । તયતે । ग.१.आ.પ. (सेद्)
- ७९८ 'ણયિ' રક્ષણે ચ । નયતે । ग.१.आ.પ. (सेद्)
તય्, નય् - રક્ષણ કરવું, સાચવવું, લઈ જવું
- ७९९ 'दयि' દાન-ગતિ-હિંસા-દહનેષુ ચ । દયતે । ग.१.आ.प. (सेट)
दय् - (१) દાન દેવું - આપવું (२) જવું, પામવું (३) હિંસા કરવી (४) બાળવું, દાખલવું
- ८०० 'ऊયैડ्' તન્તુસન્તાને । ઊયતે । ग.१.आ.प. (सेद्)
ऊય् - સીવવું, કપડું બનાવવું
- ८०१ 'પૂયैડ्' દુર્ગંધ-વિશરણયોઃ । પૂયતે । ग.१.आ.प. (सेद्)
પૂય् - (१) ખરાબ ગંધ આવવી (२) મારવું - વિભેરવું

- ૮૦૨ ‘કન્યાડ’ શબ્દોન્દનયોઃ । કન્યાતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) કન્ય - પલાળવું - ભીજવવું, શબ્દ કરવો
- ૮૦૩ ‘ક્ષમાયૈડ્’ વિધૂનને । ક્ષમાયતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ક્ષમાય - હલાપવું, ધૂષાવું
- ૮૦૪ ‘સ્ફાયૈડ્’ વૃદ્ધૌ । સ્ફાયતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૮૦૫ ‘ઓપ્યાયૈડ્’ વૃદ્ધૌ । પ્યાયતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) સ્ફાય, પ્યાય - વધવું, પરિપક્વ હોવું
- ૮૦૬ ‘તાયૃઢ્’ સન્તાન-પાલનયોઃ । તાયતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) તાય - (૧) સમૂહ થવો (૨) પાળવું
- ૮૦૭ ‘વલિ’ સંવરણે । વલતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૮૦૮ ‘વલ્લિ’ સંવરણે । વલ્લતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) વલ, વલ્લ - વીટાળવું, ઢાંકવું
- ૮૦૯ ‘શલિ’ ચલને ચ । શલતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) શલ - ચાલવું, જવું, ગતિ કરવી
- ૮૧૦ ‘મલિ’ ધારણે । મલતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૮૧૧ ‘મલ્લિ’ ધારણે । મલ્લતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) મલ, મલ્લ - ધારણ કરવું, રાખવું
- ૮૧૨ ‘ભલિ’ પરિભાષણહિંસાચ્છાદનેષુ । ભલતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૮૧૩ ‘ભલિ’ પરિભાષણહિંસાચ્છાદનેષુ । ભલ્લતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ભલ, ભલ્લ - (૧) બોલવું, વક્તવ્ય આપવું (૨) હિંસા કરવી (૩) ઢાંકવું
- ૮૧૪ ‘કલિ’ શબ્દ-સંખ્યાનયોઃ । કલતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) કલ - (૧) અવાજ કરવો (૨) ગણવું

૮૧૫	'કલ્લિ' અશાબ્દે । કલ્લતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
	કલ્લ - ગણગણવું
૮૧૬	'તેવૃદ્ધ' દેવને । તેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૧૭	'દેવૃદ્ધ' દેવને । દેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
	તેવ, દેવ - પાશા રમવા, કીડા કરવી
૮૧૮	'ષેવૃદ્ધ' સેવને । સેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૧૯	'સેવૃદ્ધ' સેવને । સેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૦	'કેવૃદ્ધ' સેવને । કેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૧	'ખેવૃદ્ધ' સેવને । ખેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૨	'ગેવૃદ્ધ' સેવને । ગેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૩	'ગ્લેવૃદ્ધ' સેવને । ગ્લેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૪	'પેવૃદ્ધ' સેવને । પેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૫	'પ્લેવૃદ્ધ' સેવને । પ્લેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૬	'મેવૃદ્ધ' સેવને । મેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૭	'મ્લેવૃદ્ધ' સેવને । મ્લેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ) "સેવ, સેવ, કેવ, ખેવ, ગેવ, ગ્લેવ, પેવ, પ્લેવ, મેવ, મ્લેવ" - સેવવું, ભજવું, પૂજવું
૮૨૮	'રેવૃદ્ધ' ગતૌ । રેવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ)
૮૨૯	'પવિ' ગતૌ । પવતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ) રેવ, પવ - જવું, પામવું
૮૩૦	'કાશૃદ્ધ' દીસૌ । કાશતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્ટ) કાશ - પ્રકાશવું, દીપવું

- ८३१ 'क्लेशि' विबाधने । क्लेशते । ग.१.आ.प. (सेट)
क्लेश - क्लेश करवो, झगड़वुं
- ८३२ 'भाषि' च-व्यक्तायां वाचि । भाषते । ग.१.आ.प. (सेट)
भाष - मनुष्यनी वाणी, भोलवुं
- ८३३ 'इष' गतिहिंसादर्शनेषु । ईषते । ग.१.आ.प. (सेट)
इष - (१) जवुं (२) हिसा करवी - मारवुं (३) जेवुं
- ८३४ 'गेषृङ्' अन्विच्छयाम् । गेषते । ग.१.आ.प. (सेट)
गेष - शोधवुं, खोणवुं
- ८३५ 'येषृङ्' प्रयत्ने । येषते । ग.१.आ.प. (सेट)
येष - भठेनत करवी, पुरुषार्थ करवो
- ८३६ 'जेषृङ्' गतौ । जेषते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८३७ 'णेषृङ्' गतौ । नेषते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८३८ 'एषृङ्' गतौ । एषते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८३९ 'ह्रेषृङ्' गतौ । ह्रेषते । ग.१.आ.प. (सेट)
"जेष, नेष, एष, ह्रेष" - जवुं, पामवुं
- ८४० 'रेषृङ्' अव्यक्ते शब्दे । रेषते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८४१ 'हेषृङ्' अव्यक्ते शब्दे । हेषते । ग.१.आ.प. (सेट)
रेष, हेष - अवाच्य ध्वनि थवो
- ८४२ 'पर्षि' स्लेहने । पर्षते । ग.१.आ.प. (सेट)
पर्ष - स्नेह करवो, लागाणी दर्शाववी
- ८४३ 'घुषुङ्' कान्तीकरणे । घुषते । ग.१.आ.प. (सेट)
घुष (घुंष) - पालीश करवुं, शोभाववुं, यमकाववुं

- ८४४ 'संसूड' प्रमादे । संसते । ग.१.आ.प. (सेट)
संस् - प्रमाद कરવो, ढीलुं पડवुं
- ८४५ 'कासृड' शब्दकुत्सायाम् । कासते । ग.१.आ.प. (सेट)
कास् - गंटी वाणी भोलवी
- ८४६ 'भासि' दीसौ । भासते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८४७ 'टुभ्रासि' दीसौ । भ्रासते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८४८ 'टुभ्लासृड' दीसौ । भ्लासते । ग.१.आ.प. (सेट)
भास्, भ्रास्, भ्लास् - दीपवुं, शोभवुं
- ८४९ 'रासृड' शब्दे । रासते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८५० 'णासृड' शब्दे । नासते । ग.१.आ.प. (सेट)
रास्, नास् - कोलाहल भयाववो
- ८५१ 'णसि' कौटिल्ये । नसते । ग.१.आ.प. (सेट)
नस् - वांकाई करवी - अवण्यंडा थवुं
- ८५२ 'भ्यसि' भये । भ्यसते । ग.१.आ.प. (सेट)
भ्यस् - गभरावुं, भीवुं
- ८५३ 'आङः + शसुड' इच्छायाम् । आशंसते । ग.१.आ.प. (सेट)
आ + शस् (शंस्) - ईच्छवुं, अभिलषवुं
- ८५४ 'ग्रसूड' अदने । ग्रसते । ग.१.आ.प. (सेट)
- ८५५ 'ग्लसूड' अदने । ग्लसते । ग.१.आ.प. (सेट)
ग्रस्, ग्लस् - गणवुं, खावुं, जमवुं
- ८५६ 'घसुड' करणे । घंसते । ग.१.आ.प. (सेट)
घस् (घंस्) - करवुं, घसवुं

- ८५७ 'ईहि' चेष्टायाम् । ईहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
ईह - येषा करवी
- ८५८ 'अहुङ्क' गतौ । अंहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८५९ 'प्लिहि' गतौ । प्लेहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६० 'गर्हि' कुत्सने । गर्हते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६१ 'गल्हि' कुत्सने । गल्हते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६२ 'वर्हि' प्राधान्ये । वर्हते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६३ 'बल्हि' प्राधान्ये । बल्हते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६४ 'बर्हि' परिभाषणहिंसा-च्छादनेषु । बर्हते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६५ 'बल्हि' परिभाषणहिंसा-च्छादनेषु । बल्हते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
(अ) अह (अंह), प्लिह - ज्वुं - पाभ्वुं
(ब) गर्ह, गल्ह - निंदा करवी, वगोववुं
(क) वर्ह, बल्ह - प्राधान्य आपवुं - प्रभुभ थवुं
(ड) बर्ह, बल्ह - (१) भाषण आपवुं (२) हणवुं (३) ढांकवुं
- ८६६ 'वेहड़ि' प्रयत्ने । वेहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६७ 'जेहड़ि' प्रयत्ने । जेहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
- ८६८ 'वाहड़ि' प्रयत्ने । वाहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
वेह, जेह, वाह - भेनत करवी, यत्न करवो
- ८६९ 'द्राहड़ि' निक्षेपे । द्राहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
द्राह - उभेरवुं
- ८७० 'ऊहि' तर्के । ऊहते । ग.१.आ.प. (सेट्र)
ऊह - तर्क करवो, दलील करवी

- ૮૭૧ 'ગાહૌડ્' વિલોડને । ગાહતે । ગ.૧.આ.પ. (વેદ)
ગાહ - અવગાહન કરવું, ડહોળવું, વલોવવું
- ૮૭૨ 'ગલહૌડ્' ગ્રહણે । ગલહતે । ગ.૧.આ.પ. (વેદ)
ગલહ - ગ્રહણ કરવું, લેવું, સ્વીકારવું
- ૮૭૩ 'વહૂડ્' વૃદ્ધૌ । વંહતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
વહ (વંહ), મહ (મંહ) - વધવું
- ૮૭૪ 'મહૂડ્' વૃદ્ધૌ । મંહતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
વહ (વંહ), મહ (મંહ) - વધવું
- ૮૭૫ 'દક્ષિ' શૈચ્છે ચ । દક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
દક્ષ - ઉતાવળ કરવી
- ૮૭૬ 'ધુક્ષિ' સન્દીપનકલેશનજીવનેષુ । ધક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
- ૮૭૭ 'ધિક્ષિ' સન્દીપનકલેશનજીવનેષુ । ધિક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
ધુક્ષ, ધિક્ષ - (૧) ચમકવું (૨) જગડવું (૩) જીવવું
- ૮૭૮ 'વૃક્ષિ' વરણે । વૃક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
વૃક્ષ - વરવું, ભેટવું
- ૮૭૯ 'શિક્ષિ' વિદ્યોપાદાને । શિક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
શિક્ષ - શિક્ષા ગ્રહણ કરવી, ભણવું
- ૮૮૦ 'ભિક્ષિ' યાચ્ચાયામ् । ભિક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
ભિક્ષ - ભાંગવું, યાચવું
- ૮૮૧ 'દીક્ષિ' મૌણ્ડ્યેજ્યોપનયનનિયમબ્રતાદેશેષુ । દીક્ષતે ।
ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
દીક્ષ - (૧) મુંડિત થવું, દીક્ષા લેવી (૨) યજ્ઞ કરવો, યાણિક
જનોઈ પહેરાવવી (૩) નિયમ કરવો (૪) વ્રત લેવું

૮૮૨ ‘ઈક્ષ’ દર્શને । ઈક્ષતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) ઈક્ષ - જીવું, દેખવું

ઓ ઉભયપદિ ધાતુઓ ઓ

૮૮૩ ‘શ્રિગ्’ સેવાયામ् । શ્રયતિ । ગ.૧.ડ.પ. (સેટ્)

શ્રિ - સેવા કરવી, શરણે જવું, આશ્રય લેવો

૮૮૪ ‘ણીગ्’ પ્રાપણે । નયતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિદ્ર)

ણી - પામવું, પ્રામ કરવું

૮૮૫ ‘હંગ्’ હરણે । હરતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિદ્ર)

હ - હરણ કરવું, ચોરી કરવી

૮૮૬ ‘ભૂંગ্’ ભરણે । ભરતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિદ્ર)

ભૂ - ભરવું - પૂરવું - પાળવું

૮૮૭ ‘ધૂંગ্’ ધારણે । ધરતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિદ્ર)

ધૂ - ધારણ કરવું - પકડવું

૮૮૮ ‘ડુકૂંગ্’ કરણે । કરોતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિદ્ર)

કૂ - કરવું, આચરવું

૮૮૯ ‘હિક્ક’ અવ્યક્તે શબ્દે । હિક્કતે । ગ.૧.ડ.પ. (સેટ્)

હિક્ક - ધોંધાટ કરવો, અપ્રગાટ વાણી થવી

૮૯૦ ‘અચૂગ্’ ગતૌ । અચ્છતિ । ગ.૧.ડ.પ. (સેટ્)

અચૂ - જવું, પામવું

૮૯૧ ‘ડુયાચૃગ্’ યાચ્છાયામ् । યાચતિ । ગ.૧.ડ.પ. (સેટ્)

યાચૃ - માંગવું, યાચના કરવી

૮૯૨	'દુપરીષ' પાકે । પચતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (અનિદ્ર)
	પચ - પકાવવું, રાંધવું
૮૯૩	'રાજગ્ર' દીસાવર્થે । રાજતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
૮૯૪	'દુભ્રાજિ' દીસાવર્થે । ભ્રાજતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	રાજ, ભ્રાજ - દીપવું, શોભવું
૮૯૫	'ભર્જી' સેવાયામ્ । ભજતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (અનિદ્ર)
	ભજ - સેવવું, ઉપાસના કરવી
૮૯૬	'રઞ્જી' રાગે । રજતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (અનિદ્ર)
	રઞ્જ - રાગી થવું, ચોટવું, રંગવું
૮૯૭	'રેટ્ગ' પરિભાષણ-યાચનયોઃ । રેટતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	રેટ - (૧) બોલવું (૨) માંગવું
૮૯૮	'વેણગ્ર' ગતિ-જ્ઞાન-ચિન્તા-નિશામન-વાદિત્ર-ગ્રહણેષુ ।
	વેણતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	વેણ - (૧) જવુ - પામવું (૨) ભણવું - સમજવું (૩) ચિંતવવું
	(૪) શાંત પાડવું (૫) વાજિંત્ર વગાડવું (૬) ગ્રહણ કરવું
૮૯૯	'ચતેગ' યાચને । ચતતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	ચત - માંગવું, ભીખ માંગવી
૯૦૦	'પ્રોથૃગ' પર્યાસૌ । પ્રોથતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	પ્રોથ - પર્યાસિ અર્થમાં, સમાપ્ત થવું
૯૦૧	'મિથૃગ' મેધા-હિંસયો । મેથતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	મિથ - (૧) બુદ્ધિ હોવી, પ્રભાવી હોવું (૨) હણવું
૯૦૨	'મેથૃગ' સઢ્ગમે ચ + મેથતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ્ટ)
	મેથ - મળવું, ભેટવું

- ९०३ ‘चदेग्’ याचने । चदति । ग.१.उ.प. (सेट्)
चद् - भांगवुं
- ९०४ ‘अबुन्दृग्’ निशामने । बुन्दति । ग.१.उ.प. (सेट्)
बुन्द् - देखवुं, ज्वेवुं, सांभणवुं
- ९०५ ‘णिदृग्’ कुत्सा-सन्निकर्षयोः । नेदति । ग.१.उ.प. (सेट्)
- ९०६ ‘णेदृग्’ कुत्सा-सन्निकर्षयोः । नेदति । ग.१.उ.प. (सेट्)
निद्, नेद् - (१) जुगुप्सा करवी (२) खेंथवुं
- ९०७ ‘मिदृग्’ मेधा-हिंसयोः । मेदति । ग.१.उ.प. (सेट्)
- ९०८ ‘मेदृग्’ मेधा-हिंसयोः । मेदति । ग.१.उ.प. (सेट्)
मिद्, मेद् - (१) होशियारी करवी (२) हिंसा करवी
- ९०९ ‘मेधृग्’ सङ्गमे च । मेधति । ग.१.उ.प. (सेट्)
मेध् - भणवुं, भेटवुं, भेगा थवुं
- ९१० ‘शृधूग्’ उन्दे । शर्धति । ग.१.उ.प. (सेट्)
- ९११ ‘मृधूग्’ उन्दे । मर्धति । ग.१.उ.प. (सेट्)
शृध्, मृध् - पलाणवुं, भींजववुं
- ९१२ ‘बृधृग्’ बोधने । बोधति । ग.१.उ.प. (सेट्)
बुध् - बोध थवो, ज्ञान थवुं
- ९१३ ‘खनूग्’ अवदारणे । खनति । ग.१.उ.प. (सेट्)
खन् - खोदवुं, खाडो करवो
- ९१४ ‘दानी’ अवखण्डने । दीदांसति । ग.१.उ.प. (सेट्)
दान् - टूकडे टूकडा करवा
- ९१५ ‘शानी’ तेजने । शीशांसति । ग.१.उ.प. (सेट्)
शान् - तीक्ष्णा करवुं, धारदार बनाववुं

૧૧૬	‘શર્પી’ આક્રોશે । શાપતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (અનિદ્રા) શપ્ - શાપ દેવો, આક્રોશ કરવો
૧૧૭	‘ચાયુગ’ પૂજા-નિશામનયોઃ । ચાયતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) ચાયુ - (૧) પૂજવું, ભક્તિ કરવી (૨) સાંભળવું
૧૧૮	‘વ્યયી’ ગતૌ । વ્યયતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) વ્યય - ઘટવું, જવું, ખર્યવું
૧૧૯	‘અલી’ ભૂષણ-પર્યાસિ-વારણેષુ । અલતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) અલ્ - (૧) શાષ્ણગારવું (૨) પૂરવું (૩) રોકવું, અટકાવવું
૧૨૦	‘ધાવૂગ’ ગતિ-શુદ્ધયોઃ । ધાવતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) ધાવ - (૧) દોડવું - જવું (૨) શુદ્ધ થવું
૧૨૧	‘ચીવૃગ’ ઝષીવત् । ચીવતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) ચીવ - (૧) લેવું, ગ્રહણ કરવું (૨) ગોપવવું
૧૨૨	‘દાશૃગ’ દાને । દાશતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) દાશ - દેવું, દાન આપવું
૧૨૩	‘ઝષી’ આદાન-સંવરણયોઃ । ઝષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) ઝષ - લેવું, ઢાંકવું
૧૨૪	‘ભેષૃગ’ ભયે । ભેષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) ભેષ - ભય પામવો, ગભરાવું
૧૨૫	‘ભ્રેષૃગ’ ચલને ચ । ભ્રેષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) ભ્રેષ - ચાલવું
૧૨૬	‘પષી’ બાધન-સ્પર્શનયોઃ । પષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) પષ - (૧) બાધા પહોંચાડવી (૨) અડકવું
૧૨૭	‘લષી’ કાન્તૌ । લષ્યતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ) લષ - શોભવું, ચમકવું

૧૨૮	‘ચર્ષી’ ભક્ષણે । ચર્ષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	ચર્ષ - ખાવું, રક્ષણ કરવું
૧૨૯	‘છર્ષી’ હિસાયામ્ । છર્ષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	છર્ષ - હિસા કરવી, હણવું
૧૩૦	‘ત્વિર્ષી’ દીસૌ । ત્વેષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	ત્વિર્ષ - દીપવું
૧૩૧	‘અષી’ ગત્યાદાનયોશ્ચ । અષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
૧૩૨	‘અસી’ ગત્યાદાનયોશ્ચ । અસતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	અષી અસી - (૧) જવું (૨) આપવું
૧૩૩	‘દાસ્ગ્ર’ દાને । દાસતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	દાસ્ગ - દેવું, દાન કરવું
૧૩૪	‘માહ્રગ્’ માને । માહતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	માહ - માનવું, માન આપવું
૧૩૫	‘ગુહૈગ્’ સંવરણે । ગૂહતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (વેદ)
	ગુહ - ઢાંકવું, ધૂપાવવું
૧૩૬	‘ભલક્ષી’ ભક્ષણે । ભલક્ષતિ । ગ.૧.ઝ.પ. (સેટ)
	ભલક્ષ - ખાવું, જમવું, ભોગવવું

ભ્વાદિપ્રકીર્ણકમ् !

તત્ત્વતે (૧) દ્વૃતાદયઃ (૨) જ્વલાદયઃ (૩) યજાદયઃ (૪) ઘટાદયઃ

॥ ૧. દ્વૃતાદયોઽથ ॥

૧૩૭/૧	‘દ્વૃતિ’ દીસૌ । દ્વોતતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ)
	દ્વૃત - દીપવું, ચમકવું, શોભવું

૧૩૮/૨	'રુચિ' અભિપ્રીત્યાજ્ઞ । રોચતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	રુચ - અભિપ્રેત હોવું, ગમવું, ઝયવું
૧૩૯/૩	'ઘુટિ' પરિવર્તને । ઘોટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ઘુટ - ફેરવવું, ફેરફાર થવો, પરિવર્તન આવવું
૧૪૦/૪	'રુટિ' ઉપઘાતે । રોટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૧૪૧/૫	'લુટિ' ઉપઘાતે । લોટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૧૪૨/૬	'લુઠિ' પ્રતિઘાતે । લોઠતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	"રુદ, લુદ, લુઠ" - ડેસ પહોંચાડવી, નાશ કરવો
૧૪૩/૭	'શ્વિતાડ્' વર્ણે । શ્વેતતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	શ્વિત - રંગવું
૧૪૪/૮	'જિમિદાડ' સ્થેહને । મેદતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	મિદ - ભીજવવું, પોચું પાડવું
૧૪૫/૯	'જિક્ષિવદાડ્' મોચને ચ । ક્વેદતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૧૪૬/૧૦	'જિષ્વિવદાડ્' મોચને ચ । સ્વેદતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ક્ષિવદ, સ્વિદ - છોડવું, ભૂકવું, ભાંગવું
૧૪૭/૧૧	'શુભિ' દિસૌ । શોભતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	શુભ - સંચાલન કરવું
૧૪૮/૧૨	'ક્ષુભિ' સઞ્ચલને । ક્ષોભતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ક્ષુભ - સંચાલન કરવું
૧૪૯/૧૩	'ણભિ' હિંસાયામ । નભતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
૧૫૦/૧૪	'તુભિ' હિંસાયામ । તોભતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	નભ, તુભ - હિંસા કરવી, હણવું, ભારવું

- १५१/१५ 'स्नम्भूङ्' विश्वासे । स्नम्भते । ग.१.आ.प. (सेट)
स्नम्भ - विश्वस्त होવुं, वळादार होवुं
- १५२/१६ 'भ्रंशूङ्' अवसंसने । भ्रंशते । ग.१.आ.प. (सेट)
- १५३/१७ 'संसूङ्' अवसंसने । संसते । ग.१.आ.प. (सेट)
भ्रंश, संस् - नीचे पडवुं, खरी पडवुं, टपकवुं
- १५४/१८ 'ध्वंसूङ्' गतौ च । ध्वंसते । ग.१.आ.प. (सेट)
ध्वंस् - (१) भांगवुं, तोडझोड मचाववी (२) जवुं
- १५५/१९ 'वृतूङ्' वर्तने । वर्तते । ग.१.आ.प. (सेट)
वृत् - वर्तवुं, होवुं, थवुं
- १५६/२० 'स्यन्दौङ्' स्ववणे । स्यन्दते । ग.१.आ.प. (वेट)
स्यन्द - टपकवुं, खरवुं, झरवुं
- १५७/२१ 'वृधूङ्' वृद्धौ । वर्धते । ग.१.आ.प. (सेट)
वृध् - वधवुं
- १५८/२२ 'श्रृधूङ्' शब्दकुत्सायाम् । शर्धते । ग.१.आ.प. (सेट)
श्रुध् - खराब शब्द करवो
- १५९/२३ 'कृपौङ्' सामर्थ्ये । कल्पते । ग.१.आ.प. (वेट)
कृप् - समर्थता होवी

इति वृत द्युतादिः

अथ ज्वलादिः ।

- १६०/१ 'ज्वल' दीसौ । ज्वलति । ग.१.प.प. (सेट)
ज्वल् - बणवुं, दीपवुं, सणगवुं

- ૧૬૧/૨ ‘કુચ’ સમ્પર્ચન-કૌટિલ્ય-પ્રતિષ્ઠમ્ભ-વિલેખનેષુ ।
કોચતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- કુચ - (૧) સંપર્ક કરવો, સંબંધ બાંધવો (૨) આડા ફાંટવું
(૩) હરકત ઉભી કરવી, અટકવું (૪) કોતરવું
- ૧૬૨/૩ ‘પત્લુ’ ગતૌ । પતતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૧૬૩/૪ ‘પથે’ ગતૌ । પથતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- પત્લુ, પથ્ - પડવું, જવું
- ૧૬૪/૫ ‘કવથે’ નિષ્ણાકે । કવથતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- કવથ્ - ઉકાળવું
- ૧૬૫/૬ ‘મથે’ વિલોડને । મથતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- મથ્ - વલોવવું, મથવું, ડહોળવું
- ૧૬૬/૭ ‘ષદ્લં’ વિશરણગત્યવદાનેષુ । સીદતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
- સદ્ [સીદ] - (૧) વિભેરવું, ડહોળવું, પીટવું (૨) જવું -
પામવું
- ૧૬૭/૮ ‘શદ્લં’ શાતને । શીદતે । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
- શદ્, શીદ - પાતળું કરવું - છોલવું
- ૧૬૮/૯ ‘બુધ’ અવગમને । બોધતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- બુધ્ - જીણવું, જ્ઞાન પામવું
- ૧૬૯/૧૦ ‘ટુકમૂ’ ઉદ્દિગરણે । વમતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- વમ્ - ઉલ્ટી કરવી
- ૧૭૦/૧૧ ‘ભ્રમૂ’ ચલને । ભ્રામ્યતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ભ્રમ્ - ભટકવું, ચાલવું
- ૧૭૧/૧૨ ‘ક્ષર’ સંચલને । ક્ષરતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ક્ષર્ - ખરવું - ટપકવું, ઝરવું

૧૭૨/૧૩	‘ચલ’ કમ્પને । ચલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	ચલ - કંપવું - પ્રૂજવું
૧૭૩/૧૪	‘જલ’ ઘાત્યે । જલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	જલ - પીટવું, મારવું
૧૭૪/૧૫	‘ટલ’ વૈકલવ્યે । ટલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
૧૭૫/૧૬	‘ટ્વલ’ વૈકલવ્યે । ટ્વલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	ટલ, ટ્વલ - વિકલ હોવું, રહિત થવું
૧૭૬/૧૭	‘છલ’ સ્થાને । સ્થલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	સ્થલ - સ્થળ થવું
૧૭૭/૧૮	‘હલ’ વિલેખને । હલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	હલ - કોતરવું, ખોતરવું
૧૭૮/૧૯	‘ણલ’ ગન્થે । નલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	નલ - વાસ આવવી, બૂ આવવી
૧૭૯/૨૦	‘બલ’ પ્રાણનધાન્યાડવરોધયો: । બલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	બલ - (૧) જીવવું (૨) એક પ્રકારનું ધાસ ઉગવું
૧૮૦/૨૧	‘પુલ’ મહત્વે । પોલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	પુલ - ભોટાઈ થવી, મહત્વ આપવું
૧૮૧/૨૨	‘કુલ’ બન્ધુ-સંસ્ત્યાનયો: । કોલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	કુલ - (૧) ભાઈચારો વર્તવો (૨) વિસ્તરવું
૧૮૨/૨૩	‘પલ’ ગતૌ । પલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
૧૮૩/૨૪	‘ફલ’ ગતૌ । ફલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
૧૮૪/૨૫	‘શલ’ ગતૌ । શલતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
	“પલ, ફલ, શલ” - જવું, પામવું

- १८५/२६ ‘हुल’ हिंसा-संवरणयोश्च । होलति । ग.१.प.प. (सेट्)
हुल - (१) हिंसा करवी (२) ढांकવुं
- १८६/२७ ‘क्रुशं’ आह्वान-रोदनयोः । क्रोशति । ग.१.प.प. (अनिट्)
कुश - (१) बोलाववुं (२) २३वुं
- १८७/२८ ‘कस’ गतौ । कसति । ग.१.प.प. (सेट्)
कस - जवुं, पामवुं
- १८८/२९ ‘रुहं’ जन्मनि । रोहति । ग.१.प.प. (अनिट्)
रुह - जनभवुं, ३३वुं
- १८९/३० ‘रम्मि’ क्रीडायाम् । रमते । ग.१.प.प. (अनिट्)
रम् - २८वुं, कल्लोल करवो
- १९०/३१ ‘षहि’ मर्षणे । सहते । ग.१.प.प. (सेट्)
सह - सहन करवुं, विचार करवो

॥ इति वृत् ज्वलादिः ॥

॥ अथ यजादिः ॥

- १९१/१ ‘यर्जी’ देवपूजा-सङ्गति-करण-दानेषु । यजति ।
ग.१.उ.प. (अनिट्)
- यज् - (१) देवनुं पूजन करवुं (२) संगम - भेणाप करवो
(३) करवुं (४) आपवुं
- १९२/२ ‘वेंग्’ तन्तुसन्ताने । वयति । ग.१.उ.प. (अनिट्)
वे - वशवुं
- १९३/३ ‘व्येंग्’ संवरणे । व्ययति । ग.१.प.प. (अनिट्)
व्ये - लेगुं करवुं, खर्चवुं

૧૯૪/૪	'હવેંગ' સ્પર્ધા-શબ્દયોઃ । હ્વયતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	હવે - (૧) સ્પર્ધા - સરસાઈ કરવી (૨) અવાજ કરવો
૧૯૫/૫	'ટુવર્પી' બીજ સન્તાને । વપતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિટ્)
	વપ્ - વાવવું
૧૯૬/૬	'વહી' પ્રાપણે । વહતિ । ગ.૧.ડ.પ. (અનિટ્)
	વહ - પામવું, વહન કરવું
૧૯૭/૭	'ટ્વોશ્ચિ' ગતિવૃદ્ધ્યયોઃ । શ્વયતિ । ગ.૧.આ.પ. (વેટ્)
	શ્વિ - જવું, વધવું
૧૯૮/૮	'વદ' વ્યક્તાયાં વાચિ । વદતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ્)
	વદ - બોલવું
૧૯૯/૯	'વસં' નિવાસે । વસતિ । ગ.૧.પ.પ. (અનિટ્)
	વસ્ - નિવાસ કરવો, વસવો

॥ વૃત્ત યજાદિઃ ॥

॥ અથ ઘટાદિઃ ॥

૧૦૦૦	'ઘટિષ્' ચેષ્ટાયામ् । ઘટતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ઘટ - ઘટવું, ચેષ્ટા કરવી
૧૦૦૧	'ક્ષજુદ્' ગતિ-દાનયોઃ । ક્ષજીતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	ક્ષજ્ (ક્ષજી) - (૧) જવું - પામવું (૨) દાન કરવું
૧૦૦૨	'વ્યથિષ્' ભય-ચલનયોઃ । વ્યથતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	વ્યથ્ - (૧) વ્યથવું - ખટકવું (૨) ચાલવું
૧૦૦૩	'પ્રથિષ્' પ્રખ્યાને । પ્રથતે । ગ.૧.આ.પ. (સેટ્)
	પ્રથ્ - વિસ્તરવું - વધવું

- १००४ 'प्रदिष्' मર्दने । मर्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)
मर्द - मर्दन कરવुं, वलोववुं
- १००५ 'स्खदिष्' खदने । स्खदते । ग.१.आ.प. (सेट्)
स्खद - खोटवुं, स्खलना थवी
- १००६ 'कदुड्' वैकल्ये । कन्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- १००७ 'कन्दुड्' वैकल्ये । कन्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)
- १००८ 'क्लदुड्' वैकल्ये । क्लन्दते । ग.१.आ.प. (सेट्)
कद् (कन्द), क्रद् (क्रन्द), क्लद् (क्लन्द) - वियोग थवो,
२३वुं, आंकंद करवो
- १००९ 'क्रपि' कृपायाम् । क्रपते । ग.१.आ.प. (सेट्)
क्रप् - कृपा करवी
- १०१० 'जित्वरिष्' सम्भ्रमे । त्वरते । ग.१.आ.प. (सेट्)
त्वर् - उतावण करवी, संभ्रान्त बनवुं
- १०११ 'प्रसिष्' विस्तारे । प्रसते । ग.१.आ.प. (सेट्)
प्रस् - विस्तरवुं, वधवुं
- १०१२ 'दक्षि' हिंसा-गमनयोः । दक्षते । ग.१.आ.प. (सेट्)
दक्ष् - (१) हिंसा करवी (२) जवुं, पामवुं
- १०१३ 'श्रां' पाके । श्राति । ग.१.आ.प. (अनिट्)
श्रा - पकाववुं, रांधवुं
- १०१४ 'स्मृं' आध्याने । स्मरति । ग.१.प.प. (अनिट्)
स्मृ - स्मरण करवुं
- १०१५ 'दृ॒' भये । दरति । ग.१.प.प. (सेट्)
दृ॒ - गभरावुं, डरवुं

- १०१६ ‘नृ’ नये । नृणाति । ग.१.प.प. (सेट्)
नृ - विचारવुं, तर्क लगाउवो
- १०१७ ‘ष्टक’ प्रतीघाते । स्तकति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १०१८ ‘स्तक’ प्रतीघाते । स्तकति । ग.१.प.प. (सेट्)
स्तक् स्तक् - प्रतिकार करवो, सामु ठोकवुं
- १०१९ ‘चक’ तृसौ च । चकति । ग.१.प.प. (सेट्)
चक् - तृम् थवुं, धराई जवुं, खुश थवुं
- १०२० ‘अक’ कुटिलायां गतौ च । अकति । ग.१.प.प. (सेट्)
अक् - वांका चूका चालवुं, वांका हेडवुं
- १०२१ ‘कखे’ हसने । कखति । ग.१.प.प. (सेट्)
कख् - हसवुं
- १०२२ ‘अग’ अकवत् । अगति । ग.१.प.प. (सेट्)
अग् - वांका चूका चालवुं
- १०२३ ‘रगे’ शङ्कायाम् । रगति । ग.१.प.प. (सेट्)
रग् - शंका करवी, संदेह थवो
- १०२४ ‘लगे’ सङ्गे । लगति । ग.१.प.प. (सेट्)
लग् - संग थवो, समागम करवो
- १०२५ ‘ह्रगे’ संवरणे च । ह्रगति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १०२६ ‘ह्लगे’ संवरणे च । ह्लगति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १०२७ ‘षगे’ संवरणे च । सगति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १०२८ ‘सगे’ संवरणे च । सगति । ग.१.प.प. (सेट्)
- १०२९ ‘ष्टगे’ संवरणे च । स्थगति । ग.१.प.प. (सेट्)

- ૧૦૩૦ 'સ્થગે' સંવરણે ચ । સ્થગતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) હ્રગ્, હ્રગ્, સગ્, સગ્, સ્તગ્, સ્થગ્ - ઢાંકવું, વાળવું, અટકાવવું
- ૧૦૩૧ 'વટ' પરિભાષણે । વટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૧૦૩૨ 'ભટ' પરિભાષણે । ભટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) વટ્, ભટ્ - બોલવું, વ્યાખ્યાન કરવું
- ૧૦૩૩ 'ણટ' નતૌ । નટતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) નટ્ - નાચવું, નમવું
- ૧૦૩૪ 'ગડ' સેચને । ગડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) ગડ્ - સિંચન કરવું, સીંચવું
- ૧૦૩૫ 'હેડ' વેષ્ટને । હેડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) હેડ્ - વીટળાવું
- ૧૦૩૬ 'લડ' જિહોન્મન્થને । લડતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) લડ્ - લાડ પડવી
- ૧૦૩૭ 'ફણ' ગતૌ । ફણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૧૦૩૮ 'કણ' ગતૌ । કણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૧૦૩૯ 'રણ' ગતૌ । રણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) ફણ્, કણ્, રણ્ - જવું, પામવું
- ૧૦૪૦ 'ચણ' હિંસા-દાનયોશ્ચ । ચણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) ચણ્ - (૧) હિંસા કરવી (૨) દાન દેવું !
- ૧૦૪૧ 'શણ' દાને । શણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)
- ૧૦૪૨ 'શ્રણ' દાને । શ્રણતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ) શણ્, શ્રણ્ - દાન કરવું - દેવું
- ૧૦૪૩ 'સ્નથ' હિંસાયાં । સ્નથતિ । ગ.૧.પ.પ. (સેટ)

१०४४	‘क्नथ’ हिंसायां । कनथति । ग.१.प.प. (सेट्)
१०४५	‘क्रथ’ हिंसायां । क्रथति । ग.१.प.प. (सेट्)
१०४६	‘क्लथ’ हिंसायां । क्लथति । ग.१.प.प. (सेट्) स्नथ्, कनथ्, क्रथ्, क्लथ् - हिंसा करवी
१०४७	‘छदे’ उज्जने । छदयति । ग.१.प.प. (सेट्) छदे - बण् होવुं, दीपवुं
१०४८	‘मदै’ हर्ष-ग्लपनयोः । मदति । ग.१.प.प. (सेट्) मद् - (१) खुश थवुं (२) गाणवुं
१०४९	‘ष्टन’ शब्दे । स्तनति । ग.१.प.प. (सेट्)
१०५०	‘स्तन’ शब्दे । स्तनति । ग.१.प.प. (सेट्)
१०५१	‘ध्वन’ शब्दे । ध्वनति । ग.१.प.प. (सेट्) स्तन्, ध्वन् - शब्द थवो, अवाञ्छ करवो
१०५२	‘स्वन’ अवतंसने । स्वनति । ग.१.प.प. (सेट्) स्वन् - अलंकृत थवुं, भुंदर होवुं
१०५३	‘चन’ हिंसायाम् । चनति । ग.१.प.प. (सेट्) चन् - हिंसा करवी, हाणवुं
१०५४	‘ज्वर’ रोगे । ज्वरति । ग.१.प.प. (सेट्) ज्वर - तपवुं, ताव आववो, रोग थवो
१०५५	‘चल’ कम्पने । चलति । ग.१.प.प. (सेट्) चल् - कंपवुं, प्रूजवुं, थरथरवुं
१०५६	‘ह्वल’ चलने च । ह्वलति । ग.१.प.प. (सेट्)
१०५७	‘ह्वल’ चलने च । ह्वलति । ग.१.प.प. (सेट्) ह्वल्, ह्वल् - चालवुं - कंपवुं

१०५८ 'ज्वल' दीसौ च । ज्वलति । ग.१.प.प. (सेट)
ज्वल - दीपवुं, शोभवुं, बणवुं

॥ वृत् घटादि (५९) ॥

॥ इति भ्वादयोनिरनुबन्धा धातवः समाप्ताः ॥

पहेला गणमां धातु संख्या : १०५८

બીજો ગાણ
 પરસ્મેપદિ ધાતુઓ

- ૧૦૫૯/૧ ‘અદમ્’ ભક્ષણે । અત્તિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર) નું
- ૧૦૬૦/૨ ‘પ્સાંક્’ ભક્ષણે । પ્સાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
અદ, પ્સા - ખાવું, જમવું
- ૧૦૬૧/૩ ‘ભાંક્’ દીસૌ । ભાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
ભા - દીપવું, શોભવું, ઝળહળવું
- ૧૦૬૨/૪ ‘યાંક્’ પ્રાપણે । યાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
યા - પામવું, મેળવવું, જવું
- ૧૦૬૩/૫ ‘વાંક્’ ગતિ-ગન્થનયોઃ । વાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
વા - (૧) જવું - પામવું (૨) મહેંકવું
- ૧૦૬૪/૬ ‘છાંક્’ શૌચે । સ્નાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
સ્ના - ન્હાવું - ધોવું, પવિત્ર થવું
- ૧૦૬૫/૭ ‘શ્રાંક્’ પાકે । શ્રાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
શ્રા - પકાવવું, રાંધવું
- ૧૦૬૬/૮ ‘દ્રાંક્’ કુત્સિત ગતૌ । દ્રાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
દ્રા - જવું, ખરાખ રીતે જવું
- ૧૦૬૭/૯ ‘પાંક્’ રક્ષણે । પાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
પા - રક્ષણ કરવું - પાલન કરવું
- ૧૦૬૮/૧૦ ‘લાંક્’ આદાને । લાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
લા - લેવું, ગ્રહણ કરવું
- ૧૦૬૯/૧૧ ‘રાંક્’ દાને । રાતિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિદ્ર)
રા - દેવું, આપવું, પ્રદાન કરવું

- ૧૦૭૦/૧૨ 'દાંવક' લવને | દાતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) દા - કાપવું, છેદવું, ઉઘડવું
- ૧૦૭૧/૧૩ 'ખ્યાંક' પ્રથને | ખ્યાતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) (પ્રકથને ઇત્યન્યે) ખ્યા - (૧) વિસ્તરવું (૨) બોલવું - કહેવું
- ૧૦૭૨/૧૪ 'પ્રાંક' પૂરળે | પ્રાતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) પ્રા - પૂરવું - ભરવું
- ૧૦૭૩/૧૫ 'માંક' માને | માતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) મા - માપવું, લંબાઈ-પહોળાઈ આદિ ગણવું
- ૧૦૭૪/૧૬ 'ઇંક' સ્મરળે | અધ્યેતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) ઇ - યાદ કરવું, વિચારવું, ભષવું
- ૧૦૭૫/૧૭ 'ઇંણક' ગતૌ | એતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) ઇ - જવું, પામવું
- ૧૦૭૬/૧૮ 'વીંક' પ્રજનનકાન્ત્યસનસ્વાદને ચ | વેતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) વી - (૧) જનમવું (૨) દીપવું (૩) ફેંકવું (૪) ચાખવું
- ૧૦૭૭/૧૯ 'દ્વુક' અભિગમે | દ્વૌતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) દ્વુ - અનુસરવું, અનુકૂળ થવું
- ૧૦૭૮/૨૦ 'સુંક' પ્રસવૈશ્વર્યયો: | સૌતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) સુ - (૧) પ્રસવ થવો (૨) ઐશ્વર્યવાન હોવું
- ૧૦૭૯/૨૧ 'તુંક' વૃત્તિ-હિંસા-પૂરળેષુ | તવીતિ | તૌતિ | ગ.ર.પ.પ. (અનિદ્ર) તુ - (૧) વૃત્તાંત થવો (૨) હણવું - મારવું (૩) પૂરવું - ભરવું
- ૧૦૮૦/૨૨ 'યુક' મિશ્રણે | યૌતિ | ગ.ર.પ.પ. (સેદ્ર) યુ - મિશ્રિત કરવું - ભેગું કરવું

- १०८१/२३ 'णुक्' स्तुतौ । नौति । ग.२.प.प. (सेट्)
नु - स्तुति कर्वी, प्रशंसा कर्वी
- १०८२/२४ 'क्ष्युक्' तेजने । क्ष्यौति । ग.२.प.प. (सेट्)
क्ष्यु - धार कर्वी, तीक्ष्ण कर्वुं
- १०८३/२५ 'स्त्रुक्' प्रस्त्रवने । स्त्रौति । ग.२.प.प. (सेट्)
स्त्रु - अरवुं, खरवुं, पउवुं, टपक्कुं
- १०८४/२६ 'टुक्षु' शब्दे । क्षौति । ग.२.प.प. (सेट्)
- १०८५/२७ 'रु' शब्दे । रौति । ग.२.प.प. (सेट्)
- १०८६/२८ 'कुंक्' शब्दे । कौति । ग.२.प.प. (अनिट्)
क्षु, रु, कु - शब्द थवो, अवाज कर्वो
- १०८७/२९ 'रुदृक्' अश्रुविमोचने । रोदिति । ग.२.प.प. (सेट्)
रुदृ - २३वुं - पोड भूक्की
- १०८८/३० 'जिष्वपंक्' शयने । स्वपिति । ग.२.प.प. (अनिट्)
स्वप् - सूतुं, पोढवुं
- १०८९/३१ 'अन' प्राणने । अनिति । ग.२.प.प. (सेट्)
- १०९०/३२ 'श्वसक्' प्राणने । श्वसिति । ग.२.प.प. (सेट्)
अन्, श्वस् - श्वास लेवो, छववुं, प्राण धारवां
- १०९१/३३ 'जक्षक्' भक्ष-हसनयोः । जक्षिति । ग.२.प.प. (सेट्)
जक्ष - (१) खावुं (२) हसवुं
- १०९२/३४ 'दरिद्राक्' दुर्गतौ । दरिद्राति । ग.२.प.प. (सेट्)
दरिद्रा - दुःभी थवुं, दरिद्र बनवुं
- १०९३/३५ 'जागृक्' निद्राक्षये । जागर्ति । ग.२.प.प. (सेट्)
जागृ - निद्रानो त्याग कर्वो

- ૧૦૯૪/૩૬ ‘ચકાસૂક્’ દીસૌ । ચકાસ્તિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) ચકાસુ - શોભવું, દીપવું, ચમકવું
- ૧૦૯૫/૩૭ ‘શાસૂક્’ અનુશિષ્ટૈ । શાસ્તિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) શાસુ - અનુશાસન કરવું - હુકમ આપવો
- ૧૦૯૬/૩૮ ‘વચંક્’ ભાષણે । વક્તિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિટ્) વચુ - બોલવું, કહેવું
- ૧૦૯૭/૩૯ ‘મૃજૌક્’ શુદ્ધૌ । માર્છિ । ગ.૨.પ.પ. (વેટ્) મૃજ - સાફ કરવું - ધોવું, ચોકખું કરવું
- ૧૦૯૮/૪૦ ‘સસ્તુક્’ સ્વપ્ને । સંસ્તિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) સંસુ [સંસુ] - સ્વપ્ન આવવું, સૂવું
- ૧૦૯૯/૪૧ ‘વિદક્’ જ્ઞાને । વેત્તિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) વિદુ - જાણવું - માણવું - ભણવું
- ૧૧૦૦/૪૨ ‘હનંક્’ હિંસાગત્યોઃ । હન્તિ । ગ.૨.પ.પ. (અનિટ્) હનુ - (૧) હણવું - કાપવું - મારવું (૨) જવું
- ૧૧૦૧/૪૩ ‘વશક્’ કાન્તૌ । વષ્ટિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) વશુ - દીપવું - શોભવું
- ૧૧૦૨/૪૪ ‘અસક્’ ભુવિ । અસ્તિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) અસુ - હોવું, થવું
- ૧૧૦૩/૪૫ ‘ઘસક્’ સ્વપ્ને યડલુપ્ ચ । સસ્તિ । ગ.૨.પ.પ. (સેટ્) સસુ - સ્વપ્ન વિષયમાં, સુવું

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૧૦૪/૪૬ ‘ઇંડક્’ અધ્યયને । અધીતે । ગ.૨.આ.પ. (અનિટ્)
-૧ અધિ + ઇ - ભણવું

- ૧૧૦૫/૪૭ 'શીડક' સ્વને । શેતે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૨ શી - સૂઈ રહેવું
- ૧૧૦૬/૪૮ 'હનુંડક' અપનયને । હનુતે । ગ.ર.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૩ હનુ - છૂપાવવું, દૂર મૂકવું
- ૧૧૦૭/૪૯ 'ષૂડોક' પ્રાણિગર્ભવિમોચને । સૂતે । ગ.ર.આ.પ. (વેદ)
- ૪ સૂ - ગર્ભજનો જન્મ થવો
- ૧૧૦૮/૫૦ 'પૃચૈઙ્' સંપર્વને । પૃક્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૧૧૦૯/૫૧ 'પૃજુઙ્' સંપર્વને । પૃઙ્ક્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૧૧૧૦/૫૨ 'પિજુકિ' સંપર્વને । પિડ્ક્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૫-૬-૭ પૃચ, પૃજ (પૃજા), પિજ (પિજા) - સંપર્ક કરવો
- ૧૧૧૧/૫૩ 'વૃજૈકિ' વર્જને । વૃક્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૮ વૃજ - વર્જવું - ત્યાગ કરવો, છોડવું
- ૧૧૧૨/૫૪ 'ણિજુકિ' શુદ્ધા । નિડ્ક્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૯ નિજ (નિજા) - શુદ્ધ કરવું
- ૧૧૧૩/૫૫ 'શિજુકિ' અવ્યક્તે શબ્દે । શિડ્ક્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૧૦ શિજ (શિજા) - અવાજ થવો, સિસકારા થવા
- ૧૧૧૪/૫૬ 'ઇડિક' સ્તુતૌ । ઈટ્ટે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૧૧ ઇડ - સ્તુતિ કરવી, શોભવું, વખાણવું
- ૧૧૧૫/૫૭ 'ઇરિક' ગતિ-કમ્પનયોઃ । ઈર્તે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૧૨ ઇર - (૧) જવું (૨) હલવું - ધ્રૂજવું
- ૧૧૧૬/૫૮ 'ઇશિક' ઐશ્વર્યે । ઇષ્ટે । ગ.ર.આ.પ. (સેટ)
- ૧૩ ઇશ - શોભવું, ઐશ્વર્યવાન् હોવું

- ૧૧૧૭/૬૯ 'વસિક' આચ્છાદને । વસ્તે । ગ.૨.આ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧૪ વસ્તુ - ઢાંકવું - વસ્તુ પહેરવું
- ૧૧૧૮/૬૦ 'આડઃ શાસૂકિ' ઇચ્છાયામ् । આશાસ્તે । ગ.૨.આ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧૫ આ + શાસ્તુ - ઈચ્છા કરવી
- ૧૧૧૯/૬૧ 'આસિક' ઉપવેશને । આસ્તે । ગ.૨.આ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧૬ આસ્તુ - બેસવું, આસનસ્થ થવું
- ૧૧૨૦/૬૨ 'કસુકિ' ગતિશાતનયોઃ । કંસ્તે । ગ.૨.આ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧૭ કસ્તુ (કંસ્તુ) - (૧) જવું - પામવું (૨) છોલવું, છેદવું
- ૧૧૨૧/૬૩ 'ણિસુકિ' ચુમ્બને । નિન્સ્તે । ગ.૨.આ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧૮ નિસ્તુ (નિન્સુ) - ચુંબન કરવું
- ૧૧૨૨/૬૪ 'ચક્ષિક' વ્યક્તાયાં વાચિ । આચષે । ગ.૨.આ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧૯ ચક્ષુ - કહેવું, ભાખજા દેવું

અભ્યાસ ધાતુઓ

- ૧૧૨૩/૬૫ 'ઊર્ણગક' આચ્છાદને । ઊર્ણોતિ । ગ.૨.ઝ.પ. (સેટ્) નંબર - ૧ ઊર્ણુ - ઢાંકવું
- ૧૧૨૪/૬૬ 'સુંગક' સ્તુતૌ । સ્તૌતિ । ગ.૨.ઝ.પ. (અનિદ્ર) નંબર - ૨ સ્તુ - સ્તુતિ કરવી, સ્તવવું
- ૧૧૨૫/૬૭ 'બ્રૂંગક' વ્યક્તાયાં વાચિ । બ્રવીતિ । ગ.૨.ઝ.પ. (અનિદ્ર) નંબર - ૩ બ્રૂ - બોલવું
- ૧૧૨૬/૬૮ 'દ્વિષીક' અપ્રીતાં । દ્વેષિ । ગ.૨.ઝ.પ. (અનિદ્ર) નંબર - ૪ દ્વિષુ - અણગમતુ થવું, દ્વેષ થવો

- ૧૧૨૭/૬૯ 'દુહીક' ક્ષરણે । દોગિથ । ગ.૨.ડ.પ. (અનિદ્ર)
 -૫ દુહ - ખરવું, દોહવું
- ૧૧૨૮/૭૦ 'દિહીક' લેપને । દૈગિથ । ગ.૨.ડ.પ. (અનિદ્ર)
 -૬ દિહ - લેપ કરવો
- ૧૧૨૯/૭૧ 'લિહીક' આસ્વાદને । લેઢિ । ગ.૨.ડ.પ. (અનિદ્ર)
 -૭ લિહ - ચાટવું, ચૂસવું

બીજા ગણમાં ધાતુ સંખ્યા : ૭૧

ત્રીજો ગણ
પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

- ૧૧૩૦/૧ ‘હુંક’ દાનાડદનયોઃ । જુહેતિ । ગ.૩.પ.પ. (અનિદ્ર) હુ - (૧) દાન દેવું (૨) ખાવું (૨) હોમવું
- ૧૧૩૧/૨ ‘ઓહાંક’ ત્યાગે । જહાતિ । ગ.૩.પ.પ. (અનિદ્ર) હુ - ત્યાગ કરવો, છોડી દેવું
- ૧૧૩૨/૩ ‘જિર્ભીક’ ભયે । બિભેતિ । ગ.૩.પ.પ. (અનિદ્ર) ભી - ભય પામવો, ડરવું, ગભરાવું
- ૧૧૩૩/૪ ‘હ્રીક’ લજ્જાયામ્ । જિહેતિ । ગ.૩.પ.પ. (અનિદ્ર) હ્રી - લાજવું, શરમાવું
- ૧૧૩૪/૫ ‘પૃંક’ પાલન-પૂરણયોઃ । પિપર્તિ । ગ.૩.પ.પ. (અનિદ્ર) પૃ - (૧) પાલન કરવું (૨) પૂરવું
- ૧૧૩૫/૬ ‘ત્રંક’ ગતૌ । ઇયર્તિ । ગ.૩.પ.પ. (અનિદ્ર) ત્રં - જવું, પામવું

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૧૩૬/૭ ‘ઓહાંડ્ક’ ગતૌ । જિહીતે । ગ.૩.આ.પ. (અનિદ્ર) હા - જવું - પામવું
- ૧૧૩૭/૮ ‘માંડ્ક’ માન-શબ્દયોઃ । મિમીતે । ગ.૩.આ.પ. (અનિદ્ર) મા - (૧) માપવું (૨) ધોંઘાટ કરવો

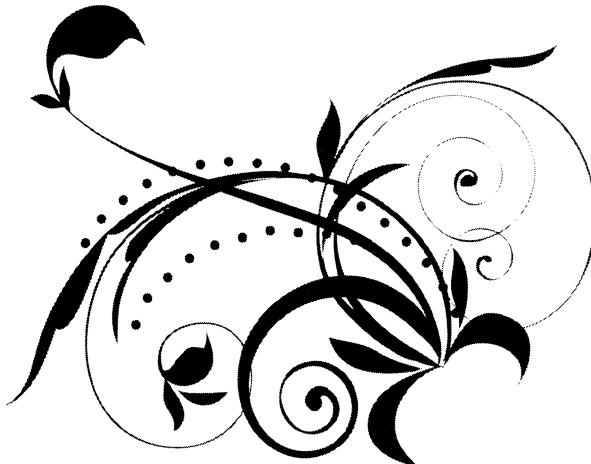

ઉભયપદિ ધાતુઓ

- ૧૧૩૮/૯ ‘હુદાંગ્ક’ દાને । દદાતિ । ગ.૩.ડ.પ. (અનિદ્ર) દા - દાન દેવું - આપવું

- ११३९/१० 'दुधांगक्' धारणे च । दधाति । ग.३.उ.प. (अनिट्)
 -२ धा - धारणा करवुं
- ११४०/११ 'टुड्युभृंगक्' पोषणे च । बिभर्ति । ग.३.उ.प. (अनिट्)
 -३ भृ - पोषणा करवुं
- ११४१/१२ 'णिजृंकी' शौचे च । नेनेक्ति । ग.३.उ.प. (अनिट्)
 -४ निज् - पवित्र करवुं; साफ करवुं, धोवुं
- ११४२/१३ 'विजृंकी' पृथगभावे । वेवेक्ति । ग.३.उ.प. (अनिट्)
 -५ विज् - अलग करवुं - भागला पाडवा, विवेक करवो
- ११४३/१४ 'विष्लृंकी' व्यासौ । वेवेष्टि । ग.३.उ.प. (अनिट्)
 -६ विष् - व्यापवुं, भणवुं, फेलावुं

॥ इति अदादयः कितोधातवः ॥

त्रीज्ञ गणमां धातु संभ्या : १४

ચોથો ગાણ
પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

- ૧૧૪૪/૧ ‘દિવૂચ’ ક્રીડાજ્યેચ્છાપણિદ્યુતિસ્તુતિગતિષુ । દીવ્યતિ ।
 ગ.૪.પ.પ. (સેટ્ટ)
- દિવુ - (૧) કીડા કરવી, રમવું, ખેલ ખેલવો
 (૨) જિતવું, હરાવવું
 (૩) ઈચ્છાવું, અભિલાષા કરવી
 (૪) જુગાર રમવો, પાસા પાડવા
 (૫) ચમકવું, દીપવું, શોભવું
 (૬) સ્તુતિ - સત્કાર કરવા - આદર આપવો
 (૭) જવું - પામવું
- ૧૧૪૫/૨ ‘જૃષ’ જરસિ । જીર્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્ટ)
- ૧૧૪૬/૩ ‘જૃષચ’ જરસિ । જીર્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્ટ)
- જૃ, ઝૃ - ધરડા થવું, નબળા પડવું, વૃદ્ધ હોવું
- ૧૧૪૭/૪ ‘શોંચ’ તક્ષણે । સ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિદ્ર)
- શો - છેદવું, પાતળું કરવું, છોલવું
- ૧૧૪૮/૫ ‘દોંચ’ છેદને । દ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૧૪૯/૬ ‘છોંચ’ છેદને । છ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિદ્ર)
- દો, છો - છેદવું - કાપવું
- ૧૧૫૦/૭ ‘ષોંચ’ અન્તકર્મणિ । સ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિદ્ર)
- સો - અંત્યેષ્ઠિ કરવી
- ૧૧૫૧/૮ ‘બ્રીડચ’ । બ્રીડચતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્ટ)
- બ્રીડ - લાજવું, શરમાવું

- ૧૧૫૨/૯ ‘નૃતૈચ’ નરને । નૃત્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) નૃત - નાચવું
- ૧૧૫૩/૧૦ ‘કુથ્ચ’ પૂતિભાવે । કુથ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) કુથ્ - (૧) પવિત્ર હોવું (૨) પાકવું
- ૧૧૫૪/૧૧ ‘પુથ્ચ’ હિંસાયામ્ । પુથ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) પુથ્ - હિંસા કરવી, હંશવું
- ૧૧૫૫/૧૨ ‘ગુધ્ચ’ પરિવેષ્ટને । ગુધ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) ગુધ્ - વીંટાળવું, ઘેરવું
- ૧૧૫૬/૧૩ ‘રાધંચ્’ વૃદ્ધૌ । રાધ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિટ્) રાધ્ - આરાધના કરવી, સાધવું
- ૧૧૫૭/૧૪ ‘વ્યધંચ્’ તાડને । વિધ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિટ્) વ્યધ્ - વીંધવું, તાડન તર્જન કરવું
- ૧૧૫૮/૧૫ ‘ક્ષિપંચ્’ પ્રેરણે । ક્ષિપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિટ્) ક્ષિપ્ - પ્રેરણા કરવી, ઉપાલંબ આપવો
- ૧૧૫૯/૧૬ ‘પુષ્પચ્’ વિકસને । પુષ્પ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) પુષ્પ - વિકસવું, ઉલ્લસવું
- ૧૧૬૦/૧૭ ‘તિમ’ આર્દ્ધભાવે । તિમ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૬૧/૧૮ ‘તીમ’ આર્દ્ધભાવે । તીમ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૬૨/૧૯ ‘ષિમ’ આર્દ્ધભાવે । સ્તિમ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૧૬૩/૨૦ ‘ષીમચ્’ આર્દ્ધભાવે । સ્તીમ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) તિમ, તીમ, સ્તિમ, સ્તીમ - ભીનું થવું, નરમ - પોચું હોવું
- ૧૧૬૪/૨૧ ‘ષિવૂચ્’ ઉતૌ । સીવ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) સિવ - સીવવું

- ૧૧૬૫/૨૨ ‘શ્રીવૂચ’ ગતિ-શોષણયોઃ । શ્રીવ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 શ્રીવું - (૧) જવું (૨) પામવું (૨) સૂકવું
- ૧૧૬૬/૨૩ ‘છિવુ’ નિરસને । ષ્ટીવ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૧૬૭/૨૪ ‘ક્ષિવૂચ’ નિરસને । ક્ષીવ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 ક્ષિવું, ક્ષિવું - ફેંકવું - થૂકવું, રકાશ થવો, પરઠવવું
- ૧૧૬૮/૨૫ ‘ઇષચુ’ ગતૌ । ઇષ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 ઇષું - જવું, પામવું
- ૧૧૬૯/૨૬ ‘ષણસૂચ’ નિરસને । સ્નસ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 સ્નસું - સ્થાપવું, મૂકવું
- ૧૧૭૦/૨૭ ‘કનસૂચ’ હવૃતિ-દીપ્યોઃ । કનસ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 કનસું - (૧) કુટિલતા કરવી (૨) પ્રકાશાંતું
- ૧૧૭૧/૨૮ ‘ત્રસૈચુ’ ભયે । ત્રસ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 ત્રસું - ત્રાસ ઉપજાવવો, ગભરાવવું
- ૧૧૭૨/૨૯ ‘ધ્યુસચુ’ દાહે । ધ્યુસ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 ધ્યુસું - બળવું - સણગવું
- ૧૧૭૩/૩૦ ‘ષહ’ શક્તૌ । સહયતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૧૭૪/૩૧ ‘ષુહચુ’ શક્તૌ । સુહયતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 સહ, સુહ - સહનશક્તિ

॥ વૃત્ત દિવાદિ (૩૧) ॥

- ૧૧૭૫/૩૨ ‘પુષંચુ’ પુષ્ટૌ । પુષ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિદ્રા)
 -૧ પુષું - પોષણ કરવું, પોષવું

- ११७६/३३ 'उच्च' समवाये । उच्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
 -२ उच् - संबंध थવो, भेगा थवुं
- ११७७/३४ 'लुट्च' विलोटने । लुट्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
 -३ लुट - आणोटवुं
- ११७८/३५ 'ष्विदांच' गात्र-पक्षरणे । स्विद्यति । ग.४.प.प. (अनिट्र)
 -४ स्विद - परसेवो थवो
- ११७९/३६ 'क्लिदौच' आर्दभावे । क्लिद्यति । ग.४.प.प. (वेट्र)
 -५ क्लिद - भीनुं थवुं
- ११८०/३७ 'जिमिदाच' स्लेहने । मेद्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
 -६ मिद - खुश थवुं, स्नेह पामवो
- ११८१/३८ 'जिक्षिदाच' मोचने च । क्षिद्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
 -७ क्षिद - छोडवुं, भूक्तवुं
- ११८२/३९ 'क्षुधंच' बुभुक्षायाम् । क्षुध्यति । ग.४.प.प. (अनिट्र)
 -८ क्षुध - खावानी ईच्छा थवी
- ११८३/४० 'शुधंच' शौचे । शुध्यति । ग.४.प.प. (अनिट्र)
 -९ शुध - शुद्ध थवुं, न्हावुं
- ११८४/४१ 'क्रुधंच' कोपे । क्रुध्यति । ग.४.प.प. (अनिट्र)
 -१० क्रुध - कोप करवो, कोधी थवुं, गुरस्सो करवो
- ११८५/४२ 'षिधूंच' संराङ्घौ । सिध्यति । ग.४.प.प. (अनिट्र)
 -११ सिध - तैयार थवुं, सिद्ध थवुं
- ११८६/४३ 'ऋधूंच' वृङ्घौ । ऋध्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
 -१२ ऋध - वधुं, समृद्ध थवुं

- ૧૧૮૭/૪૪ 'ગૃધૂચ्' અભિકાળ્ક્ષાયામ् । ગૃધ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩ ગૃધુ - લાલસા કરવી
- ૧૧૮૮/૪૫ 'રધૌચ्' હિંસા-સંરાધ્યો: । રધ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેટ)
- ૧૪ રધુ - (૧) હણવું - પીઠવું (૨) સફળ થવું
- ૧૧૮૯/૪૬ 'તૃપૌચ્' પ્રીતૌ । તૃપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેટ)
- ૧૫ તૃપ્સ - તૃમ થવું, ધરાઈ જવું
- ૧૧૯૦/૪૭ 'દૃપૌચ્' હર્ષ-મોહનયો: । દૃપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેટ)
- ૧૬ દૃપ્સ - (૧) ખુશ થવું (૨) ભૂંઘાવું, ગર્વ કરવો
- ૧૧૯૧/૪૮ 'કુપૌચ્' કોધે । કુપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૭ કુપ્સ - કોધ કરવો, ગુસ્સે ભરાવું
- ૧૧૯૨/૪૯ 'ગુપૌચ્' વ્યાકુલત્વે । ગુપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૮ ગુપ્સ - અસમાધિ થવી, અકળાવું
- ૧૧૯૩/૫૦ 'યુપ' વિમોહને । યુપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૧૯૪/૫૧ 'રૂપ' વિમોહને । રૂપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૧૯૫/૫૨ 'લુપૌચ્' વિમોહને । લુપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૯-૨૦-૨૧ યુપ્સ, રૂપ્સ, લુપ્સ - આંજી દેવું, ભરમાવું
- ૧૧૯૬/૫૩ 'ડિપૌચ્' ક્ષેપે । ડિપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૨૨ ડિપ્સ - નિંદિત કાર્ય કરવું, ઝેંકવું
- ૧૧૯૭/૫૪ 'શૂપૌચ્' સમુચ્છાયે । સ્તૂપ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૨૩ સ્તૂપ્સ - અતિ ઉચું હોવું, ઉત્ત્રતિ પામવી
- ૧૧૯૮/૫૫ 'લુભૌચ્' ગાઢ્યે । લુભ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૨૪ લુભ્સ - લોભ કરવો

- ૧૧૯૯/૫૬ 'ક્ષુભચ્' સર્વલને । ક્ષુભ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્) ક્ષુભ - ક્ષોભ પામવો, ખળખળવું
- ૧૨૦૦/૫૭ 'ણભ' હિંસાયામ્ । નભ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૨૦૧/૫૮ 'તુભચ્' હિંસાયામ્ । તુભ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૬-૨૭ નભ, તુભ - હિંસા કરવી
- ૧૨૦૨/૫૯ 'નશૌચ્' અદર્શને । નશ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેટ્)
- ૨૮ નશ - નષ, થવું
- ૧૨૦૩/૬૦ 'કુશચ્' શ્લેષણે । કુશ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૯ કુશ - પ્રેમ કરવો, આલિંગન કરવું
- ૧૨૦૪/૬૧ 'ભૃશ્' અધઃપતને । ભૃશ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૨૦૫/૬૨ 'ભ્રંશૂચ્' અધઃપતને । ભ્રંશ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૦-૩૧ ભૃશ, ભ્રંશ - ભાંગવું, નીચે પડવું
- ૧૨૦૬/૬૩ 'વૃશચ્' વરણે । વૃશ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૨ વૃશ - વરવું
- ૧૨૦૭/૬૪ 'કૃશચ્' તનુત્વે । કૃશ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૩ કૃશ - પાતળા થવું, હલકુ કરવું
- ૧૨૦૮/૬૫ 'શુષંચ્' શોષણે । શુષ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિટ્)
- ૩૪ શુષ - સૂક્વવું, કરમાવું
- ૧૨૦૯/૬૬ 'દુષંચ્' વૈકૃત્યે । દુષ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિટ્)
- ૩૫ દુષ - દોષ આપવા, વિકૃતિ થવી
- ૧૨૧૦/૬૭ 'શિલષંચ્' આલિઙ્ગને । શિલષ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (અનિટ્)
- ૩૬ શિલષ - આલિંગન કરવું, ભેટવું, મળવું

- १२११/६८ ‘પ્લુષૂચ’ દાહે | પ્લુષ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૩૭ પ્લુષ - બળવું, દાળવું
- ૧૨૧૨/૬૯ ‘બિતૃષ્ચ’ પિપાસાયામ् | તૃષ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૩૮ તૃષ્ણ - તરસ લાગવી
- ૧૨૧૩/૭૦ ‘તુષમ्’ તુષ્ટૈ | તુષ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (અનિદ્ર)
- ૩૯ તુષ્ણ - ખુશ થવું, સંતોષી બનવું
- ૧૨૧૪/૭૧ ‘હૃષ્ચ’ તુષ્ટૈ | હૃષ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૦ હૃષ્ણ - હણ હોવું, આનંદ થવો
- ૧૨૧૫/૭૨ ‘રુષ્ચ’ રોષે | રુષ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૧ રુષ્ણ - ધમધમવું, રૂષ બનવું
- ૧૨૧૬/૭૩ ‘ચ્યુષ’ વિભાગે | ચ્યુષ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૨૧૭/૭૪ ‘ચ્યુસ्’ વિભાગે | ચ્યુસ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૧૨૧૮/૭૫ ‘પુસ્ચ’ વિભાગે | પુસ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૨-૪૩-૪૪ ચ્યુષ્ણ, ચ્યુસ્ણ, પુસ્ણ - જુદુ-જુદુ કરવું, છુદુ પાડવું
- ૧૨૧૯/૭૬ ‘વિસ્ચ’ પ્રેરણે | વિસ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૫ વિસ્ણ - પ્રેરણા આપવી, અનુરોધ કરવો
- ૧૨૨૦/૭૭ ‘કુસ્ચ’ શ્લેષે | કુસ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૬ કુસ્ણ - ભેટવું
- ૧૨૨૧/૭૮ ‘અસૂચ’ ક્ષેપણે | અસ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૭ અસ્સ - ઝેંકવું, સ્થાપવું
- ૧૨૨૨/૭૯ ‘યસૂચ’ પ્રયત્ને | સંયસ્યતિ | ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
- ૪૮ યસ્સ - મહેનત કરવી, પુરુષાર્થ કરવો

- १२२३/८० 'जसूच्' मोक्षणे । जस्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
-४९ जस् - છોડવું, છૂટવું
- १२२४/८१ 'तसू' उपक्षये । तस्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
- १२२५/८२ 'दसूच्' उपक्षये । दस्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५०-५१ तस्, दस् - હાનિ પામવી, ક્ષીણ થવું
- १२२६/८३ 'वसूच्' स्तम्भे । वस्यति । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५२ वस् - અટકવું, વિરામ લેવો
- १२२७/८४ 'વુસूच्' ઉત્પરો । વુસ्यતि । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५३ વુસ् - ત્યાગ કરવો, પરિહાર કરવો
- १२२८/८५ 'મુસूच्' ખણ્ણને । મુસ्यતि । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५४ મુસ् - ખાંડવું, તોડવું, ભાંગવું
- १२२९/८६ 'મસैચ्' પરિણામે । મસ्यતि । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५५ મસ् - નિગમન આવવું, રીજલ્ટ આવવું
- १२३०/८७ 'શમૂ' ઉપશમે । શામ્યતિ । ग.४.प.प. (सेट्र)
- १२३१/८८ 'દમૂચ्' ઉપશમે । દામ્યતિ । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५६-५७ શમૂ, દમૂ - ઉપશાંત બનવું, ઠંડા પડવું
- १२३२/८९ 'તમૂચ्' કાઢ્યાયામ् । તામ્યતિ । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५८ તમ् (તામ્યતિ) - ઝંખના કરવી, દુઃખી થવું
- १२३३/९० 'શ્રમૂચ्' ખેદ-તપસો: । શ્રામ્યતિ । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ५९ શ્રમ् (શ્રામ્યતિ) - (१) જિમ થવું (२) તપશ્ચર્યા કરવી, થાકી જવું
- १२३४/९१ 'ભ્રમૂચ्' અનવસ્થાને । ભ્રામ્યતિ । ग.४.प.प. (सेट्र)
- ६० ભ્રમ् - ભભવું, અસ્થિર હોવું

- ૧૨૩૫/૯૨ 'ક્ષમौચ' સહને । ક્ષામ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેદ)
 -૬૧ ક્ષમ - સહન કરવું, વેઠવું
- ૧૨૩૬/૯૩ 'મદૈચ' હર્ષે । માદ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 -૬૨ મદ - ખુશ થવું
- ૧૨૩૭/૯૪ 'કલમૂચ' ગલાનૌ । કલામ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 -૬૩ કલમ - થાકવું, દુઃખી થવું
- ૧૨૩૮/૯૫ 'મુહૌચ' વૈચિત્યે । મુહ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેદ)
 -૬૪ મુહ - ડામાડોળ ચિત હોવું, મૂઝાવું, રાગી થવું
- ૧૨૩૯/૯૬ 'દુહોચ' જિધાંસાયામ્ । દુહ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (સેટ)
 -૬૫ દુહ - દ્રોહ, બળવો કરવો
- ૧૨૪૦/૯૭ 'ઘુહૌચ' ઉદ્દિગરણે । સુહ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેદ)
 -૬૬ સુહ - ઉદ્દગિરણ થવું
- ૧૨૪૧/૯૮ 'સ્નિહૌચ' પ્રીતાઈ । સ્નિહ્યતિ । ગ.૪.પ.પ. (વેદ)
 -૬૭ સ્નિહ - પ્રેમ કરવો, રાગ થવો

॥ વૃત્ત પુષાદિ ॥

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૨૪૨/૯૯ 'ષૂડૌચ' પ્રાણિપ્રસવે । સૂયતે । ગ.૪.આ.પ. (વેદ)
 -૧ સૂ - જનમવું, ઉત્પત્ત થવું
- ૧૨૪૩/૧૦૦ 'દૂહ્લ્ચ' પરિતાપે । દૂયતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)
 -૨ દૂ - દુઃખી થવું, અકળાવું, પરિતાપ આપવો
- ૧૨૪૪/૧૦૧ 'દીઙ્લ્ચ' ક્ષયે । દીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિટ્)
- ૩ દી - ક્ષય પામવો, નાશ થવો

૧૨૪૫/૧૦૨ 'ધીંગ્ચ' અનાદરે । ધીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૪ ધી - અનાદર કરવો, તિરસ્કાર કરવો

૧૨૪૬/૧૦૩ 'મીડ્ચ' હિસાયામ् । મીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૫ મી - મારવું, કાપવું, હણવું

૧૨૪૭/૧૦૪ 'રીડ્ચ' સ્નવળે । રીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૬ રી - ઝરવું - ટપકવું - ખરવું - પડવું

૧૨૪૮/૧૦૫ 'લીડ્ચ' શ્લેષળે । લીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૭ લી - ચોટવું, આસકત થવું

૧૨૪૯/૧૦૬ 'ડીડ્ચ' ગતૌ । ડીયતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)

-૮ ડી - જવું, ઓડવું

૧૨૫૦/૧૦૭ 'વ્રીડ્ચ' વરળે । વ્રીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૯ વ્રી - વરવું, વીટળાવું, ભજવું

॥ વૃત્ત સ્વાદિ (૯) ॥

૧૨૫૧/૧૦૮ 'પીડ્ચ' પાને । પીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૧૦ પી - પીવું, ચૂસવું, ચાટવું

૧૨૫૨/૧૦૯ 'ઈડ્ચ' ગતૌ । ઈયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૧૧ ઈ - જવું, પામવું

૧૨૫૩/૧૧૦ 'પ્રીડ્ચ' પ્રીતૌ । પ્રીયતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૧૨ પ્રી - ખુશ થવું, રાજી થવું, મલકાવું

૧૨૫૪/૧૧૧ 'યુર્જિચ' સમાધૌ । યુજ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)

-૧૩ યુર્જ - સ્થિર થવું, સમભાવ રાખવો

- ૧૨૫૫/૧૧૨ ‘સૂર્જિચ’ વિસર્ગે । સૃજ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૪ સૂર્જ - ત્વાગ કરવો, છોડવું, પરઠવું
- ૧૨૫૬/૧૧૩ ‘વૃત્તુચ’ વરણે । વૃત્ત્યતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)
- ૧૫ વૃત્ત - વરવું
- ૧૨૫૭/૧૧૪ ‘પર્દિચ’ ગતૌ । પદ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૬ પદ - પામવું, જવું
- ૧૨૫૮/૧૧૫ ‘વિર્દિચ’ સત્તાયામ્ । વિદ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૭ વિર્દ - હોવું, થવું
- ૧૨૫૯/૧૧૬ ‘ખિર્દિચ’ દૈન્યે । ખિદ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૮ ખિર્દ - જિન્ન થવું, હતાશ બનવું
- ૧૨૬૦/૧૧૭ ‘યુર્ધિચ’ સમ્પ્રકારે । યુધ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૯ યુધ્ય - લડવું, જગડવું, મારવું
- ૧૨૬૧/૧૧૮ ‘અનો રુર્ધિચ’ કામે । અનુરૂધ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૨૦ અનુ + રુર્ધ - ઈચ્છાવું, અનુરોધ કરવો
- ૧૨૬૨/૧૧૯ ‘બુર્ધિ’ જ્ઞાને । બુધ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૨૬૩/૧૨૦ ‘મર્નિચ’ જ્ઞાને । મન્યતે । ગ.૪.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૨૧-૨૨ બુર્ધ, મન્ - ભણવું, જાણવું
- ૧૨૬૪/૧૨૧ ‘અનિચ’ પ્રાણને । અન્યતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)
- ૨૩ અન્ - જીવવું, દેહ ટકાવવો
- ૧૨૬૫/૧૨૨ ‘જનૈચિ’ પ્રાદુર્ભાવે । જાયતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)
- ૨૪ જન્ (જા) - જનમવું - ઉત્પન્ન થવું
- ૧૨૬૬/૧૨૩ ‘દીપૈચિ’ દીસૌ । દીપ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)
- ૨૫ દીપ - દીપવું, શોભવું, જળાણળા થવું
- ચોથો ગણ : આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- १२६७/१२४ 'तर्पिच्' ऐश्वर्ये वा । तप्यते । ग.४.आ.प. (अनिट)
- २६ तप् - तप करवुं, बणवान थवुं
- १२६८/१२५ 'पूरैचि' आप्यायने । पूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- २७ पूर् - वृद्धि थवी, पूरवुं, पुष्ट - खुश थवुं
- १२६९/१२६ 'घूरैड्' जरायाम् । घूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- १२७०/१२७ 'जूरैचि' जरायाम् । जूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- २८-२९ धूर् जूर् - ढीला थवुं, धरडा बनवुं
- १२७१/१२८ 'धूरैड्' गतौ । धूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- १२७२/१२९ 'गूरैचि' गतौ । गूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- ३०-३१ धूर् गूर् - जवुं, पाभवुं
- १२७३/१३० 'शूरैचि' स्तम्भे । शूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- ३२ शूर् - अटकवुं, अवरोधवुं
- १२७४/१३१ 'तूरैचि' त्वरायाम् । तूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- ३३ तूर् - उतावળ करवी
धूरादयो हिंसायाञ्च / १२६९ थी १२७४ सुधीना धातुओ
हिंसार्थक पश जाशवा
- १२७५/१३२ 'चूरैचि' दाहे । चूर्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- ३४ चूर् - बणवुं, दाङवुं, चूरवुं
- १२७६/१३३ 'किलशिच्' उपतापे । किलश्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- ३५ किलश् - संताप उपजाववो, संक्लेश करवो
- १२७७/१३४ 'लिंशिच्' अल्पत्वे । लिश्यते । ग.४.आ.प. (अनिट)
- ३६ लिश् - पातणा थवुं, धटवुं
- १२७८/१३५ 'काशिच्' दीसौ । काश्यते । ग.४.आ.प. (सेट)
- ३७ काशा - दीपवुं, शोभवुं

सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ।

૧૨૭૯/૧૩૬ 'વાશિચ્' શબ્દે । વાશ્યતે । ગ.૪.આ.પ. (સેટ)

-૩૮ વાશ - શબ્દ કરવો, ખળભળાટ મચાવવો

ઉભયપદિ ધાતુઓ

૧૨૮૦/૧૩૭ 'શકીંચ' મર્ષણે । શક્યતે । ગ.૪.ડ.પ. (અનિદ્ર)

-૧ શક - વિચારવું, સહેવું

૧૨૮૧/૧૩૮ 'શુચૃગैચ' પૂર્તિભાવે । શુચ્યતે । ગ.૪.ડ.પ. (સેટ)

-૨ શુચ - પવિત્ર થવું, પાવન બનવું

૧૨૮૨/૧૩૯ 'રજીંચ' રાગે । રન્યતે । ગ.૪.ડ.પ. (અનિદ્ર)

-૩ રજ - રંગાવું, રાગી થવું

૧૨૮૩/૧૪૦ 'શર્પીંચ' આક્રોશે । શાષ્યતે । ગ.૪.ડ.પ. (અનિદ્ર)

-૪ શપ - શાપ દેવો, આક્રોશ કરવો

૧૨૮૪/૧૪૧ 'મૃષીંચ' તિતિક્ષાયામ્ । મૃષ્યતે । ગ.૪.ડ.પ. (સેટ)

-૫ મૃષ - સહનશીલ બનવું, તિતિક્ષા કરવી

૧૨૮૫/૧૪૨ 'ણકીંચ' બન્ધને । નહ્યતે । ગ.૪.ડ.પ. (અનિદ્ર)

-૬ નહ - બાંધવું, વીંટવું

॥ ઇતિ દિવાદયશ્ચિતોધાતવઃ ॥

ચોથો ગણ : ઉભયપદિ ધાતુઓ : ૧૪૨

પાંચમો ગણ
ઉભયપદિ ધાતુઓ

- ૧૨૮૬/૧ ‘શુંગટ’ અભિષવે । સુનોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
શુ - સોમરસ કાઢવો
- ૧૨૮૭/૨ ‘ષિંગટ’ બન્ધને । સિનોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
સિ - બાંધવું
- ૧૨૮૮/૩ ‘શિંગટ’ નિશાને । શિનુંતે । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
શિ - તીક્ષ્ણ કરવું, નિશાન બનાવવું
- ૧૨૮૯/૪ ‘ડુમિંગટ’ પ્રક્ષેપણે । મિનોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
મિ - ઉભેરવું, પ્રક્ષેપ કરવો
- ૧૨૯૦/૫ ‘ચિંગટ’ ચયને । ચિનોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
ચિ - એકહું કરવું, ભેગું કરવું
- ૧૨૯૧/૬ ‘ધૂગટ’ કમ્પને । ધૂનુંતે । ગ.૫.ઉ.પ. (વેદ)
ધૂ - હલાવવું
- ૧૨૯૨/૭ ‘સ્તુંગટ’ આચ્છાદને । સ્તૃણોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
સ્તૃ - દ્વાંકવું, વિસ્તારવું
- ૧૨૯૩/૮ ‘કૃંગટ’ હિંસાયામ્ । કૃણોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
કૃ - હિંસા કરવી, હણવું
- ૧૨૯૪/૯ ‘વૃગટ’ વરણે । વૃણોતિ । ગ.૫.ઉ.પ. (સેદ્ધ)
વૃ - વરવું, ભજવું

પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

- ૧૨૯૫/૧૦ ‘હિંટ’ ગતિ-વૃહ્યો: । હિનોતિ । ગ.૫.પ.પ. (અનિદ્ર)
-૧ હિ - મોકલવું, રવાના કરવું, વધવું

- १२९६/११ 'श्रुंट्' श्रवणे । श्रुणोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -२ श्रु - सांभर्वुं
- १२९७/१२ 'दुदुंट्' उपतापे । दुनोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -३ दु - दुःभी करवुं, क्लिष्ट थवुं
- १२९८/१३ 'पृंट्' प्रीतौ । पृणोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -४ पृ - खुश करवुं, राज्ञ थवुं
- १२९९/१४ 'स्मृंट्' पालने च । स्मृणोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -५ स्मृ - रक्षणा करवुं, साचववुं
- १३००/१५ 'शक्लृंट्' शक्तौ । शक्नोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -६ शक् - समर्थ होवुं, संभव होवो
- १३०१/१६ 'तिक' हिंसायाम् । तिक्नोति । ग.५.प.प. (सेट्)
- १३०२/१७ 'तिग' हिंसायाम् । तिग्नोति । ग.५.प.प. (सेट्)
- १३०३/१८ 'षघट्' हिंसायाम् । सघ्नोति । ग.५.प.प. (सेट्)
 -७-८-९ तिक्, तिग्, सघ् - हणवुं, पतावी देवुं
- १३०४/१९ 'राधं' संसिद्धौ । राध्नोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
- १३०५/२० 'साधंट्' संसिद्धौ । साध्नोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -१०-११ राध्, साध् - सिद्ध करवुं, साधवुं, आराधवुं
- १३०६/२१ 'ऋधूट्' वृद्धौ । ऋध्नोति । ग.५.प.प. (सेट्)
 -१२ ऋध् - वधवुं, उभेरावुं
- १३०७/२२ 'आप्लृंट्' व्यासौ । आप्नोति । ग.५.प.प. (अनिद्)
 -१३ आप् - इलावुं, पामवुं
- १३०८/२३ 'तृपट्' प्रीणने । तृप्नोति । ग.५.प.प. (सेट्)
 -१४ तृप् - खुश करवुं, स्तुति करवी

- १३०९/२४ 'दम्भूट' दम्भने । दम्भोति । ग.५.प.प. (सेट)
 -१५ दम्भ - अહंकारादिथी दंभ करવो, तेण करवो
- १३१०/२५ 'कृवुट' हिंसा-करणयोः । कृणोति । ग.५.प.प. (सेट)
 -१६ कृ - हेषवुं, करवुं
- १३११/२६ 'धिवुट' गतौ । धिनोति । ग.५.प.प. (सेट)
 -१७ धि - जवुं - पामवुं
- १३१२/२७ 'जिधृषाट्' प्रागलभ्ये । धृष्णोति । ग.५.प.प. (सेट)
 -१८ धृष् - हिंभत करवी, चेलेंज उठाववी

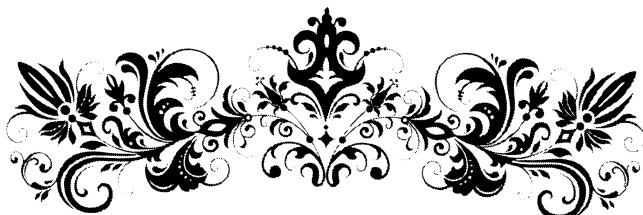

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- १३१३/२८ 'ષિઘિટ' આસ્કન્દને । સ્તિઘુતે । ग.५.आ.प. (सेट)
 -१ સ્તિઘ् - આકમણ કરવું, યુદ્ધ કરવું
- १३१४/२९ 'અશૌટિ' વ્યાસૌ । અશુનુતે । ग.५.आ.પ. (વેટ)
 -२ અશ् - ભેગું કરવું, મળવું

॥ ઇતિ સ્વાદયષ્ટિતો ધાતવઃ ॥

પાંચમા ગણમાં ધાતુ સંખ્યા : ૨૮

છઠો ગણ
ઉભયપદિ ધાતુઓ

- ૧૩૧૫/૧ ‘તુર્દીત्’ વ્યથને । તુર્દતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) તુર્દ - દુઃખી થવું, વ્યથવું, પીડવું
- ૧૩૧૬/૨ ‘ભ્રસ્જીત्’ પાકે । ભ્રજ્જતે । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) ભ્રસ્જ (ભ્રજ્જ) - પકાવવું, રાંધવું
- ૧૩૧૭/૩ ‘ક્ષિપીત्’ પ્રેરણે । ક્ષિપતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) ક્ષિપ - પ્રેરણા કરવી, હાંકવું, હડસેલવું
- ૧૩૧૮/૪ ‘દિશીત्’ અતિસજ્જને । દિશતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) દિશ - ઉપદેશ કરવો, દેખાડવું
- ૧૩૧૯/૫ ‘કૃષીત्’ વિલેખને । કૃષતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) કૃષ - ખોડવું, કોતરવું
- ॥ ઇતિ તુદાદિ ॥

- ૧૩૨૦/૬ ‘મુચ્લૃંતી’ મોક્ષણે । મુચ્છતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) મુચ (મુચ્છ) - મૂકવું, છોડવું
- ૧૩૨૧/૭ ‘સિચીત्’ ક્ષરણે । સિચ્છતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) સિચ (સિચ્છ) - સિંચવું, રેડવું
- ૧૩૨૨/૮ ‘વિદ્લૃંતિ’ લાભે । વિન્દતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) વિદ (વિન્દ) - લાભ થવો, મેળવવું
- ૧૩૨૩/૯ ‘લુપ્લૃંતિ’ છેદને । લુપ્ષતિ । ગ.દ.ઉ.પ. (અનિદ્ર) લુપ (લુપ્ષ) - કાપવું, છેદવું, છપાવવું

૧૩૨૪/૧૦ ‘લિપિત’ ઉપદેહે । લિમ્પતિ । ગ.દ.ઓ.પ. (અનિદ્ર)
લિપ् (લિમ્પ) - વિલેપન કરવું, ચોપડવું

પરસ્મેપદિ ધાતુઓ

- ૧૩૨૫/૧૧ ‘કૃતૈત’ । કૃત્તતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
-૧ કૃત् - કાપવું, છેદન કરવું
૧૩૨૬/૧૨ ‘ખિદંત’ પરિઘાતે । ખિન્દતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિદ્ર)
-૨ ખિદ् (ખિન્દતિ) - આઘાત લાગવો
૧૩૨૭/૧૩ ‘પિશતુ’ અવયવે । પિંશતિ । ગ.દ.પ.પ.
-૨ પિશ् (પિંશ) - પીસવું

॥ વૃત્ત મુચાદિ ॥

- ૧૩૨૮/૧૪ ‘રિંતુ’ ગતૌ । રિયતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિદ્ર)
૧૩૨૯/૧૫ ‘ચિંતુ’ ગતૌ । ચિયતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિદ્ર)
-૩-૪ ચિ, ચિ - જવું - પાભવું
૧૩૩૦/૧૬ ‘ધિંતુ’ ધારણે । ધિયતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિદ્ર)
-૫ ધિ - ધારણ કરવું, રાખવું, ધારવું
૧૩૩૧/૧૭ ‘ક્ષિંતુ’ નિવાસ-ગત્યોઃ । ક્ષિયતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિદ્ર)
-૬ ક્ષિ - (૧) નિવાસ કરવો, વસવું (૨) જવું
૧૩૩૨/૧૮ ‘ષૂતુ’ પ્રેરણે । સુવતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
-૭ સૂ - પ્રેરણા કરવી, ઉત્સાહ ચડાવવો

- १३३३/१९ 'मृत्' प्राणत्यागे । म्रियते । ग.द.प.प. (अनिट्)
 -८ मृ - मरवुं
- १३३४/२० 'कृत्' विक्षेपे । किरति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -९ कृ - हिंसा करवी
- १३३५/२१ 'गृत्' निगरणे । गिरति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -११ गृ - गणवुं
- १३३६/२२ 'लिखत्' अक्षर विन्यासे । लिखति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -१२ लिख् - लभवुं, अक्षरो स्थापवां
- १३३७/२३ 'जर्च' परिभाषणे । जर्चति । ग.द.प.प. (सेट्)
- १३३८/२४ 'झर्चत्' परिभाषणे । झर्चति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -१३-१४ जर्च्, झर्च् - व्याख्यान करवुं
- १३३९/२५ 'त्वचत्' संवरणे । त्वचति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -१५ त्वच् - संवरण करवुं
- १३४०/२६ 'रुचत्' स्तुतौ । रुचति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -१६ रुच् - स्तुति करवी
- १३४१/२७ 'ओव्रश्टौत्' छेदने । वृश्चति । ग.द.प.प. (वेट्)
 -१७ व्रश् - कापवुं, छेदवुं
- १३४२/२८ 'ऋष्टैत्' इन्द्रियप्रलय-मूर्तिभावयोः । ऋच्छति । ग.द.प.प.
 (सेट्)
- १८ ऋष् (ऋच्छ) - इन्द्रियज्ञय करवो, जवुं, प्रतिमा बनाववी
- १३४३/२९ 'विछत्' गतौ । विच्छायति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -१९ विच्छ् - जवुं - पामवुं
- १३४४/३० 'उछैत्' विवासे । उच्छति । ग.द.प.प. (सेट्)
 -२० उछ् - झेकवुं, देशनिकाल करवो

- १३४५/३१ 'मिछ्त' उत्कलेशो । मिच्छति । ग.द.प.प. (सेट)
 -२१ मिछ - कલેશ થવો, પરપીડન કરવું
- १३४६/३२ 'ઉછુત' ઉજ્જે । ઉજ્જતિ । ग.द.प.प. (सेट)
 -२२ ઉછ (ઉજ્જ) - વીજાવું
- १३४७/३३ 'પ્રચ્છંત' જીપ્સાયામ् । પૃચ્છતિ । ग.द.પ.प. (અનિદ્ર)
 -२३ પ્રચ્છ - પ્રક્ષન કરવો
- १३४८/३४ 'ઉબ્જત' આર્જવે । ઉબ્જતિ । ग.द.પ.प. (सेट)
 -२४ ઉબ્જ - સરલ થવું, ભોળા હોવું
- १३४९/३५ 'સૃજંત' વિસર્ગે । સૃજતિ । ग.द.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -२५ સૃજ - છોડવું
- १३५०/३६ 'રુજોંત' ભડ્ગે । રુજતિ । ग.द.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -२६ રુજ - રોગ થવો
- १३५१/३७ 'ભુજોંત' કૌટિલ્યે । ભુજતિ । ग.द.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -२७ ભુજ - કુટિલતા કરવી
- १३५२/३८ 'દુમસ્જોંત' શુદ્ધૌ । મજ્જતિ । ग.द.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -२८ મસ્જ - સાર્ઝ કરવું, દૂખવું
- १३५३/३૯ 'જર્જ' પરિભાષણે । જર્જતિ । ग.द.પ.પ. (सेट)
- १३५४/४૦ 'જ્ઞર્જત' પરિભાષણે । જ્ઞર્જતિ । ग.द.પ.પ. (सेट)
 -२९-३० જર્જ, જ્ઞર્જ - ભાષણ આપવું
- १३५५/४૧ 'ઉદ્જત' ઉત્સર્ગે । ઉજ્જતિ । ग.द.પ.પ. (सेट)
 -३१ ઉદ્જ - ત્યાગ કરવો, છોડવું
- १३५६/४૨ 'જુડત' ગતૌ । જુડતિ । ग.द.પ.પ. (सेट)
 -३૨ જુડ - જવું - પામવું

- ૧૩૫૭/૪૩ ‘પૃઢ’ સુખને । પૃઢતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૫૮/૪૪ ‘મૃડત’ સુખને । મૃડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૩૩-૩૪ પૃઢ, મૃડ - સુખ થવું
- ૧૩૫૯/૪૫ ‘કડત’ મદે । કડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૩૫ કડ - દમ બનવું, ગર્વિત થવું
- ૧૩૬૦/૪૬ ‘પૃણત’ પ્રીણને । પૃણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૩૬ પૃણ - ખુશી થવી, હરખાવું
- ૧૩૬૧/૪૭ ‘તુણત’ કૌટિલ્યે । તુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૩૭ તુણ - કુટિલતા કરવી
- ૧૩૬૨/૪૮ ‘મૃણત’ હિંસાયામ । મૃણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૩૮ મૃણ - હિંસા કરવી
- ૧૩૬૩/૪૯ ‘દ્રુણત’ ગતિ-કૌટિલ્યયોશ્વ । દ્રુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૩૯ દ્રુણ - (૧) જવું (૨) ચાલ રમવી
- ૧૩૬૪/૫૦ ‘પુણત’ શુભે । પુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૪૦ પુણ - શુભ અર્થમાં વપરાય છે
- ૧૩૬૫/૫૧ ‘મુણત’ પ્રતિજ્ઞાને । મુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૪૧ મુણ - ઓળખવું, પહેચાનવું
- ૧૩૬૬/૫૨ ‘કુણત’ શાબ્દોપકરણયો: । કુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૪૨ કુણ - (૧) અવાજ કરવો (૨) સાધન હોવું
- ૧૩૬૭/૫૩ ‘ઘુણ’ ભ્રમણે । ઘુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૬૮/૫૪ ‘ઘૂર્ણત’ ભ્રમણે । ઘૂર્ણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૪૩-૪૪ ઘુણ, ઘૂર્ણ - ભભવું, ભટકવું

- १३६९/५५ 'चृतैत्' हिंसाग्रन्थयोः । चृतति । ग.द.प.प. (सेद्द) ।
- ४५ चृत् - (१) હણવું (२) જોડવું, ગોઠવવું
- १३७०/५६ 'णुदंત्' प્રેરણે । નુદતિ । ग.द.પ.પ. (અનિદ્ર) ।
- ४६ નુદ - પ્રેરણા કરવી
- १३७१/५७ 'ષદલંત्' અવસાદને । સીદતિ । ग.द.પ.પ. (અનિદ્ર) ।
- ४७ સદ - સીદાવું, દુઃખી થવું
- १३७२/५८ વિધત् વિધાને । વિધતિ । ग.द.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- ४८ વિધ - કરવું, વિધાન કરવું
- १३७३/५९ 'જુન' ગતૌ । જુનતિ । ग.द.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- १३७४/६० 'શુનત्' ગતૌ । શુનતિ । ग.द.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- ४९-५० જુન् શુન् - જવું - પામવું
- १३७५/६१ 'છુંપત्' સ્પર્શે । છુપતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- ५१ છુપ - અડકવું, સ્પર્શના કરવી
- १३७६/६२ 'રિફત्' કથન-યુદ્ધ-હિંસા-દાનેષુ । રિફતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- ५२ રિફ - (१) કહેવું (२) લડવું - ઝગડવું (३) મારવું - પીટવું (४) દેવું - આપવું
- १३७७/६३ 'તૃફ' તૃસૌ । તૃમ્ફતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- १३७८/६४ 'તૃમ્ફત्' તૃસૌ । તૃફતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- ५२-५३ તૃફ, તૃમ્ફ - ધરાવવું, ખુશ થવું
- १३७९/६४ 'ત્રફ' હિંસાયામ् । ત્રફતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- १३८०/६५ 'ત્રફમ્ફત्' હિંસાયામ् । ત્રફમ્ફતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।
- ५४-५५ ત્રફ, ત્રફમ્ફ - હિંસા કરવી, હણવું
- १३८१/६६ 'દૃફ' ઉત્કલેશને । દૃફતિ । ग.દ.પ.પ. (સેદ્ર) ।

- ૧૩૮૨/૬૭ ‘દૃમ્પત’ ઉત્કલેશને । દૃમ્પતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૫૬-૫૭ દૃફ્, દૃમ્પ્ - ત્રાસી જવું
- ૧૩૮૩/૬૮ ‘ગુફ’ ગ્રન્થને । ગુફતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૮૪/૬૯ ‘ગુમ્પત’ ગ્રન્થને । ગુમ્પતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૫૮-૫૯ ગુફ, ગુમ્પ્ - જોડવું - એક કરવું, બેગું કરવું
- ૧૩૮૫/૭૦ ‘ઉભ’ પૂરણે । ઉભતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૮૬/૭૧ ‘ઉમ્ભત’ પૂરણે । ઉમ્ભતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૦-૬૧ ઉભ, ઉમ્ભ - પૂરવું, ભરવું, સમાપન કરવું
- ૧૩૮૭/૭૨ ‘શુભ’ શોભાર્થે । શુભતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૮૮/૭૩ ‘શુમ્ભત’ શોભાર્થે । શુમ્ભતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૨-૬૩ શુભ, શુમ્ભ - શોભવું, સારા લાગવું
- ૧૩૯૧/૭૪ ‘દૃભૈત’ ગ્રન્થે । દૃભતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૪ દૃભ - ગુંથવું, ભેગું કરવું
- ૧૩૯૦/૭૫ ‘લુભત’ વિમોહને । લુભતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૫ લુભ - અંજાવુ, રાગી થવું
- ૧૩૯૧/૭૬ ‘કુરત’ શબ્દે । કુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૬ કુર - ધોંઘાટ કરવો, ધમાલ કરવી
- ૧૩૯૨/૭૭ ‘ક્ષુરત’ વિખનને । ક્ષુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૭ ક્ષુર - ખોદવું, ચૂરવું, ભુક્કો કરવો
- ૧૩૯૩/૭૮ ‘ખુરત’ છેદને ચ । ખુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૮ ખુર - કાપવું, છેદવું
- ૧૩૯૪/૭૯ ‘ઘુરત’ ભીમાર્થ-શબ્દયોઃ । ઘુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૬૯ ઘૂર - ડરાવવું, અવાજ કરવો

- ૧૩૯૫/૮૦ ‘પુરત्’ અગ્રગમને । પુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૦ પુર - આગળ જવું
- ૧૩૯૬/૮૧ ‘મુરત्’ સંવેષને । મુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૧ મુર - વીટાવું, ચારેકોરથી ઘેરવું
- ૧૩૯૭/૮૨ ‘સુરત्’ ઐશ્વર્ય-દીપ્ત્યોઃ । સુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૨ સુર - (૧) ઐશ્વર્ય થવું (૨) દીપવું
- ૧૩૯૮/૮૩ ‘સ્ફર’ સ્ફુરણે । સ્ફરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૯૯/૮૪ ‘સ્ફલત્’ સ્ફુરણે । સ્ફલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૩-૭૪ સ્ફર, સ્ફલ - સ્ફુરવું, અંગ ફરકવું
- ૧૪૦૦/૮૫ ‘કિલત्’ શૈત્ય-ક્રીડનયોઃ । કિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૫ કિલ - ધોળું પડવું, રમવું
- ૧૪૦૧/૮૬ ‘ઝિલત્’ ગતિ-સ્વખ-ક્ષેપણેષુ । ઝિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૬ ઝિલ - (૧) જવું (૨) સ્વખ આવવું (૩) ફેંકવું
- ૧૪૦૨/૮૭ ‘હિલત્’ હાવકરણે । હિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૭ હિલ - હાવભાવ કરવા
- ૧૪૦૩/૮૮ ‘શિલ’ ઉછે । શિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૪૦૪/૮૯ ‘સિલત્’ ઉછે । સિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૭૮-૭૯ શિલ, સિલ - વીણવું, શોધવું
- ૧૪૦૫/૯૦ ‘તિલત્’ સ્લેહને । તિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૮૦ તિલ - સ્નેહ કરવો
- ૧૪૦૬/૯૧ ‘ચલત્’ વિલસને । ચલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૮૧ ચલ - વિલસવું, ઉલ્લાસવું, ચાલવું

- ૧૪૦૭/૯૨ 'चિલત्' વસને । ચિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નાથાં
 -૮૨ ચિલ્ - વખ્ પહેરવાં
- ૧૪૦૮/૯૩ 'વિલત्' વરણે । વિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નાથાં
 -૮૩ વિલ્ - વરવું
- ૧૪૦૯/૯૪ 'બિલત્' ભેદને । બિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નાથાં
 -૮૪ બિલ્ - ભેદન કરવું, ભેદવું
- ૧૪૧૦/૯૫ 'ણિલત્' ગહને । નિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નાથાં
 -૮૫ નિલ્ - ગહનાર્થમાં વપરાય છે
- ૧૪૧૧/૯૬ 'મિલત્' શ્લેષણે । મિલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નાથાં
 -૮૬ મિલ્ - આદિંગન કરવું, ભેટવું
- ૧૪૧૨/૯૭ 'સ્પૃશાંત્' સંસ્પર્શે । સ્પૃશતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિટ્) નાથાં
 -૮૭ સ્પૃશ - અડકવું, સ્પર્શના કરવી
- ૧૪૧૩/૯૮ 'રુશા' હિંસાયામ् । રુશતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિટ્) નાથાં
- ૧૪૧૪/૯૯ 'રિશાંત્' હિંસાયામ् । રિશતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિટ્) નાથાં
 -૮૮-૯૧ રુશ, રિશ - ડિસા કરવી, હણવું
- ૧૪૧૫/૧૦૦ 'વિશાંત્' પ્રવેશને । વિશતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિટ્) નાથાં
 -૯૦ વિશ - પ્રવેશવું, દાખલ થવું
- ૧૪૧૬/૧૦૧ 'મૃશાંત્' આમર્શને । મૃશતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિટ્) નાથાં
 -૯૧ મૃશ - વિચારવું, ચિંતવવું
- ૧૪૧૭/૧૦૨ 'લિશા' ગતૌ । લિશતિ । ગ.દ.પ.પ. (અનિટ્) નાથાં
- ૧૪૧૮/૧૦૩ 'ક્રષૈત્' ગતૌ । ક્રષતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નાથાં
 -૯૨-૯૩ લિશ, ક્રષ - જવું, પામવું

- १४१९/१०४ 'इष्ट' इच्छायाम् । इच्छति । ग.द.प.प. (सेट्र)
 -१४ इष् [इच्छ] - ईच्छुं, चाहना राखવी
 १४२०/१०५ 'मिष्ट' स्पर्धायाम् । मिषति । ग.द.प.प. (सेट्र)
 -१५ मिष् - स्पर्धा करवी
 १४२१/१०६ 'वृहौत्' उद्यमे । वृहति । ग.द.प.प. (अनिट्र)
 -१६ वृह - भडेनत करवी
 १४२२/१०७ 'तृहौ' हिंसायाम् । तृहति । ग.द.प.प. (वेट्र)
 १४२३/१०८ 'तृहौ' हिंसायाम् । तृहति । ग.द.प.प. (वेट्र)
 १४२४/१०९ 'स्तृहौ' हिंसायाम् । स्तृहति । ग.द.प.प. (वेट्र)
 १४२५/११० 'स्तृहौत्' हिंसायाम् । स्तृहति । ग.द.प.प. (वेट्र)
 -१७ तृह, तृह, स्तृह, स्तृह - हिंसा करवी, भारवुं, पीटवुं
 से १००

- १४२६/१११ 'कुट्ट' कौटिल्ये । कुटति । ग.द.प.प. (सेट्र)
 -१०१ कुट् - वायडाई करवी, आडोडाई करवी
 १४२७/११२ 'गुंत्' पुरीषोत्सर्गे । गुवति । ग.द.प.प. (अनिट्र)
 -१०२ गु - संडास करवो
 १४२८/११३ 'ध्रुंत्' गति-स्थैर्ययोः । ध्रुवति । ग.द.प.प. (अनिट्र)
 -१०३ ध्रु - (१) जवुं - पामवुं (२) स्थिर थवुं
 १४२९/११४ 'णूत्' स्तवने । नूवति । ग.द.प.प. (सेट्र)
 -१०४ नू - सुति करवी
 १४३०/११५ 'धूत्' विधूनने । धुवति । ग.द.प.प. (सेट्र)
 -१०५ धू - डलाववुं

- ૧૪૩૧/૧૧૬ ‘કુચત्’ સંકોચને । કુચતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૦૬ કુચ્ - સંકોચયવું, સંકેલવું
- ૧૪૩૨/૧૧૭ ‘વ્યચત्’ વ્યાજીકરણે । વિચતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૦૭ વ્યચ્ - બહાનું કાઢવું
- ૧૪૩૩/૧૧૮ ‘ગુજત्’ શબ્દે । ગુજતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૦૮ ગુજ્ - અવાજ કરવો
- ૧૪૩૪/૧૧૯ ‘ઘુટત्’ પ્રતીઘાતે । ઘુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૦૯ ઘુટ્ - પ્રતિઘાત કરવો
- ૧૪૩૫/૧૨૦ ‘ચુટ’ છેદને । ચુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
- ૧૪૩૬/૧૨૧ ‘છુટ’ છેદને । છુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
- ૧૪૩૭/૧૨૨ ‘તુટત्’ છેદને । તુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૧૦ ચુટ, છુટ, તુટ - કાપવું, છેદન કરવું
 સે ૧૧૨
- ૧૪૩૮/૧૨૩ ‘તુટત्’ કલહકર્મણિ । તુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૧૩ તુટ - લડાઈ કરવી, કલહ-બોલાચાલી કરવી
- ૧૪૩૯/૧૨૪ ‘મુટત्’ આક્ષેપ-પ્રમર્દનયો: । મુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૧૪ મુટ - (૧) આક્ષેપબાળ કરવી (૨) ભયકોડવું
- ૧૪૪૦/૧૨૫ ‘સ્ફુટત्’ વિકસને । સ્ફુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૧૫ સ્ફુટ - ખીલવું, વિકસવું
- ૧૪૪૧/૧૨૬ ‘પુટ’ સંશ્લેષણે । પુટતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
- ૧૪૪૨/૧૨૭ ‘લુઠત्’ સંશ્લેષણે । લુઠતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૧૬-૧૧૭ પુટ, લુઠ - જોડવું, પડવું, ભેગા થવું (ડાન્તોડયમિત્યન્યે)
- ૧૪૪૩/૧૨૮ ‘કૃડત्’ ઘસને । કૃડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ્) નું
 -૧૧૮ કૃડ - ઘસવું, પાલિશ કરવું

૧૪૪૪/૧૨૯ 'કુડત' બાલ્યે ચ । કુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૧૯ કુડ - બાલિશતા કરવી, નાદાનપણું હોવું

૧૪૪૫/૧૩૦ 'ગુડત' રક્ષાયામ્ । ગુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૦ ગુડ - રક્ષા કરવી, પાલન કરવું

૧૪૪૬/૧૩૧ 'જુડત' બન્ધને । જુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૧ જુડ - બાંધવું, જોડવું

૧૪૪૭/૧૩૧ 'તુડત' તોડને । તુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૨ તુડ - તોડવું, ભાંગફોડ - દંગલ મચાવવી

૧૪૪૮/૧૩૨ 'લુડ' સંવરણે । લુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

૧૪૪૯/૧૩૩ 'થુડ' સંવરણે । થુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

૧૪૫૦/૧૩૪ 'સ્થુડત' સંવરણે । સ્થુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૨ લુડ, થુડ, સ્થુડ - ઢાંકવું, પડદો પાડી દેવો, છુપાવવું
સે ૧૨૪

૧૪૫૧/૧૩૬ 'વુડત' ઉત્સર્ગે । વુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૬ વુડ - ત્યાગ કરવો, પરિહાર કરવો

૧૪૫૨/૧૩૭ 'વ્રુડ' સડ્ઘાતે । વ્રુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

૧૪૫૩/૧૩૮ 'ભ્રુડત' સડ્ઘાતે । ભ્રુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૭-૧૨૮ બ્રુડ, ભ્રુડ - સમૂહ થવો, ટોળે વળવું

૧૪૫૪/૧૩૯ 'દુડ' નિમજ્જને । દુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

૧૪૫૫/૧૪૦ 'હુડ' નિમજ્જને । હુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

૧૪૫૬/૧૪૧ 'ત્રુડત' નિમજ્જને । ત્રુડતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)

-૧૨૯ દુડ, હુડ, ત્રુડ - ઝૂખાડવું, હોજમાં પડવું

સે ૧૩૧

- ૧૪૫૭/૧૪૨ 'चुण्ट' છેદને । ચુણતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૨ ચુણ - છેદવું, કાપવું, સમારવું
- ૧૪૫૮/૧૪૩ 'ડિપત' ક્ષેપે । ડિપતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૩ ડિપ - ફેંકવું, નિંદા કરવી
- ૧૪૫૯/૧૪૪ 'છુરત' છેદે । છુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૪ છુર - છેદન કરવું, કાપવું
- ૧૪૬૦/૧૪૫ 'સ્ફુરત' સ્ફુરણે । સ્ફુરતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૫ સ્ફુર - સ્હુરવું, વિચાર ઉઠવો
- ૧૪૬૧/૧૪૬ 'સ્ફુલત' સઞ્ચયે ચ । સ્ફુલતિ । ગ.દ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩૬ સ્ફુલ - એકહું કરવું, ભેગું કરવું

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૪૬૨/૧૪૭ 'કુંડ' શબ્દે । કુવતે । ગ.દ.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૧૪૬૩/૧૪૮ 'કૂડત' શબ્દે । કુવતે । ગ.દ.આ.પ. (સેટ)
- ૧-૨ કુ - કૂ - શબ્દ કરવો, અવાજ કરવો
- ૧૪૬૪/૧૪૯ 'ગુરૈતિ' ઉદ્યમે । ગુરતિ । ગ.દ.આ.પ. (સેટ)
- ૩ ગુર - પ્રયત્ન કરવો

॥ વૃત્ત કુટાદિ ॥

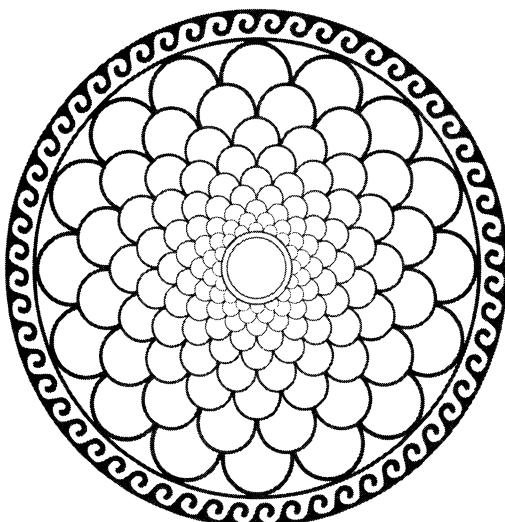

- ૧૪૬૫/૧૫૦ 'પૃંડત' વ્યાયામે । પ્રિયતે । ગ.દ.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૪ પૃ - વ્યાયામ કરવો
- ૧૪૬૬/૧૫૧ 'દૃંડત' આદરે । દ્રિયતે । ગ.દ.આ.પ. (અનિદ્ર)
- ૫ દૃ - આદર કરવો

- १४६७/१५२ 'धृंडत्' स्थाने । ध्रियते । ग.द.आ.प. (अनिट्)
 -६ धृ - २હੇਵੁં, ਸਿਥਰ ਥਵੁਂ
- १४६८/१५३ 'ਓਵਿਜੈਤਿ' ਭਯ-ਚਲਨਯੋ: । ਵਿਜਤੇ । ਗ.ਦ.ਆ.ਪ. (ਸੇਟ੍)
 -७ ਵਿਜ - (੧) ਗਭਰਾਵੁਂ (੨) ਚਲਨ ਕਰਵੁਂ
- १४६੯/१५४ 'ਓਲਜੈਡ' ਕ੍ਰੀਡੇ । ਲਜਤੇ । ਗ.ਦ.ਆ.ਪ. (ਸੇਟ੍)
- १४७੦/१५५ 'ਓਲਸੈਤਿ' ਕ੍ਰੀਡੇ । ਲਜ਼ਜਤੇ । ਗ.ਦ.ਆ.ਪ. (ਸੇਟ੍)
- ८-੯ ਲਜ, ਲਸਜ - ਲਜ਼ਿਜ਼ਿਤ ਥਵੁਂ
- १४७੧/१५੬ 'ਛਵਿਜ਼ਿਤ' ਸਡਗੇ । ਸਵਜਤੇ । ਗ.ਦ.ਆ.ਪ. (ਅਨਿट੍)
- ੧੦ ਸਵਞ - ਸਮਾਗਮ ਕਰਵੇ
- १४७੨/१५੭ 'ਜੁ਷ੈਤਿ' ਪ੍ਰੀਤਿ-ਸੇਵਨਯੋ: । ਜੁ਷ਤੇ । ਗ.ਦ.ਆ.ਪ. (ਸੇਟ੍)
- ੧੧ ਜੁ਷ - (੧) ਖੁਸ਼ ਕਰਵੁਂ (੨) ਸੇਵਾ ਕਰਵੀ

॥ ਇਤਿ ਤੁਦਾਦਿਸਿਸਤੋਧਾਤਵ: ॥

ਛਣਾ ਗਣਮਾਂ ਧਾਤੁਅਨੀ ਸਂਘਿਆ : ੧੫੭

સાતમો ગણ
ઉભયપદિ ધાતુઓ

૧૪૭૩/૧	‘રૂધ્યંપી’ આવરणે । રુણદ્ધિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૧	રૂધ્ય - ધેરો ધાલવો, રોધવું, રોકવું
૧૪૭૪/૨	‘રિચ્ચંપી’ વિરેચને । રિણક્ટિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૨	રિચ્ચ - રેચ આપવો, ખાલી કરવું
૧૪૭૫/૩	‘વિચ્ચંપી’ પૃથાભાવે । વિનક્ટિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૩	વિચ્ચ - અલગ-અલગ કરવું
૧૪૭૬/૪	‘યુજ્જંપી’ યોગે । યુનક્ટિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૪	યુજ્જ - જોડવું, સંધાન કરવું
૧૪૭૭/૫	‘ભિદ્યંપી’ વિદારણે । ભિનત્તિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૫	ભિદ્ય - ભેદવું, તોડવું
૧૪૭૮/૬	‘છિદ્યંપી’ દ્વૈધીકરણે । છિનત્તિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૬	છિદ્ય - ફાડવું, કાપવું
૧૪૭૯/૭	‘ક્ષુદ્યંપી’ સંપેષે । ક્ષુણત્તિ । ગ.૭.ઉ.પ. (અનિદ્ર)
-૭	ક્ષુદ્ય - ચૂરો કરવો
૧૪૮૦/૮	‘ऊછ્છૂદ્યંપી’ દીસિ-દેવનયોઃ । છૂણત્તિ । ગ.૭.ઉ.પ. (સેટ્ર)
-૮	છૂદ્ય - (૧) દીપવું (૨) યાસા રમવા, કીડા કરવી
૧૪૮૧/૯	‘ऊતૃદૂદ્યંપી’ હિંસાઽનાદરયોઃ । તૃણત્તિ । ગ.૭.ઉ.પ. (સેટ્ર)
-૯	તૃદૂ - (૧) હણવું (૨) અનાદર - ઉપેક્ષા કરવી

પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

૧૪૮૨/૧૦	‘પૃચૈપ્ર’ । પૃણક્ટિ । ગ.૭.પ.પ. (સેટ્ર)
-૧	પૃચ્ચ - સંપર્ક કરવો

- ૧૪૮૩/૧૧ 'વृचैપ' વરણે | વૃણકિ | ગ.જ.પ.પ. (સેટ)
- ૨ વૃચ્ - વરવું, ભજવું, સેવવું, વીટવું
- ૧૪૮૪/૧૨ 'તજ્જીપ' સડ્કોચને | તનકિ | ગ.જ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૪૮૫/૧૩ 'તજ્જીપ' સડ્કોચને | તનકિ | ગ.જ.પ.પ. (વેટ)
- ૩-૪ તજ્જી, તજ્જી - સંકોચવું, વાળવું
- ૧૪૮૬/૧૪ 'ભજોંપ' આમર્દને | ભનકિ | ગ.જ.પ.પ. (અનિટ)
- ૫ ભજ્જી - ભાંગવું, ભૂક્કો થવો, અવજા કરવી
- ૧૪૮૭/૧૫ 'ભુંપ' પાલના-ભ્યવહારયો: | ભુનકિ | ગ.જ.પ.પ. (અનિટ)
- ૬ ભુજ્જી - (૧) ભોગવવું - પાલન કરવું (૨) ખાવું - વાપરવું
- ૧૪૮૮/૧૬ 'અજ્જોપ' વ્યક્તિ-પ્રક્ષણ-ગતિષુ | અનકિ | ગ.જ.પ.પ. (વેટ)
- ૭ અજ્જી - (૧) વ્યક્ત કરવું (૨) મિશ્ર કરવું
(૩) જવું - પામવું
- ૧૪૮૯/૧૭ 'ઓવિજૈપ' ભયચલનયો: | વિનકિ | ગ.જ.પ.પ. (સેટ)
- ૮ વિજ્જી - ડરવું, ચાલવું
- ૧૪૯૦/૧૮ 'કૃતૈપ' વેષ્ટને | કૃણત્તિ | ગ.જ.પ.પ. (સેટ)
- ૯ કૃત્ - વીટવું, વીટાળવું, ભરડો લેવો
- ૧૪૯૧/૧૯ 'ઉન્ડૈપ' કલેદને | ઉનત્તિ | ગ.જ.પ.પ. (સેટ)
- ૧૦ ઉન્દ્ર - ભિન્ન થવું, ગળવું, રેબજેબ થવું
- ૧૪૯૨/૨૦ 'શિષ્લ્યંપ' વિશેષણે | શિનાણ્ઠિ | ગ.જ.પ.પ. (અનિટ)
- ૧૧ શિષ્ય - બાકી રાખવું, વિ +, વિશેષ કરવું
- ૧૪૯૩/૨૧ 'પિષ્લ્યંપ' સઞ્ચૂર્ણને | પિનાણ્ઠિ | ગ.જ.પ.પ. (અનિટ)
- ૧૨ પિષ્ય - પીસવું, ખાંડવું, ચૂંટવું
- ૧૪૯૪/૨૨ 'હિસુ' હિંસાયામ્ | હિનસ્તિ | ગ.જ.પ.પ. (સેટ)

૧૪૯૫/૨૩ 'તૃહપ' હિસાયામ् । તૃણોઢિ । ગ.જ.પ.પ. (સેટ)
 -૧૩-૧૪ હિસ (હિસ), તૃહ - હિસા કરવી

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૪૯૬/૨૪ 'ખિર્દિપ' દૈન્યે । ખિન્તે । ગ.જ.આ.પ. (અનિદ્ર)
 -૧ ખિદ - ખેદ પામવું - દીન થવું, દુઃખવું
 ૧૪૯૭/૨૫ 'વિર્દિપ' વિચારણે । વિન્તે । ગ.જ.આ.પ. (અનિદ્ર)
 -૨ વિદ્દ - વિચાર - વિમર્શ કરવો, ચિંતવવું
 ૧૪૯૮/૨૬ 'જિઝન્થૈપિ' દીસૌ । ઇન્થે । ગ.જ.આ.પ. (સેટ)
 -૩ ઇન્થ્ય - દીપવું, સળગવું, જલવું

॥ ઇતિ રૂધાદયઃ પિતોધાતવः ॥

સાતમા ગણમાં ધાતુ સંખ્યા : ૨૬

આઠમો ગણ
ઉભયપદિ ધાતુઓ

- ૧૪૯૯/૧ ‘તનૂયી’ વિસ્તારે । તનોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્) તન् - વિસ્તરવું, ફેલાવું, વધવું
- ૧૫૦૦/૨ ‘ષણૂયિ’ દાને । સનોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્) સન् - દાન આપવું, દેવું
- ૧૫૦૧/૩ ‘ક્ષણૂગ’ હિંસાયામ् । ક્ષણોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્)
- ૧૫૦૨/૪ ‘ક્ષિણૂયી’ હિંસાયામ् । ક્ષેણોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્) ક્ષણ, ક્ષિણ - ક્ષીણ થવું, ઘટવું, મારવું, હણવું
- ૧૫૦૩/૫ ‘ત્રણૂયી’ ગતૌ । અર્ણોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્) ત્રણ - જવું - પામવું
- ૧૫૦૪/૬ ‘તૃણૂયી’ અદને । તર્ણોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્) તૃણ - ખાવું, આપટવું
- ૧૫૦૫/૭ ‘ઘૃણૂયી’ દીસૌ । ઘર્ણોતિ । ગ.ચ.ઢ.પ. (સેટ્) ઘૃણ - દીપવું, સળગવું

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૫૦૬/૮ ‘વનૂયિ’ યાચને । વનુતે । ગ.ચ.આ.પ. (સેટ્) -૧ વન् - ભાંગવું
- ૧૫૦૭/૯ ‘મનૂયિ’ બોધને । મનુતે । ગ.ચ.આ.પ. (સેટ્) -૨ મન् - ભણવું, જાણવું, માનવું

॥ ઇતિ તનાદયો યિતોધાતવઃ ॥

આઠમા ગણમાં ધાતુ સંખ્યા : ૮

નવમો ગણ
ઉભયપદિ ધાતુઓ

- ૧૫૦૮/૧ ‘દુક્રીગ્લશ’ દ્રવ્ય-વિનિમયે । ક્રીણાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) ક્રી - ખરીદવું, વેપાર વિનિમય કરવો
- ૧૫૦૯/૨ ‘ષિંગ્લશ’ બન્ધને । સિનાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) સિ - બાંધવું
- ૧૫૧૦/૩ ‘પ્રીગ્લશ’ તૃસિ-કાન્ત્યોઃ । પ્રીણાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) પ્રી - (૧) ખુશ કરવું (૨) ચમકવું - જળકવું
- ૧૫૧૧/૪ ‘શ્રીગ્લશ’ પાકે । શ્રીણાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) શ્રી - પક્ષાવવું, રાંધવું
- ૧૫૧૨/૫ ‘માર્ગ્લશ’ હિંસાયામ् । મીનાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) મી - ડિસા કરવી - આતંક ફેલાવવો
- ૧૫૧૩/૬ ‘યુંગ્લશ’ બન્ધને । યુનાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) યુ - બાંધવું - જોડવું
- ૧૫૧૪/૭ ‘સ્કુંગ્લશ’ આપ્રવણે । સ્કુનાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (અનિદ્ર) સ્કુ - થોડું નમવું, તરવા માટે કે ઝૂદવા માટે થોડું વળવું
- ૧૫૧૫/૮ ‘ક્નૂગ્લશ’ શબ્દે । ક્નૂનાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (સેટ્) ક્નૂ - અવાજ કરવો, શરબર મચાવવી
- ૧૫૧૬/૯ ‘દ્રૂગ્લશ’ હિંસાયામ् । દ્રૂણાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (સેટ્) દ્રૂ - ડિસા કરવી, હણવું
- ૧૫૧૭/૧૦ ‘ગ્રહીશ’ ઉપાદાને । ગૃહણાતિ । ગ.૯.ઝ.પ. (સેટ્) ગ્રહ - ગ્રહણ કરવું, લેવું

- ૧૫૧૮/૧૧ ‘પૂગશ’ પવને । પૂનાતિ । ગ.૯.ડ.પ. (સેટ)
 પૂ - પવિત્ર કરવું
- ૧૫૧૯/૧૨ ‘લૂગશ’ છેદને । લૂનાતિ । ગ.૯.ડ.પ. (સેટ)
 લૂ - કાપવું, છેદવું
- ૧૫૨૦/૧૩ ‘ધૂગશ’ કમ્પને । ધૂનાતિ । ગ.૯.ડ.પ. (સેટ)
 ધૂ - હલાવવું, પ્રૂજવું, કંપવું
- ૧૫૨૧/૧૪ ‘સ્તૃગશ’ આચ્છાદને । સ્તૃણાતિ । ગ.૯.ડ.પ. (સેટ)
 સ્તૃ - ફેલાવવું, ઢાંકવું
- ૧૫૨૨/૧૫ ‘કૃગશ’ હિંસાયામ્ । કૃણાતિ । ગ.૯.ડ.પ. (સેટ)
 કૃ - હણવું, મારી નાંખવું
- ૧૫૨૩/૧૬ ‘વૃગશ’ વરણે । વૃણાતિ । ગ.૯.ડ.પ. (સેટ)
 વૃ - વરવું

॥ ઇત્યુભ્યતોભાષા: ॥

પરચૈપદિ ધાતુઓ

- ૧૫૨૪/૧૭ ‘જ્યાંશ’ હાનૌ । જિનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -૧ જ્યા - ઘટવું, ભ્લાન થવું, બરબાદી થવી
- ૧૫૨૫/૧૮ ‘રીંશ’ ગતિ-રેષણયો: । રિનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -૨ રી - (૧) જવું - પામવું (૨) હણહણાટ કરવો
- ૧૫૨૬/૧૯ ‘લીંશ’ શ્લેષણે । લીનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (અનિદ્ર)
 -૩ લી - ચોંટવું, આસક્ત થવું

- ૧૫૨૭/૨૦ 'બ્લીંશ്' વરણે । બ્લીનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (અનિદ્ર) બ્લી - વરવું, મળવું
- ૧૫૨૮/૨૧ 'લ્વીંશ્' ગતૌ । લ્વીનાતી । ગ.૯.પ.પ. (અનિદ્ર) લ્વી - જવું - પામવું
- ૧૫૨૯/૨૨ 'કૃ' હિસાયામ् । કૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૫૩૦/૨૩ 'મૃ' હિસાયામ् । મૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૫૩૧/૨૪ 'શૃં' હિસાયામ् । શૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર) કૃ, મૃ, શૃ - છિંસા કરવી - હત્યા કરવી - મારપીટ કરવી - ફાડવું
- ૧૫૩૨/૨૫ 'પૃંશ' પાલન-પૂરણયોઃ । પૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૧ પૃ - (૧) પાળવું - રક્ષવું (૨) પૂરવું - ભરવું
- ૧૫૩૩/૨૬ 'બૃંશ' ભરણે । બૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૦ બૃ - ભરવું - પૂરવું
- ૧૫૩૪/૨૭ 'ભૃંશ' ભજ્જને ચ । ભૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૦ ભૃ - ભુંજવું - સેકવું
- ૧૫૩૫/૨૮ 'દૃંશ' વિદારણે । દૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૧ દૃ - ફાડવું, ફાડયાં કરવાં
- ૧૫૩૬/૨૯ 'જૃંશ' વયોહાનાં । જૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૨ જૃ - ઘરડા થવું, નબળા થવું
- ૧૫૩૭/૩૦ 'નૃંશ' નયે । નૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૩ નૃ - વિચાર કરવો, દષ્ટિકોણ અર્થમાં
- ૧૫૩૮/૩૧ 'ગૃંશ' શબ્દે । ગૃણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેદ્ર)
- ૧૪ ગૃ - અવાજ કરવો, ધોંધાટ કરવો

१५३९/३२ 'ऋश्' गतौ । ऋणाति । ग.९.प.प. (सेट्)

-१५ ऋ - ज्वुं - पामवुं

॥ वृत् प्वादयः ॥

॥ वृत् ल्वादयः ॥

१५४०/३३ 'जांश्' अवबोधने । जानाति । ग.९.प.प. (अनिट्)

-१६ जा - ज्ञाष्वुं - भञ्ज्वुं

१५४१/३४ 'क्षिषंश्' हिंसायाम् । क्षिणाति । ग.९.प.प. (अनिट्)

-१७ क्षि - छिसा करवी - हञ्ज्वुं

१५४२/३५ 'ब्रींश्' वरणे । ब्रीणाति । ग.९.प.प. (अनिट्)

-१८ ब्री - वरवुं

१५४३/३६ 'भ्रींश्' भरणे । भ्रीणाति । ग.९.प.प. (अनिट्)

-१९ भ्री - भरवुं

१५४४/३७ 'हेठश्' भूतप्रादुर्भवे । हेठनाति । ग.९.प.प. (सेट्)

-२० हेठ - प्राणीनो जन्म थवो

१५४५/३८ 'मृडश्' सुखने । मृडणाति । ग.९.प.प. (सेट्)

-२१ मृड - सुख - प्रसन्नता - अनुकूलता थवी

१५४६/३९ 'श्रन्थस्' मोचन-प्रतिहर्षयोः । श्रथनाति । ग.९.प.प. (सेट्)

-२१ श्रन्थ (श्रथ) - (१) छोडवुं (२) सामो हर्ष व्यक्त करवो

१५४७/४० 'मन्थश्' विलोडने । मन्थनाति । ग.९.प.प. (सेट्)

-२२ मन्थ (मथ) - भथवुं, वलोववुं

१५४८/४१ 'ग्रन्थश्' सन्दर्भे । ग्रन्थनाति । ग.९.प.प. (सेट्)

-२३ ग्रन्थ (ग्रथ) - संदर्भ ज्ञेडवो, गुंथवुं

- ૧૫૪૯/૪૨ 'કુન્થશ' સંકલેશો । કુન્થનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૨૪ કુન્થ (કુન્થ) - પરિતાપ થવો - કલેશ ઉપજવો
- ૧૫૫૦/૪૩ 'મૃદશ' ક્ષોદે । મૃદનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૨૫ મૃદ - ક્ષોદ-ચૂરો કરવો, ભૂક્કો કરવો
- ૧૫૫૧/૪૪ 'ગુધશ' રોષે । ગુધનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૨૬ ગુધ - રોષે ભરાવું, ચીડ ચડવી
- ૧૫૫૨/૪૫ 'બન્ધશ' બન્ધને । બધનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (અનિટ)
- ૨૭ બન્ધ (બધ) - બાંધવું, વાળવું
- ૧૫૫૩/૪૬ 'ક્ષુભશ' સંચલને । ક્ષુભનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૨૮ ક્ષુભ - ક્ષોભ પામવો, ખળખળવું
- ૧૫૫૪/૪૭ 'ણભ' હિંસાયામ । નભનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૧૫૫૫/૪૮ 'તુભશ' હિંસાયામ । તુભનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૨૯-૩૦ નભ, તુભ - છિસા કરવી, હણવું
- ૧૫૫૬/૪૯ 'ખવશ' હેઠશ્વત । ખવનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૧ ખવ - પ્રાણીનો જન્મ થવો
- ૧૫૫૭/૫૦ 'કિલશૌશ' વિબાધને । કિલશનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (વેટ)
- ૩૨ કિલશ - કલેશ કરવો, લડવું
- ૧૫૫૮/૫૧ 'અશશ' ભોજને । અશનાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૩ અશ - ખાવું
- ૧૫૫૯/૫૨ 'ઇષશ' આભીક્ષણે । ઇષ્ણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૪ ઇષ - વારંવાર અર્થમાં
- ૧૫૬૦/૫૩ 'વિષશ' વિપ્રયોગે । વિષણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૫ વિષ - ધૂટા પડવું, વિરોધ કરવો

- ૧૫૬૧/૫૪ ‘પ્રષ્ટ’ સ્નેહ-સેચન-પૂરણેષુ । પુષ્ણાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૧૫૬૨/૫૫ ‘પ્લુષશ’ સ્નેહ-સેચન-પૂરણેષુ । પ્લુષાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૬-૩૭ પુષ, પ્લુષ - (૧) લાગડી સભર થવું, પ્રેમ થવો (૨) સિંચવું, છાંટવું (૩) પૂરવું
- ૧૫૬૩/૫૬ ‘મુષશ’ સ્તેયે । મુષાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૮ મુષ - ચોરવું, ઉઠાંતરી કરવી
- ૧૫૬૪/૫૭ ‘પુષશ’ પુષ્ટી-પોષણે વા ચ । પુષાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૩૯ પુષ - પોષણ કરવું, પાલવું
- ૧૫૬૫/૫૮ ‘કુષશ’ નિષ્કર્મે । કુષાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૪૦ કુષ - નકામું બની જવું, નકામું બનાવવું
- ૧૫૬૬/૫૯ ‘ધ્રસૂશ’ ઉઢ્છે । ધ્રસ્નાતિ । ગ.૯.પ.પ. (સેટ)
- ૪૧ ધ્રસ - વીજવું

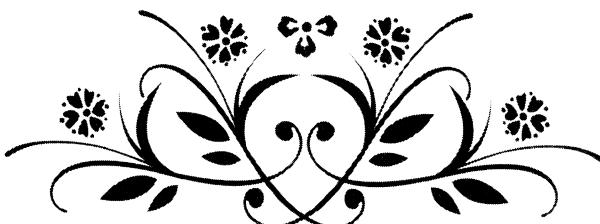

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

- ૧૫૬૭/૬૦ ‘વૃદ્ધશ’ સમ્ભક્તૌ । વૃણીતે । ગ.૯.આ.પ. (સેટ)
- ૧ વૃ - સુંદર ભક્તિ કરવી, સત્કાર આપવો

॥ ઇતિ ક્રયાદયઃ શિતોધાતવઃ ॥

નવમા ગણમાં ધાતુ સંખ્યા : ૬૦

દસમો ગણ
 પરસ્મૈપદિ ધાતુઓ

- ૧૫૬૮/૧ ‘ચુરણ’ સ્ત્રેયે । ચોરયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ચુર - ચોરી કરવી, લુંટવું
- ૧૫૬૯/૨ ‘પૃણ’ પૂરણે । પારયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પૃ - પૂરવું, ભરવું
- ૧૫૭૦/૩ ‘ઘૃણ’ સ્લવણે । ઘારયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ઘૃ - ખરવું, ટપકવું, ઝરવું, પડવું
- ૧૫૭૧/૪ ‘શ્વલ્ક’ ભાષણે । શ્વલ્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૫૭૨/૫ ‘વલ્કણ’ ભાષણે । વલ્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) શ્વલ્ક, વલ્ક - બોલવું, લેક્યર કરવું
- ૧૫૭૩/૬ ‘નક્ક’ નાશને । નક્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૫૭૪/૭ ‘ધક્કણ’ નાશને । ધક્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) નક્ક, ધક્ક - નાશ પામવો, વિનાશ થવો
- ૧૫૭૫/૮ ‘ચક્ક’ વ્યથને । ચક્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૫૭૬/૯ ‘ચુક્કણ’ વ્યથને । ચુક્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ચક્ક, ચુક્ક - દુઃખ દેવું, પીડવું
- ૧૫૭૭/૧૦ ‘ટકુણ’ બન્ધને । ટડ્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ટક (ટડ્ક) - બાંધવું
- ૧૫૭૮/૧૧ ‘અર્કણ’ સ્તવને । અર્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) અર્ક - સ્તુતિ કરવી, સ્તવવું
- ૧૫૭૯/૧૨ ‘પિચ્ચણ’ કુદ્દને । પિચ્ચયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પિચ્ચ - કુટવું, પીટાઈ કરવી, ધોલાઈ કરવી

- १५८०/१३ 'पचुण्' विस्तारे । प्रपञ्चयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 पच् (पञ्च) - विस्तरવुं, फ़ेलावुं
- १५८१/१४ 'म्लेच्छण्' म्लेच्छने । म्लेच्छयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 म्लेच्छ - हलका शब्द बोलवा, हल्कुं वर्तन करवुं
- १५८२/१५ 'ऊर्जण्' बल-प्राणनयोः । ऊर्जयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 ऊर्ज - (१) बणवान थवुं (२) ज्ञववुं
- १५८३/१६ 'तुजु' हिंसा-बल-दान-निकेतनेषु । तुञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १५८४/१७ 'पिजुण्' हिंसा-बल-दान-निकेतनेषु । पिञ्जयति ।
 ग.१०.प.प. (सेट)
 तुज् (तुञ्ज), पिज् (पिञ्ज)
 (१) हिंसा करवी, खून करवुं
 (२) बणवान होवुं
 (३) दान करवुं
 (४) निवास करवो, रहेवुं
- १५८५/१८ 'क्षजुण्' कृच्छ्रजीवने । क्षञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 क्षज् (क्षञ्ज) - दुःखेथी ज्ञवन पसार करवुं
- १५८६/१९ 'पूजाण्' पूजायाम् । पूजयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 पूज् - पूजा करवी, भक्ति करवी
- १५८७/२० 'गज' शब्दे । गाजयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १५८८/२१ 'मार्जण्' शब्दे । मार्जयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 गर्ज्, मार्ज् - धोंधाट करवो, अवाज करवो
- १५८९/२२ 'तिजण्' निशाने । तेजयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 तिज् - तीक्ष्ण करवुं, निशान बनाववुं
- १५९०/२३ 'वज' मार्गणसंस्कारगत्योः । वाजयति । ग.१०.प.प. (सेट)

- ૧૫૯૧/૨૪ 'ब्रजण्' मार्गणसंस्कारगत्योः । ब्राजयति । ग. १०. प. प. (सेट)
वज्, ब्रज् - (१) માંગવું (२) જવું
- ૧૫૯૨/૨૫ 'रुजण्' हिंसायाम् । रोजयति । ग. १०. प. प. (सेट)
रुज् - રોગ થવો, પીડવું
- ૧૫૯૩/૨૬ 'नटण्' अवस्थन्दने । नाटयति । ग. १०. प. प. ० (सेट)
नट् - પડવું, ખરવું, ટપકવું
- ૧૫૯૪/૨૭ 'तुट्' छेदने । तोटयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૫૯૫/૨૮ 'चुट्' छेदने । चोटयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૫૯૬/૨૯ 'चुटु' छेदने । चुण्टयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૫૯૭/૩૦ 'छुटण्' छेदने । छोटयति । ग. १०. प. प. (सेट)
तुद् ચુદ્ ચુદ (चુણ્ટ), છુદ् - કાપવું, છેદવું
- ૧૫૯૮/૩૧ 'कुटटण्' कुत्सने च । कुट्टयति । ग. १०. प. प. (सेट)
कुट्ट - કુત्सા અર્થમાં (२) પીટવા - કુટવા અર્થમાં
- ૧૫૯૯/૩૨ 'पुट्ट' अल्पीभावे । पुट्टयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૬૦૦/૩૩ 'चुटट्' अल्पीभावे । चुट्टयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૬૦૧/૩૪ 'શુટटण्' अल्पीभावे । સુટ्टयति । ग. १०. प. प. (सेट)
પુટ्ट ચુટ્ટ સુટ્ટ - ઘટવું, ઓછું થવું
- ૧૬૦૨/૩૫ 'પुट' સञ्चूर्णने । પોटयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૬૦૩/૩૬ 'मુટण्' સञ्चूર्णने । મોटयति । ग. १०. प. प. (सेट)
પુટ મુટ - ભૂક્કો કરવો, ચૂરવું
- ૧૬૦૪/૩૭ 'अटट्' અનાદરે । અट्टयति । ग. १०. प. प. (सेट)
- ૧૬૦૫/૩૮ 'स्मिटण्' અનાદરે । સ્મેટयति । ग. १०. प. प. (सेट)
अટ્ટ, સ્મિટ્ટ - અનાદર કરવો, તિરસ્કાર કરવો

- १६०६/३९ ‘लुण्टण्’ स्त्रेये च । लुण्टयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 लुण्ट - लूंटवुं, चोरी करवी
- १६०७/४० ‘स्निटण्’ स्नेहने । स्नेटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 स्निट - लागणी थवी, स्नेह करवो
- १६०८/४१ ‘घट्टण्’ चलने । घट्टयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 घट्ट - चालवुं, खालुं
- १६०९/४२ ‘खट्टण्’ संवरणे । खट्टयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 खट्ट - ढांकवुं, वाणवुं, संकोचवुं
- १६१०/४३ ‘षट्’ हिंसायाम् । सट्टयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १६११/४४ ‘स्फिट्टण्’ हिंसायाम् । स्फेटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 सट्ट, स्फिट्ट - हशवुं, आतंक फ़िलाववो
- १६१२/४५ ‘स्फुटण्’ परिहासे । स्फोटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 स्फुट - हांसी - भज्जक करवी
- १६१३/४६ ‘कीटण्’ वर्णने । कीटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 कीट - रंगवुं, रंगावुं
- १६१४/४७ ‘वटुण्’ विभाजने । वण्टयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 वट् (वण्ट) - तोडवुं, छूटा पडवुं
- १६१५/४८ ‘रुटण्’ रोषे । रोटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 रुट - रोषे भरावुं, गुस्से थवुं
- १६१६/४९ ‘शठ’ संस्कार-गत्योः । शाठयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १६१७/५० ‘श्वठ’ संस्कार-गत्योः । श्वाठयति । ग.१०.प.प. (सेट)

- १६१८/५१ 'श्रुण्' संस्कार-गत्योः । श्रण्ठति । ग.१०.प.प. (सेट)
 शठ्, श्वर्, श्वर् (श्रण्ठ) - (१) संस्कार आપवा
 (२) जवुं - पाभवुं
- १६१९/५२ 'शुठण्' आलस्ये । शोठयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 शुठ् - आणस करवी, अदी बनवुं
- १६२०/५३ 'शुठुण्' शोषणे । शुण्ठयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 शुठ् (शुण्ठ) - सूक्तावुं, शोभववुं
- १६२१/५४ 'गुठुण्' वेष्टने । गुण्ठयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 गुठ् (गुण्ठ) - गूढावुं, वीटाणवुं
- १६२२/५५ 'लडण्' उपसेवायाम् । लाडयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 लड् - नज्ञकथी सेववुं
- १६२३/५६ 'स्फुडुण्' परिहासे । स्फुण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 स्फुड् (स्फुण्ड) - ठळा-मश्करी करवी
- १६२४/५७ 'ओलडुण्' उत्क्षेपे । ओलण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 लड् (लण्ड) - निंदवुं, दुर्गांधा करवी, झंकवुं
- १६२५/५८ 'पीडण्' गहने । पीडयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 पीड् - पीडवुं, द्बाववुं
- १६२६/५९ 'तडण्' आघाते । ताडयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 तड् - ताढन-तर्जन करवुं, भारपीट करवी
- १६२७/६० 'खड' भेदे । खाडयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १६२८/६१ 'खडुण्' भेदे । खण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 खड्, खड् (खण्ड) - दुकडा करवां
- १६२९/६२ 'कडुण्' खण्डने च । कण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 कड् (कण्ड) - तोडवुं, दुकडा-भाग वाटवां.

- १६३०/६३ 'कुडुण्' रक्षणे । कुण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 कुड् (कुण्ड) - रक्षा करवी, रक्षवुं
- १६३१/६४ 'गुडुण्' वेषने च । गुण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 गुड् (गुण्ड) - वीटवुं
- १६३२/६५ 'चुडुण्' छेदने । चुण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 चुड् (चुण्ड) - कपवुं, छेदवुं
- १६३३/६६ 'मधुण्' भूषायाम् । मण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 मड् (मण्ड) - शोभवुं, अलंकारवुं
- १६३४/६७ 'भडुण्' कल्याणे । भण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 भड् (भण्ड) - कल्याण करवुं
- १६३५/६८ 'पिडुण्' सङ्घाते । पिण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 पिड् (पिण्ड) - पिंड बनाववो, भेगा थवुं
- १६३६/६९ 'ईडण्' स्तुतौ । ईडयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 ईड् - स्तुति करवी, स्तववुं
- १६३७/७० 'चडुण्' कोपे । चण्डयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 चड् (चण्ड) - धमधमवुं, कोध करवो
- १६३८/७१ 'जुड' प्रेरणे । जोडयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १६३९/७२ 'चूर्ण' प्रेरणे । चूर्णयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १६४०/७३ 'वर्णण्' प्रेरणे । वर्णयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 जुड्, चूर्ण्, वर्ण् - प्रेरणा करवी, हांकवुं
- १६४१/७४ 'चूण' सङ्कोचने । चूणयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १६४२/७५ 'तूणण्' सङ्कोचने । तूणयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 चूण्, तूण् - संकोचवुं

- ૧૬૪૩/૭૬ ‘શ્રણણ’ દાને । શ્રાણયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) શ્રણ - દેવું
- ૧૬૪૪/૭૭ ‘પૂણણ’ સંઘાતે । પૂણયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પૂણ - સમૂહ કરવો, સંગ્રહ કરવો
- ૧૬૪૫/૭૮ ‘ચિતુણ’ સ્મર્ત્યામ् । ચિન્તયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ચિત્ (ચિન્ત) - ચિંતવવું, વિચારવું, યાદ કરવું
- ૧૬૪૬/૭૯ ‘પુસ્ત’ આદરાડનાદરયોઃ । પુસ્તયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૬૪૭/૮૦ ‘બુસ્તણ’ આદરાડનાદરયોઃ । બુસ્તયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પુસ્ત, બુસ્ત - (૧) સત્કારવું (૨) ધિક્કારવું
- ૧૬૪૮/૮૧ ‘મુસ્તણ’ સંઘાતે । મુસ્તયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) મુસ્ત - એકહું થવું, સમૂહ મળવો
- ૧૬૪૯/૮૨ ‘કૃતણ’ સંશબ્દને । કીર્તયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) કૃત (કીર્ત) - કીર્તન કરવું, ભજવું, જપવું
- ૧૬૫૦/૮૩ ‘સ્વર્ત’ ગતૌ । સ્વર્તયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૬૫૧/૮૪ ‘પથુણ’ ગતૌ । પન્થયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) સ્વર્ત, પથ (પન્થ) - જવું, મળવું
- ૧૬૫૨/૮૫ ‘શ્રથણ’ પ્રતિહર્ષે । શ્રથયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) શ્રથ - ભાવવિભોર બની જવું
- ૧૬૫૩/૮૬ ‘પૃથણ’ પ્રક્ષેપણે । પર્થયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પૃથ - ઉભેરવું
- ૧૬૫૪/૮૭ ‘પ્રથણ’ પ્રખ્યાને । પ્રથયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પ્રથ - વિસ્તરવું, પ્રસિદ્ધ પામવી

- ੧੬੫੫/੮੮ 'ਛਦਣ' ਸੰਵਰਣੇ । ਛਾਦਯਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਛਦ - ਫਾਂਕਵੁਂ, ਧੂਪਾਵਵੁਂ
- ੧੬੫੬/੮੯ 'ਚੁਦਣ' ਸਞ੍ਚੋਦਨੇ । ਚੋਦਯਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਚੁਦ - ਸਭਗੁ ਸ਼ਿਆਮਿਣ ਦੇਵੀ, ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕਰਵੀ
- ੧੬੫੭/੯੦ 'ਮਿਦੁਣ' ਸ਼ਲੇਹਨੇ । ਮਿਨਦਿਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਮਿਦ (ਮਿਨਦ) - ਲਾਗਣੀਸ਼ੀਲ ਥਵੁਂ
- ੧੬੫੮/੯੧ 'ਗੁਰਦਣ' ਨਿਕੇਤਨੇ । ਗੂਰਦਿਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਗੁਰਦ - ਰਹੇਵੁਂ, ਵਸਵੁਂ
- ੧੬੫੯/੯੨ 'ਛੰਦਣ' ਵਮਨੇ । ਛੰਦਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਛੰਦ - ਵਮਨ ਕਰਵੁਂ, ਵਮਵੁਂ
- ੧੬੬੦/੯੩ 'ਬੁਧੁਣ' ਹਿੱਸਾਯਾਮ । ਬੁਨਥਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਬੁਧ (ਬੁਨਥ) - ਹਣਵੁਂ
- ੧੬੬੧/੯੪ 'ਵਰਧਣ' ਛੇਦਨ-ਪੂਰਣਯੋਃ । ਵਰਧਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਵਰਧ - (੧) ਛੇਦਵੁਂ - ਕਾਪਵੁਂ (੨) ਪਾਲਨ ਕਰਵੁਂ - ਪੂਰਵੁਂ
- ੧੬੬੨/੯੫ 'ਗਰਧਣ' ਅਭਿਕਾਡ-ਕਾਖਾਯਾਮ । ਗਰਧਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਗਰਧ - ਲਾਲਸਾ ਹੋਵੀ, ਗੂੜਿ ਰਾਖਵੀ
- ੧੬੬੩/੯੬ 'ਬਨਥ' ਸੰਧਮਨੇ । ਬਨਥਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ)
- ੧੬੬੪/੯੭ 'ਬਧਣ' ਸੰਧਮਨੇ । ਬਾਧਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਬਨਥ, ਬਧ - ਬਾਂਧਵੁਂ, ਨਿਧਮਮਾਂ ਰਾਖਵੁਂ, ਰੋਕਵੁਂ
- ੧੬੬੫/੯੮ 'ਛਪੁਣ' ਗਤੌ । ਛਪਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਛਪ (ਛਮ੍ਪ) - ਜਵੁਂ, ਪਾਮਵੁਂ
- ੧੬੬੬/੯੯ 'ਕਖਪੁਣ' ਕਾਨਤੌ । ਕਖਪਧਤਿ । ਗ.੧੦.ਪ.ਪ. (ਸੇਟ) ਕਖਪ (ਕਖਮ੍ਪ) - ਕਖਮਾ ਰਾਖਵੀ, ਸਹਨ ਕਰਵੁਂ

૧૬૬૭/૧૦૦ ‘ષ્ટૂપણ’ સમુચ્છયે । સ્તૂપયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

સ્તૂપ - અતિ ઉચ્ચ હોવું, ઉન્નતિ કરવિ

૧૬૬૮/૧૦૧ ‘ડિપણ’ ક્ષેપે । ડેપયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ડિપ - ફેકવું, નિદવું, નાંખવું, થૂકવું

૧૬૬૯/૧૦૨ ‘હ્યાપણ’ વ્યક્તાયાં વાચિ । હ્યાપયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

હ્યાપ - વાતચીત કરવી

૧૬૭૦/૧૦૩ ‘ડપુ’ સંઘાતે । ડમ્પયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૬૭૧/૧૦૪ ‘ડિપુણ’ સંઘાતે । ડિમ્પયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ડપ (ડમ્પ), ડિપ (ડિમ્પ) - એકહું કરવું

૧૬૭૨/૧૦૫ ‘શૂર્પણ’ માને । શૂર્પયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

શૂર્પ - માનવું, પૂજવું, માપવું

૧૬૭૩/૧૦૬ ‘શુલ્બણ’ સર્જને ચ । શુલ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

શુલ્બ - સર્જન કરવું, રચવું

૧૬૭૪/૧૦૭ ‘ડબુ’ ક્ષેપે । ડમ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૬૭૫/૧૦૮ ‘ડિબુણ’ ક્ષેપે । ડિમ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ડબ (ડમ્બ), ડિબ (ડિમ્બ) - ફેકવું, થૂકવું, નિદવું

૧૬૭૬/૧૦૯ ‘સમ્બણ’ સમ્બન્ધે । સમ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

સમ્બ - સંબંધ બાંધવો

૧૬૭૭/૧૧૦ ‘કુબુણ’ આચ્છાદને । કુમ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

કુબ (કુમ્બ) - ઢાકવું, આચ્છાદિત થવું

૧૬૭૮/૧૧૧ ‘લુબુ’ અર્દને । લુમ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૬૭૯/૧૧૨ ‘તુબુણ’ અર્દને । તુમ્બયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

લુબ (લુમ્બ), તુબ (તુમ્બ) - પીડવું

१६८०/११३ 'पुर्बण्' निकेतने । पूर्बयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

पुर्ब् - निवास करवो, वसतुं

१६८१/११४ 'यमण्' परिवेषणे । यामयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

यम् - पीरसवुं

१६८२/११५ 'व्ययण्' क्षये । व्याययति । ग.१०.प.प. (सेट्)

व्यय् - क्षय थवो, खाली थवुं

१६८३/११६ 'यत्रुण्' सङ्कोचने । यन्त्रयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

यत्र् (यन्त्र) - संकोचवुं, ज्ञेतवुं

१६८४/११७ 'कुद्रुण्' अनृतभाषणे । कुन्द्रयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

कुद्र (कुन्द्र) - जुहुं बोलवुं, खोटुं कहेवुं

१६८५/११८ 'श्वभ्रण्' गतौ । श्वभ्रयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

श्वभ्र् - जवुं - पामवुं

१६८६/११९ 'तिलण्' स्नेहने । तेलयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

तिल् - स्नेह थवो, प्रेम करवो, रंगावुं

१६८७/१२० 'जलण्' अपवारणे । जालयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

जल् - जल भीषाववी, अंतर्धान करवुं

१६८८/१२१ 'क्षलण्' शौचे । क्षालयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

क्षल् - साफ करवुं, धोवुं

१६८९/१२२ 'पुलण्' समुच्छाये । पोलयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

पुल् - खूब उंचुं होवुं, उन्नति करवी

१६९०/१२३ 'बिलण्' भेदे । बेलयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

बिल् - काणुं - बाकोरूं पाडवुं, बिल बनाववुं

१६९१/१२४ 'तलण्' प्रतिष्ठायाम् । तालयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

तल् - प्रसिद्धि पामवी, स्थिर थवुं

૧૬૯૨/૧૨૫ ‘તુલણ’ ઉન્માને । તોલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

તુલ - જોખવું, તોલવું

૧૬૯૩/૧૨૬ ‘ડુલણ’ ઉત્ક્ષેપે । દોલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ડુલ - ઝૂલવું

૧૬૯૪/૧૨૭ ‘બુલણ’ નિમજ્જને । બોલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

બુલ - ઝૂખવું, ધોવું

૧૬૯૫/૧૨૮ ‘મૂલણ’ રોહણે । મૂલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

મૂલ - થડવું

૧૬૯૬/૧૨૯ ‘કલ’ ક્ષેપે ચ । કાલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૬૯૭/૧૩૦ ‘કિલ’ ક્ષેપે ચ । કેલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૬૯૮/૧૩૧ ‘પિલણ’ ક્ષેપે ચ । પેલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

કલ, કિલ, પિલ - ઝંકવું, નિંદવું

૧૬૯૯/૧૩૨ ‘પલણ’ રક્ષણે । પાલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

પલ - પાલન કરવું, રક્ષવું

૧૭૦૦/૧૩૩ ‘ઇલણ’ પ્રેરણે । એલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ઇલ - પ્રેરણા કરવી, હાંકવું

૧૭૦૧/૧૩૪ ‘ચલણ’ ભૃતૌ । ચાલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ચલ - ભરવું

૧૭૦૨/૧૩૫ ‘સાન્ત્વણ’ સામપ્રયોગે । સાન્ત્વયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

સાન્ત્વ - સાંત્વન આપવું

૧૭૦૩/૧૩૬ ‘ધૂશણ’ કાન્તીકરણે । ધૂશયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ધૂશ - તેજ કરવું, ધસવું

- ૧૭૦૪/૧૩૭ 'શ્રીલષણ' શ્રીલષણે । શ્રીલષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) શ્રીલષ - ભેગા થવું, ચોટવું, આસક્ત થવું
- ૧૭૦૫/૧૩૮ 'લૂષણ' હિંસાયામ્ । લૂષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) લૂષ - હિંસા કરવી, હણવું
- ૧૭૦૬/૧૩૯ 'રૂષણ' રોષે । રોષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) રૂષ - ગુસ્સો કરવો
- ૧૭૦૭/૧૪૦ 'ઘ્રણ' ઉત્સર્ગે । ઘ્રણયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ઘ્રણ - છોડવું, ત્યાગ કરવો
- ૧૭૦૮/૧૪૧ 'પસુણ' નાશને । પંસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પસ (પંસ) - નાશ પામવો, વિલય થવો
- ૧૭૦૯/૧૪૨ 'જસુણ' રક્ષણે । જંસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) જસ (જંસ) - રક્ષા કરવી, સાચવવું
- ૧૭૧૦/૧૪૩ 'પુંસણ' અભિમર્દને । પુંસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) પુંસ - માલિશ કરવું, ચૂરવું
- ૧૭૧૧/૧૪૪ 'બ્રૂસ' હિંસાયામ્ । બ્રૂસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૭૧૨/૧૪૫ 'પિસ' હિંસાયામ્ । પેસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૭૧૩/૧૪૬ 'જસ' હિંસાયામ્ । જાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૭૧૪/૧૪૭ 'બહ્રણ' હિંસાયામ્ । બહ્રયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) બ્રૂસ, પિસ, જસ, બહ્ર - હિંસા કરવી
- ૧૭૧૫/૧૪૮ 'સ્લિહણ' સ્લેહને । સ્લેહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) સ્લિહ - સ્નેહ થવો
- ૧૭૧૬/૧૪૯ 'મ્રાક્ષણ' મ્લેચ્છને । મ્રાક્ષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) મ્રાક્ષ - મ્લેચ્છ અર્થમાં

१७१७/१५० ‘भक्षण्’ अदने । भक्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

भक्ष् - खावुं

१७१८/१५१ ‘पक्षण्’ परिग्रहे । पक्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

पक्ष् - परिग्रह करवो

१७१९/१५२ ‘लक्षीण्’ दर्शनाङ्कनयोः । लक्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

लक्ष् - (१) ज्ञेवुं, देखवुं (२) चिक्क होवुं - निशानी करवी

[इतोऽर्थविशेषे आलक्षिणः]

१७२०/१५३ ‘ज्ञाण्’ मारणादिनियोजनेषु । ज्ञपयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

ज्ञा - निवेदन करवुं, ज्ञापवुं

१७२१/१५४ ‘च्युण्’ सहने । च्यावयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

च्यु - सहन करवुं, सहवुं

१७२२/१५५ ‘भूण्’ अवकल्कने । भावयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

भू - शठता करवी, ढोंग करवो

१७२३/१५६ ‘बुक्षण्’ भषणे । बुक्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

बुक् - भसवुं

१७२४/१५७ ‘रक्’ आस्वादने । सकयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

१७२५/१५८ ‘लक्’ आस्वादने । लाकयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

१७२६/१५८ ‘रग्’ आस्वादने । रागयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

१७२७/१५९ ‘लगण्’ आस्वादने । लागयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

रक्, लक्, रग्, लग् - चाखवुं, यूसवुं, अनुभववुं

૧૭૨૮/૧૬૦ ‘લિગુણ’ ચિત્રીકરણે । લિઙ્ગયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) લિગ (લિડ્ગ) - આશ્ર્યકારક કાર્ય કરવું, ખુશ કરવું

૧૭૨૯/૧૬૧ ‘ચર્ચણ’ અધ્યયને । ચર્ચયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

ચર્ચ - ચર્ચા કરવી, વાદ કરવો, ભષણવું

૧૭૩૦/૧૬૨ ‘અઞ્ચળ’ વિશેષણે । અઞ્ચયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

અઞ્ચ - વિશેષ કરવું

૧૭૩૧/૧૬૩ ‘મુચણ’ પ્રમોચને । મોચયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

મુચ - મુકાવવું, છોડાવવું

૧૭૩૨/૧૬૪ ‘અર્જણ’ પ્રતિયાલે । અર્જયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

અર્જ - પ્રતિયત્ન કરવો

૧૭૩૩/૧૬૫ ‘ભજણ’ વિશ્રાણને । ભાજયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

ભજ - દાન દેવું, આવવું

૧૭૩૪/૧૬૬ ‘ચટ’ ભેદે । ચાટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

૧૭૩૫/૧૬૭ ‘સ્ફુટણ’ ભેદે । સ્ફોટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

ચટ, સ્ફુટ - ભેદન કરવું, ભેદવું

૧૭૩૬/૧૬૮ ‘ઘટણ’ સંઘાતે । ઘાટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

ઘટ - સમૂહ ભેગો થવો, હણવું

૧૭૩૭/૧૬૯ ‘કણણ’ નિમીલને । કાણયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

કણ - ભીંચવું

૧૭૩૮/૧૭૦ ‘યતણ’ નિકારોપસ્કારયોઃ । યાતયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)

યત્ - (૧) તિરસ્કાર કરવો (૨) સજીવવું - સંસ્કાર કરવો

નિર + - પ્રતિદાન કરવું

१७३९/१७१ 'शब्दण्' उपसर्गाद् भाषाविष्कारयोः । शब्दयति ।

ग.१०.प.प. (सेट्र)

शब्द - बोलવुं

१७४०/१७२ 'षूदण्' आस्तवणे । सूदयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

सूद - झरवुं, भरवुं, टपकवुं

१७४१/१७२ 'आङ्गः' कन्दण् सातत्ये । आकन्दयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

आ + कन्द - आङ्गंड करवो

१७४२/१७३ 'च्वदण्' आस्वादने । स्वादयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

स्वद - चाखवुं [आस्वादः सकर्मकात्]

१७४३/१७४ 'मुदण्' संसर्गे । मोदयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

मुद - संसर्ग करवो

१७४४/१७५ 'शृथण्' प्रसहने । शर्धयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

शृथ - खूब सहन करवुं

१७४५/१७६ 'कृपण्' अवकल्पने । कल्पयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

कृप - कल्पना करवी, समर्थ होवुं

१७४६/१७७ 'जभुण्' नाशने । जम्भयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

जभ (जम्भ) - नाश करवो

१७४७/१७८ 'अमण्' रोगे । आमयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

अम - रोगी बनवुं, व्याधि थवी

१७४८/१७९ 'चरण्' असंशये । विचारयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

चर - निष्प्रश्न अवस्था होवी, निःशंकता होवी

१७४९/१८० 'पूरण्' आप्यायने । पूरयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

पूर - वधवुं, पूरवुं, संस्कारित करवुं

૧૭૫૦/૧૮૧ 'દલણ' વિદારણે । દાલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

દલ - વિખેરવું, કાપવું - મારવું, હણવું

૧૭૫૧/૧૮૨ 'દિવળણ' અર્દેને । દેવયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

દિવ - પીડવું

૧૭૫૨/૧૮૩ 'પશ' બન્ધને । પાશયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૭૫૩/૧૮૪ 'પષળણ' બન્ધને । પાષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

પશ, પષ - બાંધવું, પકડવું

૧૭૫૪/૧૮૫ 'પુષળણ' ધારણે । પોષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

પુષ - પોષવું, ધારવું

૧૭૫૫/૧૮૬ 'ઘુષળણ' વિશ્વબદને । ઘોષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ઘુષ - ઘોષણા કરવી

૧૭૫૬/૧૮૭ 'ભૂષ' અલંકારે । ભૂષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૭૫૭/૧૮૮ 'તસુણ' અલંકારે । તંસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ભૂષ, તસ્ (તંસ) - શોભવું, શાશગારવું

૧૭૫૮/૧૮૯ 'જસળણ' તાડને । જાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

જસ - મારપીટ કરવી, ધોલાઈ કરવી

૧૭૫૯/૧૯૦ 'ત્રસળણ' વારણે । ત્રાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ત્રસ - રોકવું, રોધવું, વારવું

૧૭૬૦/૧૯૧ 'વસળણ' સ્નેહ-છેદા-જવહરણેષુ । વાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

વસ્ - (૧) લાગણી દર્શાવવી (૨) છેદવું (૩) અવહરણ કરવું, દૂર લઈ જવું

૧૭૬૧/૧૯૨ 'ધ્રસળણ' ઉત્ક્ષેપે । ધ્રાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

ધ્રસ - ફેંકવું

- १७६२/१९३ 'ग्रसण्' ग्रहणे । ग्रासयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 ग्रस् - ग्रहण करवुं, कोणियो लेवो
- १७६३/१९४ 'लसण्' शिल्पयोगे । लासयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 लस् - कंडारवुं, दोरवुं
- १७६४/१९५ 'अर्हण्' पूजायाम् । अर्हयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 अर्ह - पूजा करवी, सत्कारवुं
- १७६५/१९६ 'मोक्षण्' असने । मोक्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 मोक्ष - भूक्तवुं, छोडवुं
- १७६६/१९७ 'लोकृ' भासार्थाः । लोकयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७६८/१९९ 'तर्क' भासार्थाः । तर्कयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७६९/२०० 'रघु' भासार्थाः । रङ्घयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७०/२०१ 'लघु' भासार्थाः । लङ्घयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७१/२०२ 'लोचृ' भासार्थाः । लोचयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७२/२०३ 'अजु' भासार्थाः । अञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७३/२०४ 'विछ' भासार्थाः । विच्छयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७४/२०५ 'पिजु' भासार्थाः । पिञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७५/२०६ 'तुजु' भासार्थाः । तुञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७५/२०७ 'लजु' भासार्थाः । लञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७६/२०८ 'लुजु' भासार्थाः । लुञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७७/२०९ 'भजु' भासार्थाः । भञ्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७८/२१० 'पट' भासार्थाः । पाटयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
- १७७९/२११ 'पुट' भासार्थाः । पोटयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

- १७८०/२१२ 'लुट' भासार्थः । लोटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८१/२१३ 'घट' भासार्थः । घाटयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८२/२१४ 'घटु' भासार्थः । घण्टयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८३/२१५ 'वृत' भासार्थः । वर्तयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८४/२१६ 'पुथ' भासार्थः । पोथयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८५/२१७ 'नद' भासार्थः । नादयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८६/२१८ 'वृध' भासार्थः । वर्धयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८७/२१९ 'गुप' भासार्थः । गोपयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८८/२२० 'धूप' भासार्थः । धूपयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७८९/२२१ 'कुप' भासार्थः । कोपयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९०/२२२ 'चीब' भासार्थः । चीवयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९१/२२३ 'दशु' भासार्थः । दंशयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९२/२२४ 'कुशु' भासार्थः । कुंशयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९३/२२५ 'त्रसु' भासार्थः । त्रंसयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९४/२२६ 'पिसु' भासार्थः । पिंसयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९५/२२७ 'कुसु' भासार्थः । कुंसयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९६/२२८ 'दसु' भासार्थः । दंसयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९७/२२९ 'वर्ह' भासार्थः । वर्हयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९८/२३० 'वृहु' भासार्थः । वृंहयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १७९९/२३१ 'वल्ह' भासार्थः । वल्हयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १८००/२३२ 'अहु' भासार्थः । अंहयति । ग.१०.प.प. (सेट)

૧૮૦૧/૨૩૩ ‘વહુ’ ભાસાર્થાઃ । વંહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

૧૮૦૨/૨૩૪ ‘મહુણ’ ભાસાર્થાઃ । મંહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

લોક्, તર્ક્, રઘ્ (રઢ્ઘ), લઘ્ (લડ્ઘ), લોચ્, વિછ્,
અજ્ (અજ્જ), તુજ્ (તુજ્જ), પિજ્ (પિજ્જ), લજ્ (લજ્જ),
લુજ્ (લુજ્જ), ભજ્ (ભજ્જ), પદ્, પદ્ (પણ્ટ), લુદ્, ઘદ્,
ઘદ્ (ઘણ્ટ), વૃત્, પુથ્, નદ્, વૃધ્, ગુપ્, ધૂપ્, કુપ્, ચીવ્,
દશ્ (દંશ), કુશ્ (કુંશ), ત્રસ્ (ત્રંસ), પિસ્ (પિંસ), કુસ્
(કુંસ), દસ્ (દંસ), વર્હ, વૃહ (વૃંહ), વલ્હ, અહ (અંહ),
વહ (વંહ), મહ (મંહ) - શોભવું, દીપવું, ભાસવું

॥ ઇતિ પરસ્મૈ ભાષાઃ ॥

આત્મનેપદિ ધાતુઓ

૧૮૦૩/૨૩૫ ‘યુણ’ જુગુપ્સાયામ્ । યાવયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૧ યુ - દુર્ગંધા કરવી, ગર્હવું

૧૮૦૪/૨૩૬ ‘ગૃણ’ વિજ્ઞાને । ગારયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૨ ગૃ - વિજ્ઞાન થવું, બોલવું

૧૮૦૫/૨૩૭ ‘વઞ્ચિણ’ પ્રલમ્ભને । વઞ્ચયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩ વઞ્ચ - છેતરવું, ઠગવું

૧૮૦૬/૨૩૮ ‘કુટિણ’ પ્રતાપને । કોટયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૪ કુદ્ - પ્રતાપી હોવું, પીડવું, વટ બતાવવો

૧૮૦૭/૨૩૯ ‘મદિણ’ તૃસિયોગે । માદયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૫ મદ્ - ધરાઈ જવું, ખુશ થવું

૧૮૦૮/૨૪૦ ‘વિદિણ’ ચેતનાઽખ્યાન નિવાસેષુ । વેદયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૬ વિદ્ - ચૈતન્યવાન હોવું, કહેવું, રહેવું

- ૧૮૦૯/૨૪૧ 'મનિણ' સ્તમ્ભે । માનયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૭ મન્ - અટકી જવું, રોકવું
- ૧૮૧૦/૨૪૨ 'બલિ' આભણને । બાલયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૮ બલ્ - નિરૂપણ કરવું
- ૧૮૧૧/૨૪૩ 'ભલિણ' આભણને । ભાલયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૯ ભલ્ - નિરૂપણ કરવું
- ૧૮૧૨/૨૪૪ 'દિવિણ' પરિકૂજને । દેવયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૦ દિવ્ - પક્ષીઓનો કલકલાટ થવો
- ૧૮૧૩/૨૪૫ 'વૃષિણ' શક્તિબન્ધે । વર્ષયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૧ વૃષ્ - પકડવું, શક્તિની રૂકાવટ થવી
- ૧૮૧૪/૨૪૬ 'કુત્સિણ' અવક્ષેપે । કુત્સયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૨ કુત્સ્ - નિંદા કરવી
- ૧૮૧૫/૨૪૭ 'લક્ષિણ' આલોચને । લક્ષયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૩ લક્ષ્ - લક્ષ્ય બનાવવું, નિશાન તાંકવું
- ૧૮૧૬/૨૪૮ 'હિષ્ણ' હિંસાયામ્ । હિષ્ણયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૧૭/૨૪૯ 'કિષ્કિણ' હિંસાયામ્ । કિષ્કયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૪-૧૫ હિષ્ક્ - હિંસા કરવી, હણવું
- ૧૮૧૮/૨૫૦ 'નિષ્કિણ' પરિમાણે । નિષ્કયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૬ નિષ્ક્ - નિયમન કરવું, માપવું
- ૧૮૧૯/૨૫૧ 'તર્જિણ' સન્તર્જને । તર્જયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૭ તર્જ્ - તર્જના કરવી, ભારપીઠ ચલાવવી
- ૧૮૨૦/૨૫૨ 'કૂટિણ' અપ્રમાદને । કૂટયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮ કૂદ્ - અપ્રમત્ત બનવું

- ૧૮૨૧/૨૫૩ ‘ત્રુટિણ’ છેદને । ત્રોટયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૯ ત્રુદ - તૂટવું, છેદવું, કાપવું
- ૧૮૨૨/૨૫૪ ‘શઠિણ’ શ્લાઘાયામ् । શાઠયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૦ શઠ - વખાશવું, પ્રશંસા કરવી
- ૧૮૨૩/૨૫૫ ‘કૂળિણ’ સંકોચને । કૂળયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૧ કૂળ - સંકોચવું
- ૧૮૨૪/૨૫૬ ‘તૂળિણ’ પૂરણે । તૂળયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૨ તૂળ - પૂરવું, ભરવું
- ૧૮૨૫/૨૫૭ ‘ભૂળિણ’ આશાયામ् । ભૂળયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૩ ભૂળ - ઈચ્છવું, આશા રાખવી
- ૧૮૨૬/૨૫૮ ‘ચિતિણ’ સંવેદને । ચેતયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૪ ચિત્ર - યેતી જવું, રૂહરણા થવી
- ૧૮૨૭/૨૫૯ ‘વસ્તિ’ અર્દને । વસ્તયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૨૮/૨૬૦ ‘ગન્ધિણ’ અર્દને । ગન્ધયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૫-૨૬ વસ્તુ, ગન્ધ - પીડવું, હુંખ દેવું
- ૧૮૨૯/૨૬૧ ‘ડપિ’ સંઘાતે । ડાપયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૩૦/૨૬૨ ‘ડિપિ’ સંઘાતે । ડેપયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૩૧/૨૬૩ ‘ડમ્પિ’ સંઘાતે । ડમ્પયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૩૨/૨૬૪ ‘ડિમ્પિ’ સંઘાતે । ડિમ્પયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૩૩/૨૬૫ ‘ડમ્બિ’ સંઘાતે । ડમ્બયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૧૮૩૪/૨૬૬ ‘ડિમ્બિણ’ સંઘાતે । ડિમ્બયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)
- ૨૭ સે ૩૨ ડપ્પ, ડિપ્પ, ડમ્પ, ડિમ્પ, ડમ્બ, ડિમ્બ - એકહું કરવું, મળવું

૧૮૩૫/૨૬૭ 'સ્યમણ' વિતકે । સ્યામયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૩ સ્યમ - વિતર્ક કરવો

૧૮૩૬/૨૬૮ 'શમણ' આલોચને । શામયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૪ શમ - આલોચના કરવી, જોવું

૧૮૩૭/૨૬૯ 'કુસ્મણ' કુસ્મયને । કુસ્મયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૫ કુસ્મ - મંદ હાસ્ય કરવું, બુદ્ધિ ભરી રીતે જોવું, તપાસવું

૧૮૩૮/૨૭૦ 'ગૂરિણ' ઉદ્ઘમે । ગૂરયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૬ ગૂર - મહેનત કરવી

૧૮૩૯/૨૭૧ 'તન્ત્રિણ' કુટુમ્બધારણે । તન્ત્રયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૭ તન્ત્ર - કુટુંબ ચલાવવું

૧૮૪૦/૨૭૨ 'મન્ત્રિણ' ગુસ્થાષણે । મન્ત્રયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૮ મન્ત્ર - છાનું કહી દેવું

૧૮૪૧/૨૭૩ 'લલિણ' ઈપ્સાયામ । લાલયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩૯ લલ - લૌખ્યતા હોવી

૧૮૪૨/૨૭૪ 'સ્પશિણ' ગ્રહણ-શ્લેષણયોઃ । સ્પાશયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૪૦ સ્પશ - (૧) ગ્રહણ કરવું (૨) ભેટવું - મળવું

૧૮૪૩/૨૭૫ 'દંશિણ' દશને । દંશયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૪૧ દંશ - કરડવું, ઉખવું

૧૮૪૪/૨૭૬ 'દંસિણ' દશને ચ । દંસયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૪૨ દંસ - દેખાડવું, ઉખવું

૧૮૪૫/૨૭૭ 'ભર્તિસણ' સન્તર્જને । ભર્તસયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૪૩ ભર્તસ - સારી અવી ધોલાઈ કરવી

૧૮૪૬/૨૭૮ 'યક્ષિણ' પૂજાયામું । યક્ષયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ્ર)

-૪૪ યક્ષ - પૂજા કરવી, પૂજવું

॥ ઇતિ આત્મને ભાષાઃ ॥

૧૮૪૭/૨૭૯ 'અઙ્કણ' લક્ષણે । અઙ્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૧ અઙ્ક - દોરવું, ચિહ્ન હોવું

૧૮૪૮/૨૮૦ 'બ્લોષ્કણ' દર્શને । બ્લોષ્કયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૨ બ્લોષ્ક - જોવું

૧૮૪૯/૨૮૧ 'સુખ' તલ્કિયાયામું । સુખયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

૧૮૫૦/૨૮૨ 'દુઃખણ' તલ્કિયાયામું । દુઃખયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૩-૪ સુખ, દુઃખ - તે પ્રકારની અનુભૂતિ થવી

૧૮૫૧/૨૮૩ 'અઙ્ગણ' પદલક્ષણયોઃ । અઙ્ગયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૫ અઙ્ગ - સ્થાન થવું, રહેવું, જોવું

૧૮૫૨/૨૮૪ 'અઘણ' પાપકરણે । અઘયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૬ અઘ - પાપ કરવું, દુશ્શરિત આચરવું

૧૮૫૩/૨૮૫ 'રચણ' પ્રતિયલે । રચયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૭ રચ - રચના કરવી, સર્જવું

૧૮૫૪/૨૮૬ 'સૂચણ' પૈશૂન્યે । સૂચયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૮ સૂચ - પિશુનતા (ચાડી-ચુગલી) કરવી

૧૮૫૫/૨૮૭ 'ભાજણ' પૃથક્રમણિ । ભાજયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૯ ભાજ - છૂટા કરવું, અલગ પડવું

૧૮૫૬/૨૮૮ 'સભાજણ' પ્રીતિ-સેવનયોઃ । સભાજયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્ર)

-૧૦ સભાજ - (૧) ખુશ કરવું - ગમવું (૨) ભજવું

- ૧૮૫૭/૨૯૯ 'લજ' પ્રકાશને । લજયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૮૫૮/૨૯૦ 'લજુણ' પ્રકાશને । લજ્જયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૧-૧૨ લજ, લજ (લજ) - પ્રકાશન અર્થમાં
- ૧૮૫૯/૨૯૧ 'કૂટણ' દાહે । કૂટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૩ કૂટ - બાળવું - દાખલું, બળવું
- ૧૮૬૦/૨૯૨ 'પટ' ગ્રન્થે । પટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૮૬૧/૨૯૩ 'વટણ' ગ્રન્થે । વટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૪-૧૫ પદ, વટ - જોડવું, બાંધવું, ગુંથવું
- ૧૮૬૨/૨૯૪ 'ખેટણ' ભક્ષણે । ખેટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૬ ખેટ - ખાવું, જમ્બું, ભોગવવું
- ૧૮૬૩/૨૯૫ 'ખોટણ' ક્ષેપે । ખોટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૭ ખોટ- ઝેંકવું, નિદવું
- ૧૮૬૪/૨૯૬ 'પુટણ' સંસર્ગે । પુટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૮ પુટ - સમાગમ કરવો, મળવું
- ૧૮૬૫/૨૯૭ 'વટુણ' વિભાજને । વણ્ટયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૯ વટ (વણ્ટ) - વિભાજન થવું, તૂટવું, છૂટું પાડવું
- ૧૮૬૬/૨૯૮ 'શઠ' સમ્યગ્ભાષણે । શઠયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૮૬૭/૨૯૯ 'શ્રઠણ' સમ્યગ્ભાષણે । શ્રઠયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૨૦-૨૧ શઠ, શ્રઠ - સારી રીતે ભાષણ કરવું
- ૧૮૬૮/૩૦૦ 'દણ્ડણ' દણ્ડનિપાતને । દણ્ડયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૨૨ દણ્ડ - દંડ કરવો, શિક્ષા આપવી
- ૧૮૬૯/૩૦૧ 'વ્રણણ' ગાત્રવિચૂર્ણને । વ્રણયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૨૩ વ્રણ - ધા કરવો

- ૧૮૭૦/૩૦૨ 'વર્ણણ' વર્ણ-ક્રિયા-વિસ્તાર-ગુણવચ્ચનેષુ | વર્ણયતિ |
ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્) ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૪ વર્ણ - (૧) કરવું (૨) રંગવું (૩) વિસ્તારવું (૪) વર્ણવવું
- ૧૮૭૧/૩૦૩ 'પર્ણણ' હરિતભાવે | પર્ણયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૫ પર્ણ - પીળું - લીલું હોવું
- ૧૮૭૨/૩૦૪ 'કર્ણણ' ભેદે | કર્ણયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૬ કર્ણ - ભેદવું - છેદવું
- ૧૮૭૩/૩૦૫ 'તૂણણ' સંક્રમણને | તૂણયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૭ તૂણ - સંક્રમણવું, વાળવું
- ૧૮૭૪/૩૦૬ 'ગણણ' સંક્રમણને | ગણયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૮ ગણ - ગણવું (૧, ૨, ૩ અભિ ગણતરી કરવી)
- ૧૮૭૫/૩૦૭ 'કુણ' આમન્ત્રણે | કુણયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૮૭૬/૩૦૮ 'ગુણ' આમન્ત્રણે | ગુણયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૧૮૭૭/૩૦૯ 'કેતણ' આમન્ત્રણે | કેતયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૨૯-૩૦-૩૧ કુણ, ગુણ, કેત - નોતરવું, તેડાવવું
- ૧૮૭૮/૩૧૦ 'પતણ' ગતૌ વા | પતયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૨ પત - જવું
- ૧૮૭૯/૩૧૧ 'વાતણ' ગતિ-સુખ સેવનયોઃ | વાતયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૩ વાત - (૧) જવું - પામવું (૨) સુખ ભોગવવું
- ૧૮૮૦/૩૧૨ 'કથણ' વાક્યપ્રબન્ધે | કથયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૪ કથ - લાંબી વાત કરવી, કથા કરવી
- ૧૮૮૧/૩૧૩ 'શ્રથણ' દૌર્બલ્યે | શ્રથયતિ | ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ્)
- ૩૫ શ્રથ - ઢીલા પડવું - દુર્બલ બનવું

- ૧૮૮૨/૩૧૪ 'છેદણ' દ્વારીકરणે । છેદયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૩૬ છેદ - બે ફાટ પાડવાં, ટુકડાં કરવાં
- ૧૮૮૩/૩૧૫ 'ગદણ' ગજર્ને । ગદયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૩૭ ગદ - બુલંદ સ્વરે - ભારપૂર્વક કહેવું
- ૧૮૮૪/૩૧૬ 'અન્ધણ' દૃષ્ટયુપસંહારે । અન્ધયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૩૮ અન્ધ - આંધળા થવું
- ૧૮૮૫/૩૧૭ 'સ્તનણ' ગર્જે । સ્તનયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૩૯ સ્તન - ગર્જના કરવી
- ૧૮૮૬/૩૧૮ 'ધ્વનણ' શબ્દે । ધ્વનયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૦ ધ્વન - અવાજ કરવો
- ૧૮૮૭/૩૧૯ 'સ્તેનણ' ચૌર્યે । સ્તેનયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૧ સ્તેન - ચોરી કરવી
- ૧૮૮૮/૩૨૦ 'ऊનણ' પરિહાણે । ઊનયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૨ ઊન - ખૂટવું, ઓછું હોવું
- ૧૮૮૯/૩૨૧ 'કૃપણ' દૌર્બલ્યે । કૃપયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૩ કૃપ - દુબળા થવું
- ૧૮૯૦/૩૨૨ 'રૂપણ' રૂપક્રિયાયામ્ । રૂપયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૪ રૂપ - (૧) શૃંગાર ચેષ્ટા કરવી (૨) છણાવટ કરવી
- ૧૮૯૧/૩૨૩ 'ક્ષપ' પ્રેરણે । ક્ષપયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૮૯૨/૩૨૪ 'લાભણ' પ્રેરણે । લાભયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૫-૪૬ ક્ષપ, લાભ - પ્રેરણા કરવી - હાંકવું
- ૧૮૯૩/૩૨૫ 'ભામણ' કોધે । ભામયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
 -૪૭ ભામ - કોધિત થવું, ધમ્યમવું

- १८९४/३२६ 'गोमण्' उपलेपने । गोमयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -४८ गोम् - भाविश करवुं, विलेपन करवुं
- १८९५/३२७ 'सामण्' सान्त्वने । सामयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -४९ साम् - सांत्वना आपवी
- १८९६/३२८ 'श्रामण्' आमन्त्रणे । श्रामयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५० श्राम् - बोलाववुं, संबोधवुं
- १८९७/३२९ 'स्तोमण्' श्लाघायाम् । स्तोमयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५१ स्तोम् - वज्ञाशवुं, प्रशंसवुं
- १८९८/३३० 'व्ययण्' वित्तमुत्सर्गे । व्यययति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५२ व्यय् - धननो खर्च करवो
- १८९९/३३१ 'सूत्रण्' विमोचने । सूत्रयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५३ सूत्र् - विमोचन करवुं, प्रकाशन करवुं
- १९००/३३२ 'मूत्रण्' प्रस्त्रवणे । मूत्रयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५४ मूत्र् - भूतरवुं
- १९०१/३३३ 'पार' कर्मसमासौ । पारयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १९०२/३३४ 'तीरण्' कर्मसमासौ । तीरयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५५-५६ पार्, तीर् - कार्य पुरुं थवुं, समापन थवुं
- १९०३/३३५ 'कत्र' शैथिल्ये । कत्रयति । ग.१०.प.प. (सेट)
- १९०४/३३६ 'गात्रण्' शैथिल्ये । गात्रयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -५७-५८ कत्र्, गात्र् - शिथिल बनवुं
- १९०५/३३७ 'चित्रण्' चित्रकिया-कदाचिद् दृष्टयोः । चित्रयति ।
 ग.१०.प.प. (सेट)
- ५९ चित्र् - (१) दोरवुं, कंडारवुं (२) (विकल्पे) जेवुं

- ૧૯૦૬/૩૩૮ ‘છિદ્રણ’ ભેદે । છિદ્રયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૦ છિદ્ર - છીછડું હોવું, છિદ્ર કરવું
- ૧૯૦૭/૩૩૯ ‘મિશ્રણ’ સંપર્વને । મિશ્રયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૧ મિશ્ર - જોડવું, સંપર્ક કરવો
- ૧૯૦૮/૩૪૦ ‘વરણ’ ઈસ્પાયામ્ । વરયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૨ વર - ઈચ્છાવું, વરવું
- ૧૯૦૯/૩૪૧ ‘સ્વરણ’ આક્ષેપે । સ્વરયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૩ સ્વર - આક્ષેપ કરવો, ઠોકી બેસાડવું
- ૧૯૧૦/૩૪૨ ‘શારણ’ દૌર્બલ્યે । શારયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૪ શાર - વિખેરવું, પાતળું કરવું
- ૧૯૧૧/૩૪૩ ‘કુમારણ’ ક્રીડાયામ્ । કુમારયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૫ કુમાર - રમવું - ધીગામસ્તી કરવી
- ૧૯૧૨/૩૪૪ ‘કલણ’ સંખ્યાન-ગત્યોઃ । કલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૬ કલ - (૧) ગણવું (૨) જવું - પામવું
- ૧૯૧૩/૩૪૫ ‘શીલણ’ ઉપધારણે । શીલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૭ શીલ - સજજ થવું
- ૧૯૧૪/૩૪૬ ‘વેલ’ ઉપદેશે । વેલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૧૯૧૫/૩૪૭ ‘કાલણ’ ઉપદેશે । કાલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૬૮-૬૯ વેલ, કાલ - ઉપદેશ આપવો
- ૧૯૧૬/૩૪૮ ‘પલ્યૂલણ’ લવન-પવનયોઃ । પલ્યૂલયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૭૦ પલ્યૂલ - (૧) કાપવું (૨) વીંઝવું
- ૧૯૧૭/૩૪૯ ‘અંશણ’ સમાઘાતે । અંશયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)
- ૭૧ અંશ - અથડાવું - ફૂટાવું

૧૯૧૮/૩૫૦ ‘પષણ’ અનુપસર્ગઃ । પષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૨ પષ - નિરાબાધા વર્તવી

(પષી - બાધન-સ્પર્શનયો: । પષયતે । (સેટ))

પષ - ગ.૧૦.આ.પ. બાધા પહોંચાડવી, અડવું

(પષણ - બન્ધને । પષયતે । ગ.૧૦.આ.પ. બંધન કરવું (સેટ))

૧૯૧૯/૩૫૧ ‘ગવેષણ’ માર્ગણે । ગવેષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૩ ગવેષ - શોધવું, ગોતવું

૧૯૨૦/૩૫૨ ‘મૃષણ’ ક્ષાન્તૌ । મૃષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૪ મૃષ - સહન કરવું, વેઠવું

૧૯૨૧/૩૫૩ ‘રસણ’ આસ્વાદન-સ્લેહનયો: । રસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૫ રસ - (૧) ચાખવું - ચૂસવું (૨) ઓવારી જવું

૧૯૨૨/૩૫૪ ‘વાસણ’ ઉપસેવાયામ् । વાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૬ વાસ - નજીકથી ભજવું

૧૯૨૩/૩૫૫ ‘નિવાસણ’ આચ્છાદને । નિવાસયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૭ નિવાસ - ઢાંકવું, ઓઢાડવું

૧૯૨૪/૩૫૬ ‘ચહણ’ કલ્કને । ચહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૮ ચહ - અવ્યક્ત ધ્વનિ, ધોંઘાટ થવો

૧૯૨૫/૩૫૭ ‘મહણ’ પૂજાયામ् । મહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૭૯ મહ - પૂજા કરવી, પૂજવું

૧૯૨૬/૩૫૮ ‘રહણ’ ત્વાગે । રહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૮૦ રહ - છોડવું

૧૯૨૭/૩૫૯ ‘રહુણ’ ગતૌ । રહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૮૧ રહ (રહ) - જવું - પામવું

૧૯૨૮/૩૬૦ ‘સ્પૃહણ’ ઈપ્સાયામ् । સ્પૃહયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૮૨ સ્પૃહ - ઈચ્છવું, ચિંતવું

૧૯૨૯/૩૬૧ ‘રુક્ષણ’ પારુષ્યે । રુક્ષયતિ । ગ.૧૦.પ.પ. (સેટ)

-૮૩ રુક્ષ - બરછી હોવું

॥ ઇતિ પરસ્મૈ ભાષાઃ ॥

૧૯૩૦/૩૬૨ ‘મૃગણિ’ અન્વેષણે । મૃગયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૧ મૃગ - શોધવું, ખોજ કરવી

૧૯૩૧/૩૬૩ ‘અર્થણિ’ ઉપયાચને । અર્થયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૨ અર્થ - ભાંગવું, યાચવું

૧૯૩૨/૩૬૪ ‘પદણિ’ ગતૌ । પદયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૩ પદ - જવું - પામવું

૧૯૩૩/૩૬૫ ‘સંગ્રામણિ’ યુદ્ધે । સંગ્રામયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૪ સંગ્રામ - લડી ભરવું

૧૯૩૪/૩૬૬ ‘શૂર’ વિક્રાન્તાં । શૂરયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

૧૯૩૫/૩૬૭ ‘વીરણિ’ વિક્રાન્તાં । વીરયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૫-૬ શૂર, વીર - વિક્રમ-પરાક્રમ ફોરવવું

૧૯૩૬/૩૬૮ ‘સત્રણિ’ સન્દાનક્રિયાયામ् । સત્રયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૭ સત્ર - દાન કે ખંડન માટે સમારોહ કરવો

૧૯૩૭/૩૬૯ ‘સ્થૂલણિ’ પરિવૃંહણે । સ્થૂલયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૮ સ્થૂલ - વધવું, ભેળું કરવું

૧૯૩૮/૩૭૦ ‘ગર્વણિ’ માને । ગર્વયતે । ગ.૧૦.આ.પ. (સેટ)

-૯ ગર્વ - ધમંડ કરવો

१९३९/३७१ 'गृहणि' ग्रहणे । गृहयते । ग.१०.आ.प. (सेट्)

-१० गृह - ग्रहण करवुं, लेवुं

१९४०/३७२ 'कुहणि' विस्मापने । कुहयते । ग.१०.आ.प. (सेट्)

-११ कुह - भोह - आश्चर्य पमाइवुं

॥ इति आत्मने भाषाः ॥

॥ अथ युजादिः ॥

१९४१/३७३ 'युजण्' संपर्चने । योजयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-१ युज् - जेहवुं

१९४२/३७४ 'लीण्' द्रवीकरणे । लीनयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-२ ली - झरवुं - लीन थवुं

१९४३/३७५ 'मीण्' मतौ । माययति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-३ मी - भत राखवो, भत आपवो

१९४४/३७६ 'प्रीगण्' तर्पणे । प्रीणयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-४ प्री - भुश करवुं

१९४५/३७७ 'धूगण्' कम्पने । धूनयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-५ धू - हलाववुं

१९४६/३७८ 'वृगण्' आवरणे । वारयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-६ वृ - वरवुं

१९४७/३७९ 'जृण्' वयोहानौ । जारयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

-७ जृ - धरडा थवुं

१९४८/३८० 'चीक' आमर्षणे । चीकयति । ग.१०.प.प. (सेट्)

इसभो गङ्गा : युजादयो धातवः ।

- १९४९/३८१ 'शीकण्' आमर्षणे । शीकयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -८-९ चीक् शीक् - विचारवुं, घिंता करवी
- १९५०/३८२ 'मार्गण्' अन्वेषणे । मार्गयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१० मार्ग - शोधवुं, गोतवुं, खोज करवी
- १९५१/३८३ 'पृचण्' संपर्चने । पर्चयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -११ पृच् - संपर्क करवो
- १९५२/३८४ 'रिचण्' वियोजने च । रेचयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१२ रिच् - अलग करवुं
- १९५३/३८५ 'वचण्' भाषणे । वाचयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१३ वच् - कहेवुं, बोलवुं
- १९५४/३८६ 'अर्चिण्' पूजायाम् । अर्चयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१४ अर्च् - पूजा करवी
- १९५५/३८७ 'वृजैण्' वर्जने । वर्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१५ वृज् - छोडवुं, वर्जवुं
- १९५६/३८८ 'मृजौण्' शौचाऽलङ्कारयोः । मार्जयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१६ मृज् - (१) साफ करवुं (२) शोभाववुं
- १९५७/३९१ 'कठुण्' शोके । कण्ठयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१७ कठ् (कण्ठ) - रोवुं, शोक करवो, जिन थवुं
- १९५८/३९० 'श्रन्थ' सन्दर्भे । श्रन्थयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
- १९५९/३९१ 'ग्रन्थण्' सन्दर्भे । ग्रन्थयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)
 -१८-१९ श्रन्थ्, ग्रन्थ - ज्ञेवुं, संदर्भ विषयमां
- १९६०/३९२ 'कथ' हिंसायाम् । क्राथयति । ग.१०.प.प. (सेट्र)

- १९६१/३९३ 'अर्दिण्' हिंसायाम् । अर्दयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२०-२१ क्रथ् अर्द - हशवुं, हिंसा करवी
- १९६२/३९४ 'श्रथण्' बन्धने च । श्राथयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२२ श्रथ् - बांधवुं, पेक करवुं
- १९६३/३९५ 'वदिण्' भाषणे । वादयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२३ वद् - भाषण करवुं, संदेशो आપवो
- १९६४/३९६ 'छदण्' अपवारणे । छादयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२४ छद् - ढांकवुं
- १९६५/३९७ 'आडः सदण्' गतौ । सादयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२५ आ + सद् - जवुं, पाभवुं
- १९६६/३९८ 'छृदण्' सन्दीपने । छर्दयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२६ छृद् - दीपवुं, तेज पाथरवुं
- १९६७/३९९ 'शुन्धिण्' शुद्धौ । शुन्धयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२७ शुन्ध् - शुद्ध थवुं
- १९६८/४०० 'तनूण्' श्रद्धाधाते । तानयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२८ तन् - शंका थवी, अश्रद्धा थवी, वि + तन् - लंबाववुं
- १९६९/४०१ 'मानण्' पूजायाम् । मानयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -२९ मान् - पूजवुं, पूजा करवी, बहुभान आपवुं
- १९७०/४०२ 'तपिण्' दाहे । तापयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -३० तप् - तपवुं, धमवुं, बળवुं
- १९७१/४०३ 'तृपण्' पृष्णने । तर्पयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -३१ तृप् - खुशाभत - स्तुति करवी
- १९७२/४०४ 'आप्लृण्' लम्भने । आपयति । ग.१०.प.प. (सेट)
 -३२ आ + प्लृ - पाभवुं, लाभ थवो

- १९७३/४०५ ‘दृभैण्’ भये । दर्भयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३३ दृभ् - थरथरवुं, गभरावुं
- १९७४/४०६ ‘ईरण्’ क्षेपे । ईरयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३४ ईर् - निंदित कर्म करवुं
- १९७५/४०७ ‘मृषिण्’ तितिक्षायाम् । मर्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३५ मृष् - सहन करवुं, वीतवुं
- १९७६/४०८ ‘शिषण्’ असर्वोपयोगे । शेषयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३६ शिष् - बाकी राखवुं, बाकात रहेवुं, अधुरुं भूकवुं
 (विपूर्वोऽतिशये वि + शिष् - अतिशय करवा)
- १९७७/४०९ ‘जुषण्’ परितकर्णे । जोषयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३७ जुष् - विचारवुं, उंडु चिंतन करवुं
- १९७८/४१० ‘धुषण्’ प्रसहने । धर्षयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३८ धुष् - खूब सहन करवुं
- १९७९/४११ ‘हिसुण्’ हिंसायाम् । हिंसयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -३९ हिस् (हिंस) - हिंशवुं
- १९८०/४१२ ‘गर्हण्’ विनिन्दने । गर्हयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -४० गर्ह - गर्ही करवी
- १९८१/४१३ ‘षहण्’ मर्षणे । साहयति । ग.१०.प.प. (सेट्)
 -४१ सह - सहन करवुं

॥ इति युजादि ॥

॥ इति चुरादयो णितो धातवः ॥
 (दशमा गांगामां धातु संख्या : ४१३)

टिप्पनम्— युजादीनां गणव्यत्ययोऽवश्यम्भावी । तदा च पदानामपि केषाञ्चिद्द्वातूनां परिवृत्तिर्दृश्यते तद्यथा—

(१) अर्च - ग.१.आ.प. (२) अर्द - ग.१.आ.प. (३) वद - ग.१.आ.प. (४) शुन्थ - ग.१.आ.प. (५) तप् - ग.१.आ.प. (६) भृष् - ग.१.आ.प. । षडेते आत्मनेभाषाः ।

(१) प्री (२) धू (३) वृ - ग.१.उ.प. । त्रयोऽमू उभयभाषाः ॥

परिशिष्ट - धातुओ

यदेतद् भवत्यादिधातुपरिगणनं तद् बाहुल्येन निर्दर्शनत्वेन ज्ञेयम् । तेनाऽत्राऽपठिता अपि लौकिका क्लविप्रभृतयः, स्तम्भूप्रभृतयः सौत्रा श्वलुम्पादयश्च वाक्यकरणीया धातव उदाहार्याः । वर्धते ही धातुगणः—

क्लवि विग्रेरे लौकिक धातुओ

१९८२/१ ‘क्लवि’ विच्छायीभवने । क्लवते । ग.१.आ.प. (सेट्)

क्लव् - झांझा पड़वुं, निस्तेज - ज्वान थवुं

१९८३/२ ‘क्षीडच्’ क्षये । क्षीयते । ग.४.आ.प. (अनिट्)

क्षी - क्षय पाभवो, नाश थवो

१९८४/३ ‘मृगच्’ अन्वेषणे । मृग्यति । ग.४.प.प. (सेट्)

मृग् - तपासवुं, शोधवुं

लौकिक धातु कुल : ३

सौत्र धातुओ

१९८५/१ ‘स्तम्भ’ रोधनार्थाः । स्तुभ्नाति । ग.९.प.प. (सेट्)

१९८६/२ ‘स्तुम्भ’ रोधनार्थाः । स्तुभ्नाति । ग.९.प.प. (सेट्)

- १९८७/३ 'स्कम्भू' रोधनार्थाः । स्कम्भनाति । ग.९.प.प. (सेट)
- १९८८/४ 'स्कुम्भू' रोधनार्थाः । स्कुम्भनाति । ग.९.प.प. (सेट)
- स्तभ्, स्तुभ्, स्कभ्, स्कुभ् - रोडवुं - धेरवुं, अटकाववुं,
अटकवुं, अक्कड थवुं
- १९८९/५ 'कगे' क्रियासामान्यार्थोऽयमित्येके । अनेकार्थोऽयमित्यन्ये ।
कगति । ग.१.प.प. (सेट)
- कग् - (१) करवुं (२) जुदा-जुदा अर्थो पश थाय छे
- १९९०/६ 'जुं' गतौ । जवति । ग.१.प.प. (अनिट्र)
- जु - जवुं, जाणवुं, पाभवुं

॥ अथ सौत्र स्योपगणः कण्डवादिः ॥

- १९९१/७ 'कण्डूग्' गात्रविघर्षणे । कण्डूयते । ग.X.प.उ. (सेट)
- १ कण्डू - चण आववी, भंजवाणवुं
- १९९२/८ 'महीङ्' पूजायाम् । महीयते । ग.X.आ.प. (सेट)
- २ मही - (१) पूजवुं (२) वधवुं
- १९९३/९ 'हणीङ्' रोष-लज्जयोः । हणीयते । ग.X.आ.प. (सेट)
- ३ हणी - (१) रोषे भरावुं (२) शरभावुं
- १९९४/१० 'वेङ्' धौत्ये-पूर्वभावे स्वप्ने च । वेयते । ग.X.आ.प.
- ४ वे - (१) ठगवुं (२) वाणोणवुं (३) स्वप्न आववुं
- १९९५/११ 'लाङ्' वेङ्क्वत् । लायते । ग.X.आ.प. (सेट)
- ५ ला - ठगवुं, स्वप्न आववुं
- १९९६/१२ 'मन्तु' रोष-वैमनस्ययोः । मन्तूयति । ग.X.प.प. (सेट)
- ६ मन्तु - (१) मन खाटु करवुं (२) अशब्नाव थवो

- ૧૯૯૭/૧૩ 'વલુ' માધુર્ય-પૂજયો: | વલ્યુયતિ | ગ.ખ.પ.પ. (સેટ્) વલુ - (૧) પૂજા કરવી (૨) મીઠા થવું
- ૧૯૯૮/૧૪ 'અસુ' માનસોપતાપે | અસૂયતિ | ગ.ખ.પ.પ. (સેટ્) અસુ - ટેન્શનમાં રહેવું, રીબાવું અસૂ - ગ.ખ.ડ.પ. (સેટ્) અસૂ - રીબાવું, ચિંતા થવી અસૂઢુ - દોષાવિષ્કૃતૌ ગ.૧.આ.પ. (સેટ્) અસૂ - પ્રાયશ્રિત કરવું
- ૧૯૯૯/૧૫ 'વેટ' વેડ્વત્ | વેટયતિ | ગ.ખ.પ.પ. (અનિટ્) વેટ - લાટ્ | વેટયતિ | ગ.ખ.પ.પ. (અનિટ્)
- ૧૧-૧૦ વેટ લાટ્ - અર્થ 'વે' (૧૯૯૪) ની જેમ કરવો (લાટ જીવને ઇત્યેકે | વેટલાટ ઇત્યન્યે)
- ૨૦૦૧/૧૭ 'લિટ' અલ્પાર્થે | લિટ્યતિ | ગ.ખ.પ.પ. લિટ - (૧) ઘટવું - થોડું હોવું (૨) નિંધ હોવું
- ૨૦૦૨/૧૮ 'લોટ' દીસૌ | લોટ્યતિ | ગ.ખ.પ.પ. (સેટ્) લોટ - દીપવું - ઝણકવું (લેટ લોટ, ધૌત્રે, પૂર્વભાવે, સ્વખે ચેત્યેકે | લેલાદીસા-વપિ કેચિત)
- (૧) અન્યમતાનુસાર - લેટ - વેઢ (૧૯૯૪) વત્ (૨) અન્યમતાનુસાર - લોટ - વેઢ (૧૯૯૪) વત્ (૩) અન્યમતાનુસાર - લેલા - દીપવું, ઝણકવું
- ૨૦૦૩/૧૯ 'ઉરસ' એશ્વર્યે | ઉરસ્યતિ | ગ.ખ.પ.પ. (સેટ્) ઉરસ - સ્વામીત્વ બનાવવું
- ૨૦૦૪/૨૦ 'ઉષસ' પ્રભાતીભાવે | ઉષસ્યતિ | ગ.ખ.પ.પ. (સેટ્) ઉષસ - પોહ ફાટવો, પરોઢ થવું

- २००५/२१ 'इरस्' इर्ष्यायाम् । इरस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-१५ इरस् - ईर्ष्या करवी
(अन्य मत मुજभ (१) इरज् (२) इरग् - ऐवुं पण आ धातुनुं
अंग थाय छे - ईर्ष्या अर्थ ४.२७ छे.)
- २००६/२२ 'तिरस्' अन्तद्वौ । तिरस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-१६ छूपावुं, संताडी देवुं
- २००७/२३ 'इयस्' प्रसृतौ । इयस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
- २००८/२४ 'इमस्' प्रसृतौ । इमस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
- २००९/२५ 'पयस्' प्रसृतौ । पयस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
- २०१०/२६ 'अस्' प्रसृतौ । अस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-१७ से २० इयस्, इमस्, पयस्, अस् - ईलाववुं, पथरावुं, प्रसरवुं
- २०११/२७ 'सम्भूयस्' प्रभूतभावे । सम्भूयस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-२१ पुळण होवुं, उभरावुं
- २०१२/२८ 'दुक्स्' परिताप-परिचरणयोः । दुक्स्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-२२ आधात लागवो, संकलेश थवो, परिचर्या करवी
- २०१३/२९ 'दुरज्' चिकित्सायाम् । दुरज्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
- २०१४/३० 'भिषज्' चिकित्सायाम् । भिषज्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-२३-२४ दवा करवी, यकासवुं
- २०१५/३१ 'भिष्णुक्' उपसेवायाम् । भिष्णुक्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-२५ लग्न पूर्वक, दिलथी याकरी करवी
(भिष्णज् उपसेवायामित्येके - भिष्णज्यति)
- २०१६/३२ 'रेखा' श्लाधा-सादनयोः । रेखायति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
-२६ वभाषवुं, प्रसन्न थवुं

- २०१७/३३ 'लेखा' विलासस्खलनयोः । लेखायति । ग.अ.प.प. (सेट्)
 -२७ (१) भोज भाषवी, ઉડાવવું (२) ભૂલ થવી, થाप ખાવી
- २०१८/३४ 'एला' विलासे । एलायति । ग.अ.प.प. (सेट्)
- २०१९/३५ 'વेला' विलासे । वेलायति । ग.अ.प.प. (सेट्)
- २०२०/३७ 'केला' विलासे । केलायति । ग.अ.प.प. (सेट्)
- २०२१/३८ 'खेला' विलासे । खेलायति । ग.अ.प.प. (सेट्)
 -२८ से ३१ एला, वेला, केला, खेला - २મવुं, ડેલવुं, આનંદવुं
 (ઇલા (ઇત્યન્યે), ખલ (ઇત્યેકે) - અર્થ : २મવું)
- २०२२/३९ 'गोधा' આશુગ્રહणે । ગોધાયતि । ग.अ.प.प. (सेट्)
- २०२३/४० 'મેધા' આશુગ્રહणે । મેધાયતि । ग.अ.પ.प. (सेट्)
 -३२-३३ (ગોધાયતિ, મેધાયતિ) - શીધ્ર સમજવું, ત્વરા હોવી
- २०२४/४१ 'મગધ' પરિવેષ્ટને । મગધ્યતિ । ग.अ.પ.प. (सेट्)
 -३४ મુશ્કેટાઈટ બાંધવું
 (૧) ઠતર વૈયાકરણાનુસાર - નીચ - દાસ્યે (નીચયતિ)
 નોકરી કરવી
- २०२५/४२ 'ઇરધ્ય' શરધારણે । ઇરધ્યતિ । ग.अ.પ.प. (सेट्)
- २०२६/४३ 'ઇષુધ્ય' શરધારણે । ઇષુધ્યતિ । ग.अ.પ.प. (सेट्)
 -३५-३६ બાણ ચડાવવું
- २०२७/४४ 'કુષુભ' ક્ષેપે । કુષુભ્યતિ । ग.अ.પ.प. (सेट्)
 -३७ ફેંકવું, અફડાવવું
 (શ્રી હૈમશબ્દાનુશાસને કુષુભ્યક્ષેપે ઇતિ, કિયારાત સમુચ્ચયે
 ચ કુરુરુ ક્ષેપે ઇતિ-પાઠઃ)
 અન્ય વિદ્વાનો - શાસ્ત્રોનામતાનુસાર
 કુષુભ્ય - ફેંકવું, પાડવું, કુરુરુ - ફેંકવું, પાડવું

- २०२८/४५ 'सुख' तत्क्रियायाम् । सुख्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 २०२९/४६ 'दुःख' तत्क्रियायाम् । दुख्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -३८-३८ सुख-दुःख - (१) सुखी थवुं (२) दुःखी थवुं
 २०३०/४७ 'अगद' निरोगत्वे । अगद्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -३९ अगद - स्वस्थ थवुं, निरोगी करवुं
 २०३१/४८ 'गदगद' वाकस्खलने । गदगद्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४० गदगद - गद्गदित थवुं, भांगी पडवुं
 २०३२/४९ 'तरण' गतौ । तरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 २०३३/५० 'वरण' गतौ । वरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 २०३४/५१ 'उरण' त्वरायाम् । उरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 २०३५/५२ 'तुरण' त्वरायाम् । तुरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४१ से ४४ तुरण + वरण - जवुं
 उरण + तुरण - जल्दीभाजि करवी
 २०३६/५३ 'पुरण' गतौ । पुरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४५ पुरण - जवुं, पाभवुं
 २०३७/५४ 'भुरण' धारण-पोषण-युद्धेषु । भुरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४६ भुरण - (१) पकडवुं (२) पाणवुं (३) पजववुं
 २०३८/५५ 'चुरण' मति-चौर्ययोः । चुरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४७ चुरण - (१) हांशियार थवुं (२) चोरी करवी
 (हैमशब्दानुशासने 'वुरण' इति)
 २०३९/५६ 'भरण' प्रसिद्धार्थः । भरण्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४८ भरण - प्रसिद्ध थवुं, प्रतिष्ठा पाभवी
 २०४०/५७ 'तपुस' दुःखार्थे । तपुस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)

- २०४१/५८ 'तम्पस्' दुःखार्थे । तम्पस्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -४९-५० तपुस्-तम्पस् - होयहाय करवी, दुःखी थવुं
 पक्षे (१) तन्तस् (२) पम्पस् - दुःखी थवुं
- २०४२/५९ 'अरर' आराकर्मणि । अरर्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -५१ अरर - आर धोंचवी
- २०४३/६० 'सपर' पूजायाम् । सपर्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -५२ सपर - पूजवुं, वंदवुं
- २०४४/६१ 'समर' युद्धे । समर्यति । ग.अ.प.प. (सेट्र)
 -५३ समर - संग्राम सर्जवो

કુલ કણ્ડવાદિ ધાતુઓ : ૪૮, કુલ સૌત્ર ધાતુઓ : ૫૩

વાક્યકરણીય ધાતુઓ

- २०४५/६२ 'अન્દોલણ्' અન્દોલને । અન્દોલયતિ । ग.૧૦.પ.પ. (सेट्र)
- २०४६/६३ 'પ્રેડ્ખોલણ्' અન્દોલને । પ્રેડ્ખોલયતિ । ग.૧૦.પ.પ. (सेट्र)
- १-२ અન્દોલ, પ્રેડ્ખોલ - હીંચોડવું, ડેલવું, મહાલવું
- २०४७/६४ 'વીજણ्' વીજને । વીજયતિ । ग.૧૦.પ.પ. (सेट्र)
- ૩ વીજ - (ધ્યો) વીજવો
- २०४८/६५ 'રિખિ' લિખેઃસમાનાર્થઃ । રેખતિ । ग.૧૦.આ.પ. (सेट્ર)
- ૪ રિખ - લખવું, રેખા કરવી
- २०४९/६६ 'લુલ' કમ્પને । લોલતિ । ग.૧.પ.પ. (सेट્ર)
- ૫ લુલ - કંપવું, પ્રૂજવું, થરથરવું
- ૨૦૫૦/૬૭ 'ચુલુમ્પ' વિનાશે । ચુલુમ્પતિ । ग.૧.પ.પ. (सेट્ર)
- ૬ ચુલુમ્પ - વિનાશ થવો, છેદવું

કુલ : ૭

❖ व्याख्या ❖

पूर्वोक्तदशगणवदपरेऽपि ये लौकिकादिधातवस्तेषां स्वरूपमेवम्—

(१) लौकिकधातुव्याख्या :

क्रियावाचित्वे सति, पाठाऽपठित्वे सति, सूत्राऽगृहीतत्वे सति
मात्रलोकप्रयोगात्प्रयोज्यत्वं लौकिकत्वम् ।

(२) सौत्रधातुव्याख्या :

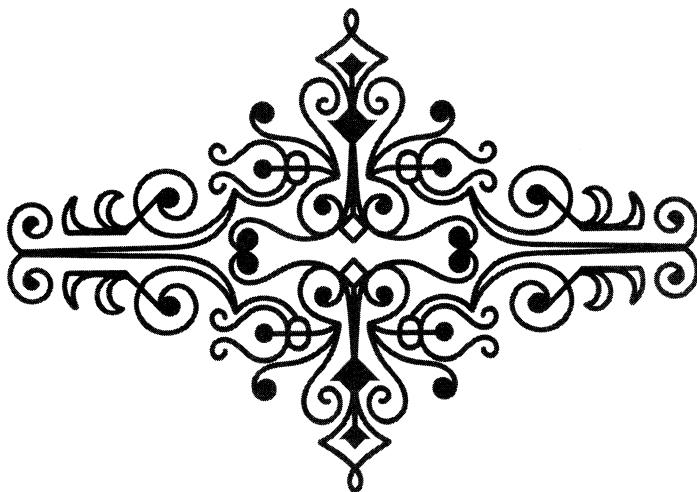
क्रियावाचित्वे सति पाठाऽपठित्वे सति सूत्रसुगृहीतत्वं सौत्रत्वम् ।

(३) वाक्यकरणीयधातुव्याख्या :

क्रियावाचित्वे सति पाठाऽपठित्वे सति सूत्राऽगृहीतत्वे सति
शिष्टप्रयोगप्रयोज्यग्रहविषयत्वं वाक्यकरणीयत्वम् ।

॥ इति सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ॥

૫. ગણિવર્યશ્રી દ્વારા સર્જિત - સંપાદિત સાહિત્ય

- લિખિત :

૧. સિદ્ધાંતોના ધનુર્ધરી	અપ્રાય
૨. નહીં જોઈએ; ૨૬૦૦ની રાષ્ટ્રીય ઉજવણી	અપ્રાય
૩. હ માસથી અધિક ઉપવાસ જૈનશાસનને માન્ય ખરાં ?	અપ્રાય
૪. ૨૬૦૦નું જેરીલું આકમણ	અપ્રાય
૫. હાંડી કાઢો, ગિરનાર રોપ-વેને	અપ્રાય
૬. સમાધિ ધારા	અપ્રાય
૭. મારી ૧૨ પ્રતિજ્ઞાઓ (ચાર આવૃત્તિ)	રૂ. ૧૦/-
૮. ભાવાચાર્ય વંદના (બે આવૃત્તિ)	રૂ. ૧૦/-
૯. નૂતન અરિહંત વંદનાવલી (બે આવૃત્તિ)	રૂ. ૧૦/-
૧૦. સમેતશિખર તીર્થની ભાવયાત્રા (સચિત્ર) (ત્રણ આવૃત્તિ) રૂ. ૫૦/-	
૧૧. અસ્પાદ તીર્થની ભાવયાત્રા-સચિત્ર (બે આવૃત્તિ)	રૂ. ૫૦/-
૧૨. શ્રદ્ધાંજલિ	સાદર...
૧૩. જ્યો નામ, સૂર્યિયામ	રૂ. ૬૦/-
૧૪. સીમંધર સ્વામીની ભાવયાત્રા (ત્રણ આવૃત્તિ)	રૂ. ૧૦/-
૧૫. કેટલાંક પૂર્વજન્મો-૧	અપ્રાય
૧૬. કેટલાંક પૂર્વજન્મો-૨	અપ્રાય
૧૭. કેટલાંક પૂર્વજન્મો-૩	અપ્રાય
૧૮. કેટલાંક પૂર્વજન્મો-૪	રૂ. ૧૦/-
૧૯. કેટલાંક પૂર્વજન્મો-૫	રૂ. ૧૦/-
૨૦. કેટલાંક પૂર્વજન્મો-૬	રૂ. ૧૦/-
૨૧. તપવંદના	રૂ. ૧૦/-
૨૨. જૈન લગ્નવિધિની જૈનશાસ્ત્ર નિરપેક્ષતા	રૂ. ૧૦/-
૨૩. પૂર્વ પુરુષોની અંતિમ આરાધના (બે આવૃત્તિ)	રૂ. ૧૦/-
૨૪. કીર્તિગાથા, શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યની (સચિત્ર) (બે આવૃત્તિ) રૂ. ૧૦૦/-	
૨૫. વૈરાગ્યધારા (વૈરાગ્યશતકનો પદ્ધાનુવાદ)	સાદર...
૨૬. વૈરાગ્યપતાકા (ઇન્દ્રિયપરાજ્યશતકનો પદ્ધાનુવાદ)	અપ્રાય

● हिन्दी साहित्य (लिखित) :

२७. नई अरिहंत वंदनावली (दो आवृत्ति) रु. १०/-
 २८. समेत शिखर तीर्थ की भावयात्रा-सचित्र रु. ५०/-
 २९-३०. सफर पूर्वजन्मोका-१ एवं २ (सचित्र) रु. ४००/-
 ३१. यशोगाथा श्री हेमचन्द्राचार्य की (सचित्र) रु. १००/-
 ३२. अष्टापद तीर्थ की भावयात्रा (सचित्र) रु. ५०/-
 ३३. भावचार्य वंदना रु. १०/-

● संस्कृत नूतन टीका + गुजराती सटीक अनुवादवाणा थ्रथो :

३४. आत्मनिदाद्वार्तिशिका + 'तत्वरूचि' टीका
 ३५. रत्नाकरपञ्चविंशतिका + 'मङ्गलमाला' टीका
 ३६. सम्यक्तत्वरहस्यप्रकरणम् + 'बोधिपताका' टीका
 ३७. सुमतिसम्भवमहाकाव्यम् + 'मोक्षमङ्गरी' टीका

● संपादित साहित्य (संस्कृत) :

३८. स्तुतिनिंदिनी रु. ६५/-
 ३९. शोभनस्तुति अप्राप्य
 ४०. धन्यचरित्रम् अप्राप्य
 ४१-४२. कादम्बरी-१-२ रु. ४००/-
 ४३-४४. शोभनस्तुति वृत्तिमाला १-२ रु. ४००/-
 ४५. प्रबोधचिन्तामणिः अप्राप्य
 ४६. पार्क्षनाथचरित्रम् रु. १००/-
 ४७-४८. चन्द्रप्रभचरित्रम्-१-२ रु. ४००/-
 ४९. श्रीकल्याणमंदिरस्तोत्रम् (पदच्छेद-अन्वय-अनुवाद सहित)...
 ५०. सिद्धहेमचन्द्रधातुपाठः । (अर्थ-गण-पद-सेट् विभाग आदि विवेचन सहित)...

● विवेचित :

५१. पञ्चसूत्र-अवचूरि (भावानुवाद साथे) (मुद्रणाधीन)
 ५२. तपा-भरतरभेद अप्राप्य

● संपादित (गुજराती) :

૫૩. ગાયું, માનતુંગસ્કૂરીએ અપ્રાપ્ય
૫૪. કુમારપાળ રાજાના રાસનું રહસ્ય	રૂ. ૩૦૦/-
૫૫. પ્રબંધચિત્તામણી	રૂ. ૨૦૦/-

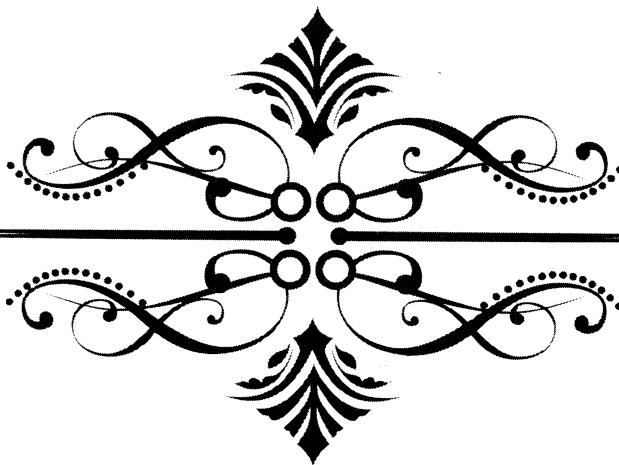

● સંપાદિત (હિન્દી) :

૫૬. ચૈત્રી પૂર્ણિમા કે દેવવંદન (શત્રુંજય કી નવ ટૂંક કે ફોટોગ્રાફ્સ સહિત)	રૂ. ૫૦/-
---	----------

કુસુમ-અમૃત ટ્રસ્ટ, વાપીના સરનામે સંપર્ક કરવાથી પ્રાપ્ય સાહિત્ય મેળવી શકાશે. પૂ. સાધુ-સાધ્વીજી ભગવંતોને તથા શાનભંડારોને તમામ સાહિત્ય સાદર અર્પણ કરાય છે.

❖ આગામી પ્રકાશનો ❖

સફર પૂર્વજન્મો કા - ૩ (હિન્દી)

બે ભાગ પૂર્વે પ્રકાશિત થઈ ચુક્યાં છે, સચિત્ર છે અને તેણે દક્ષિણ
અને મધ્યભારતના જૈન સંઘમાં અપૂર્વ આદર મેળવ્યો છે.

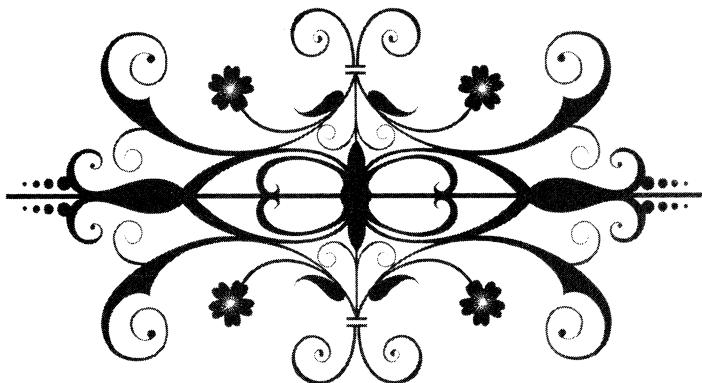
હવે આ જ ગ્રંથનો ગ્રીજો ભાગ તૈયાર થઈ રહ્યો છે. તેમાં ૨૫ થી
વધુ ૨ળિયામણાં પેન્સિલ ચિત્રો સાથે દાખાંત નં. ૧૦૧ થી ૧૨૦ પ્રગટ થશે.

કેટલાંક પૂર્વજન્મો - ૧ થી ૮

જે પુસ્તક શ્રેણિએ પૂરા જૈન સંઘમાં અભૂતપૂર્વ લોકચાહના મેળવી
છે અને લોકોપકાર પણ કર્યો છે તેવી આ શ્રેણિના અત્યાર સુધી ૧ થી
૬ ભાગ પ્રગટ થયાં છે. જે હવે અપ્રાપ્ય છે.

પૂર્વ પ્રકાશિત છ એ છ ભાગ તેમજ નવા લખાયેલાં ઉ અને ૮
મો ભાગ સંપૂર્ણ મલ્ટી કલરમાં ટોટલ ૧૨૫ જેટલાં હેન્ડ પેઇન્ટ ઓર્ડિલ
પેટ કલર ચિત્રો સાથે હવે પછી પ્રગટ થશે.

વિ.સं. ૨૦૭૧ માં શ્રી શંખોદર તીર્થના આંદોલન સ્થળ : હાલારી ધર્મશાળા

ચાતુર્મસિ હાઈલાઇટ્સ

- * ૩૦૦ આરાધક
- * સુગામ વ્યવરસ્થાઓ
- * અદ્ભુત અને ચુસ્ત આરાધનાઓ
- * રોજના બે ટાઈમ
- * ધર્મદ્રવ્યની ઉંચી
- * ૪૦-૫૦ દ્રવ્યોથી

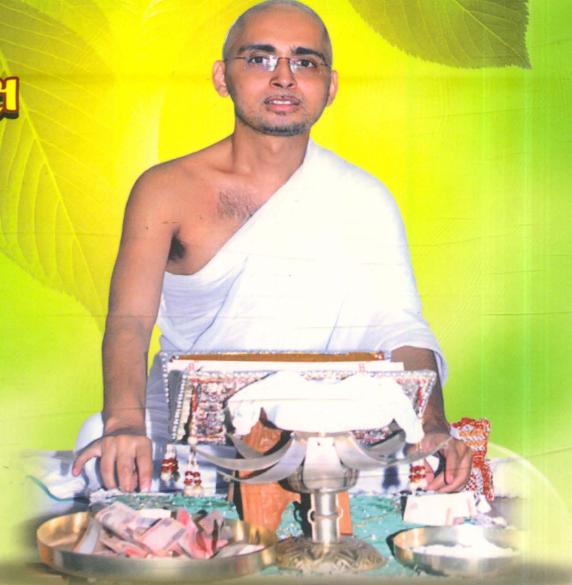
...જે પ્રવચન સભાઓની તસવીર આટલી

નાન્દુ નાન્દુ ચાતુર્ગંસ

સૌસારવા પ્રવચનો

સાધ્યમિક ભક્તિ

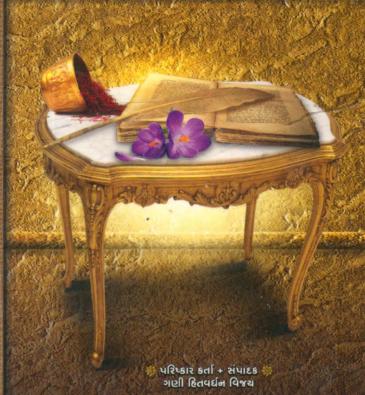

દર તેની હકીકત કેવી રમણીય હશે !...

सिद्ध-हेमचन्द्रधातुपाठः ।

...गण, पट, अर्थ विग्रहे अनेक परिज्ञानोर्थी युक्त...

परिज्ञान कला + संपादक
गणी हिंतवडील विषय

श्रीकल्याणमन्दिरस्तोत्रम्

(पद्मरेण - लक्ष्मीदास) - समाप्त - गक्तवडाबदाई एव छतुवाड लालिता

गणी हिंतवडील विषय